

Železničarji bodo slavili svoj praznik

V Črnomlju bodo kot spomenik postavili partizansko lokomotivo

V počastitev praznika jugoslovenskih železničarjev se bodo tudi letos zvrstile številne prireditve. Zvezna proslava bo 15. aprila na Reki, republiška pa istega dne ob 16. uri na Zaloški cesti v Ljubljani. V kulturnem programu bo nastopilo pet železničarskih kulturno-umetniških skupin.

V sklopu spominskih prireditev bodo slovenski železničarji skupaj z delavci mariborske Tovarne Boris Kidrič slavili tudi pomembno delovno zmago, saj bo 14. aprila odpeljal na pot prvi slovenski dizelomotorni vlak z aluminijasto konstrukcijo. V Črnomlju bodo kot spomenik postavili partizansko lokomotivo, ki je med NOB gnala elektrarno pa osvobodjenem ozemlju. V praznovanje železničarjev se je vključila tudi mladina, šolarji so namreč na poseben natečaj poslali blizu 14 tisoč likovnih in literarnih prispevkov, ob podelitvi priznanj dolgoletnim železničarjem pa bo v čast praznika še več prireditev, med drugim 16. aprila spominski pohod planincev železničarjev z Verda v Borovnico.

KRŠKO: JUTRI PROSLAVA ŽELEZNIČARJEV

V Delavskem domu v Krškem bo jutri, 8. aprila, ob 12. uri proslava ob 15. aprilu, dnevu železničarjev. Podelili bodo srebrne in bronaste značke ter jubilejne nagrade upokojencem tozda za promet Zidani most, ki v okviru Železniškega gospodarstva oz. ljubljanske Železniško-transportne organizacije pokriva tudi območje Posavja. Nekateri delavci bodo dobili tudi državna odlikovanja, proslavo pa bodo popestri z bogatim kulturnim spredom.

Za sedem častnih občanov

Pobuda za imenovanje častnih občanov kočevske občine

Predsedstvo občinske konference SZDL Kočevje je na zadnji seji sprejelo pobudo Avto-moto društva Kočevje, naj bi letos, ko praznujemo 40-letnico Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in 40-letnico drugega zasedanja AVNOJ, podelili naziv častni občan občine Kočevje šestim še živim članom slovenske delegacije, ki so se udeležili drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu. Ti delegati so Josip Vidmar, Jože Rus, Franc Lubej, Marijan Brečelj, Zoran Polič in Božidar Jakac. Razen teh šestih ljudi, ki so prispevali velik delež k tvorbi slovenske in

Slavje v Orehovici

Za praznik svečanost pri Miklavžu na Gorjancih

Letos je krajevna skupnost Orehovica tretjič počastila svoj krajevni praznik, 3. april, v spomin na spopad partizanov z Italijani pri Miklavžu na Gorjancih, kar štejejo kot prvo bitko Gorjanskega bataljona. Orehovčani so imeli že 31. marca slavnostno sejo skupščine krajevnih skupnosti, 3. aprila pa so organizirali pohod mladine iz dveh smeri proti Miklavžu. Eni so šli z Mokrega polja prek Tolstege vrha, drugi pa iz Orehovice prek Cerovega loga in spetoma obiskali še kraj, kjer je med NOB delovala partizanska bolnišnica Pendičevka.

Pod Trdinovim vrhom pri Miklavžu so se mladi pohodniki zbrali s člani Gorjanskega bataljona in domačini, slavnostni govornik na proslavi pa je bil Jože Penca-Dečko. Kulturni program je pripravila domača mladina, presenetil pa je zlasti pevski zbor. Lepa slovesnost je uspešno predvsem po zaslugi mladine, sodelovanje z Gorjanskim bataljonom pa je v teh krajih že večletna tradicija.

PIONIRSKA BRIGADA

Za poletje snujejo v Posavju tudi pionirsko delovno brigado. Sodelovala bo na republiški akciji. Stela bo 45 pionirjev brigadirjev, po petnajst iz vsake od treh občin. Zanimanje zanjo je veliko, zato računajo, da bo v Brežicah, Krškem in v Sevnici več prijav, kot je mest. To omogoča organizacijo lokalnih delovnih akcij, saj sicer vsi pripravljenci ne bodo imeli možnosti za sodelovanje pri prostovoljnem delu.

jugoslovenske državnosti je predlagan za častnega občana še Bogdan Osolnik, ki je pred 40 leti kot delovni predsednik vodil zasedanje Kočevskega zbora.

V vseh dosedanjih razpravah je bila ta pobuda sprejeta. Tako ni nobenih ovir, da predlog ne bi bil izglasovan tudi na sveceni seji zborov občinske skupščine in vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij, ki bo ob občinskem prazniku, 3. oktobra.

J. P.

SEMIČANI V METLIKI

V Beli krajini je zadnje čase spet oživel, delo igralskih skupin. Zanimivo je, da te skupine bolje delujejo v manjših krajih, kot v občinskih središčih, na primer v Gradcu, Adlešičih, Semiču in še kje. V soboto bodo Semičani ob 20. uri goztovali v Metliki v domu Edvarda Kardelja v igro „Direktorjev rojstni dan“.

Vedno znova poudarjan izvoz

Viktor Avbelj, Janez Zemljarič in Janez Vipotnik obiskali trebanjsko občino – Razgovori v Trimu, Dani in IMV – Nujno večje povezovanje v reprodukcijskih verigah

„In kje vidite v Trimu izhod iz težav? Prav gotovo ne boste mogli več prodajati na domačem trgu, kjer bo naložbena poraba še manjša. Edini izhod vidim v večjem izvozu in v povezovanju z domačimi dobavitelji reprodukcijskega materiala ter z vsemi tistimi, s katerimi skupaj sodelujete pri prodaji svojih izdelkov. V Sloveniji že dve ali tri leta govorimo o dohodkovnem povezovanju, skupnem razvoju, riziku in solidarnosti, pri vas v Trimu pa ste pri tem šele na začetku.“ je dejal Janez Zemljarič, predsednik republiškega izvršnega sveta minuli petek v Trimu, ki ga je obiskal poleg mirenskega tozda IMV in Dane skupaj z predsednikom predsedstva SRS Viktorjem Avbljem in Janezom

Vipotnikom, predsednikom republiškega odbora ZB NOV.

Za trebanjski Trimo je namreč znano, da je lani še kar uspešno posloval, saj je prihodek povečal za več kot 40 odst., prav tako pa je izvozil več kot 50 odst. svoje proizvodnje. Toda letos se sooča z vse hujšimi težavami pri nabavi reprodukcijskega materiala, pa tudi prodaja v zadnjem času ne dosega takega obsega, kot bi bilo potrebno. Vse to je lahko za trebanjsko tovarno montažnih objektov nepremostljiva težava, še posebej, če se ne bo povežala z drugimi večjimi delovnimi organizacijami, zlasti z IMP in Slovenija ceste – Tehniko.

Med obiskom na Mirni so se vodilni družbenopolitični delavci Slovenije krajši čas zadržali v mirenskem tozdu IMV in v Dani. Tu je obisk potekal v znamenju razgrinjajočih težav, s katerimi se srečuje ta lenvejši tozdi, ki dela v skoraj nemogočih razmerah in z zastarelo tehnologijo, s čimer je moč opravičiti tudi velik odliv delovne sile v

zadnjih letih. Med drugim so predstavniki KPO IMV predsedniku izvršnega sveta predložili težave, pa tudi načrte, kako naj bi v prihodnje reševali težave. Tu gre predvsem za novo naložbo na Mirni, kjer naj bi čez dve leti stekla velikoserijska proizvodnja delov za nekatere Renaultove modele avtomobilov.

Po obisku v Dani, kjer so se gostje lahko seznanili s precejšnjimi izvoznimi uspehi ter načrti za naložbe, ki naj bi se povečale izvozne učinke, je bilo še sročanje s predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja v trebanjski občini.

Potem ko je predsednik trebanjskega izvršnega sveta Nace Dežman prikazal gospodarjenje v lanskem letu in ambiciozne načrte trebanjske občine na področju izvoza, je Janez Zemljarič še posebej poudaril, da je edini izhod iz sedanjih težav povečevanje izvoza. Toda več kot jasno je, da trebanjsko ali katerokoli gospodarstvo ne bo moglo premostiti težav, če se bo zapiralo za plotove tozlov, občin ali republik. Prav gotovo pa ni izhod iz težav v manjšinju proizvodnje in pristajanju na razmere, kakršne so: Zato bo treba povezati vse sile, pamet in denar, da bo gospodarstvo izšlo iz sedanjih težav.

J. SIMČIČ

Beograjsko zlato za film „Opre, Roma“

Izreden uspeh Filipa Robarja na festivalu v Beogradu – Jutri v Novem mestu uradna premiera nagradjenega dokumentarca

Celovečerni, nekaj nad 90 minut trajajoči barni dokumentarni film „Pamet v glavo, ko boš v drugo ustvarjal svet“ ali „Opre, Roma“ („Na noge, Romi“) novomeškega režiserja Filipa Robarja je dobil prejšnji teden na 30. festivalu jugoslovenskega dokumentarnega in kratkega filma v Beogradu prvo nagrado kot najboljši dokumentarni film. Robar, ki si je prislužil veliko zlato medaljo „Beograd“ in 20.000 din, si po sklepu strokovne žirije prvo nagrado pravzaprav enakopravno deli s filmom Nikše Jovičevića „Tožim državo in sina“.

Robar je pri nagradjenem filmu „Pamet v glavo, ko boš v drugo ustvarjal svet“, ki je bil večji del posnet v Novem mestu in na Dolenjskem, sicer opravil levji delež, saj je na celulojnem traku zapisan kot scenarist, režiser in montažer. Zato gre pravem pomenu za avtorsko delo oziroma tako imenovani avtorski film. Le dan zatem, ko je režiser zanj v Beogradu prejel omenjeno nagrado, so ga 1. aprila zavrtili v Novem mestu in na projekcijo v Domu JLA povabili predstavnike družbenopolitičnega življenja novomeške občine in novinarje. Sicer bo prava novomeška premiera Robarjevega filma šele jutri, 8. aprila, ob 15. uri v Domu JLA. Predstava bo posvečena svetovnemu dnevu Romov.

V drugi polovici tedna se bo nadaljevalo spremenljivo vreme s pogostimi padavinami.

NOVI IZDELKI METALNE ZA STEKLARNE – Prejšnji petek so nam v senovski Metalni razkazali tri tračne brusilne stroje in stroj za pomivanje stekla, ki so jih izdelali za samoborsko steklarstvo Kristal. Gre za nove izdelke iz t. i. steklarskega programa, ki so ga pričeli razvijati pred nekaj letom. Vsa oprema je izdelana iz domačih materialov, doslej pa so jo morali steklarji uvažati. (Foto: Pavel Perc)

Zdravje vsem

Danes je dan zdravja

Svetovni dan zdravja praznujemo vsako leto 7. aprila, to je na dan, ko je leta 1948 začela veljati ustanovna listina Svetovne zdravstvene organizacije. Namen svetovnega dneva zdravja je opozoriti svetovno javnost na izbrano vprašanje zdravstvenega varstva, ki je posebno pereče in pomembno za zdravje vsega človeštva.

Leta 1977 so se v Svetovni zdravstveni skupščini odločili, da začno z gibanjem „Zdravje vsem do leta 2000“. Zadnji dve desetletji tega stola naj bi si prizadevali doseči tako zdravstveno raven, ki bo vsem ljudem omogočila živeti ustvarjalno življenje. Geslo „Zdravje vsem do leta 2000“ ne pomeni, da leta 2000 ne bo nihče več bolan ali nesposoben za delo – pomeni, da se skrb za zdravje prične doma, v šoli, na delovnem mestu in da je zdaj že skrajni čas, da nekaj storimo zase in za svoje zdravje. Torej ne morejo biti za slabo ali dobro zdravje populacije odgovorni samo posamezni ljudje v vladah, delovnih organizacijah, samo zdravstveni delavci, ampak imajo vsi ljudje pravico in dolžnost, da tudi sami ohranjajo svoje zdravje ter da skrbijo zase in za svoje bližnje, kadar so bolni.

Da pa bi lahko ljudje pametno ravnali, morajo vedeti, kaj zdravja sploh je in kako zdravo živeti. Kaj lahko storimo ljudje za svoje zdravje? Veliko in največ lahko storimo zase in za svoje bližnje v svojem družinskem in delovnem okolju. Zlasti pomembno je, da pouk o najpomembnejših vprašanjih zdravja in osnovnih metodah za preprečevanje boleznih dobiva prednost pred visoko specializirano medicino.

V svetu dandanes lahko opazujemo dve skrajnosti: na eni strani hudo podhranjenost in lakoto, na drugi pa debelost in vse posledice prekomerne telesne teže. Za naše ljudi velja, naj uživajo zdravo, letom in delu primerno hrano, v zmernih količinah. Na ta način se lahko obvarujemo številnih obolenj prebavnega trakta, srca, ožilja, aktivni bomo lahko do pozne starosti.

Svoje domove, okolico, delovna mesta moramo primerno higiensko urediti in vzdrževati.

Odpovejmo se razvadam (alkohol, cigarete, mamila), ki nam skrajšujejo življenje in ogrožajo zdravje. Hkrati si moramo pridobiti druge pozitivne navade, znati živeti in se veseliti malih uspehov. Že zdaj lahko pomislimo na starost, da bomo manj odvisni od soljudi. Potrudimo se, da si ohranimo zdravje in aktivnost do pozne starosti.

Za vzgojo k bolj zdravemu načinu življenja sta potrebna pripravljenost in sposobnost vzpostavljanja medsebojnih stikov. Ne bi smelo ostati samo pri informiranju, v ljudeh moramo buditi zavest, da so za lastno zdravje najbolj odgovorni oni sami in da za ohranitev zdravja lahko največ store oni sami.

Dr. TATJANA HARLANDER

POIMENOVANJE OSNOVNE ŠOLE V ŠENTRUPERTU – Osnovna šola v Šentrupertu je prevzela ime po svojem rojaku dr. Pavlu Lunačku – Igorju, ki se je v tem kraju rodil pred 83 leti. O liku znanega partizanskega zdravnika in povojnega zdravstvenega delavca je govoril akademik dr. Franc Novak – Luka, spominski kip pa je na pročelju šole odkrila Mara Rupena – Osolnik. Kulturni program so pripravili domači kulturni delavci, pomagali pa so jim pevci iz Šentruperta in sosednje Mirne, ki sta jih vodila Valerija Rančigaj in Stane Peček. (Foto: Slavko Dokl)

UREDNIŠTVO V GOSTEH

V sredo, 13. aprila, bo naše uredništvo gostovalo v

DRAŠIČIH

Novinarji Dolenjskega lista bodo od 19. ure naprej v gasilskem domu v Drašičih. Vabimo prebivalce te krajevnih skupnosti, naj pridejo tja, da nam bodo povedali o svojih uspehih, težavah, željah ...

ZEMLJAK RAZSTAVLJA V CELJU

V ponedeljek, 11. aprila, bodo v Razvojnem centru v Celju odprli slikarsko razstavo Viktorja Zemljaka iz Krškega. Na njej bo avtor prikazal vrsto olj in akvarelov. Razstavljeni dela prikazujejo krajinska razpoloženja, portrete in v simbolizirane podobe prenečeno predmetnost, kjer govorijo predvsem barve. Dr. Cene Avguštin je v kratki pisni predstavitvi Zemljakovih del zapisal, da se njegova ustvarjalnost razteza med dvojic likovnih izrazov, med realizem in ekspresionizem.

Edini pravi odgovor dvomljivcem

Zaupati v lastne moči

Letošnje gospodarsko leto smo začeli s hudimi težavami. Materialna gibanja se skoraj na vseh sektorjih družbene reprodukcije precej razlikujejo od predvidevanj, in to kljub številnim ukrepom, ki smo jih uvedli na področju gospodarskih odnosov s tujino ter za obrzdanje nerealne porabe, cen in inflacije. Najbolj kritična točka so gospodarski odnosi s tujino.

Tudi v svetovnih razsežnostih so motnje velike. V krizi ni samo naše gospodarstvo. To vidimo že po tem, da je takšnih motenj vse več in več. Že leta trajajo. Najprej so se na vsem lepem strahovito dvignile cene nafte. Za to moramo imeti razumevanje, kajti tudi države proizvajalke imajo pravico vrednotiti svoje bogastvo tako, da se lahko gospodarsko uspešno razvijajo. Toda razviti svet jim odgovarja s strahovitim navijanjem cen finančnega kapitala, re produkcijskega materiala in tehnologije. Vse to je slabo vplivalo tudi na jugoslovansko gospodarstvo in porušilo vse naše dotakratne bilance. Napaka je bila v tem, da smo prepočasno reagirali, pa tudi, ker sestava naše proizvodnje izvozne usmeritve države ne spremlja, kot bi bilo treba, to pa je samo razlagalo in še bolj poslabšalo stanje, ki bi ga že tako morali spremeniti. Te motnje po svetu so samo še bolj jasno pokazale, v kakšnem stanju je naše gospodarstvo, in še ostreje zahtevajo našo vključitev v mednarodno delitev dela.

Zadnjih deset let smo se izrodno naglo razvijali. Zgradili smo celo vrsto novih tovarn in zmogljivosti, novih ustanov, šolskih, znanstvenih in zdravstvenih, podoba države se je korenito spremenila. Največja slabost razvoja v minulih desetih, morda celo v petnajstih letih pa je bila, ker so se te nove zmogljivosti opirale v glavnem na notranji trg.

In kako delamo danes? Celotno v mnogih stabilizacijskih programih, ki jih imamo zdaj za dokumente, se obnašamo tako, da vsakdo šteti lastno proizvodnjo in mu je vseeno, če je rentabilna ali ne, vsakdo misli le na svoje ozke teritorialne meje. Vsaka občina, ki šteti svojo tovarno ne glede na to, na kakšni ravni je, išče načine ali rezerve ali iz kakih drugih virov pokriva izgube, nikakor pa ne ustvarja možnosti, v katerih bi se proizvajalci zaradi delavca morali lotiti tiste proizvodnje, ki povečuje izvoz in prinaša večji dohodek.

Sedanji negotovi gospodarskih in družbenih razmer ne bo mogoče izboljšati čez noč. Nekaterih vrst blaga na trgu ne bo več, kot ga je bilo doslej, ker smo se zavestno odločili za izvoz, ki nas edino lahko pripelje iz sedanjega gospodarskega stanja. Seveda pa moramo storiti vse, da bo preskrba kar najboljša, pri čemer moramo skrbeti zlasti za redno preskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Z bojem za večjo proizvodnjo, z boljšo in učinkovitejšo organiziranostjo ter doslednejšo odgovornostjo, ne pa z uvelobitvami, smo lahko kos tudi tej nalogi.

Uresničevanje gospodarske stabilizacije, zaostrejen odgovornosti za uresničevanje sprejetih usmeritev v vseh organizacijah združenega dela in skupnostih, usmerjenost domače proizvodnje v izvoz in druge dogovorjene ključne naloge — to so edini možni odgovori za vse tiste, ki dvomijo o naši sposobnosti in moči, da izidemo iz sedanjih težav.

Vse to izrecno opozarja, da je poglobljeni boj za trdnost razvoja v prihodnjem obdobju opreti se na lastne sile, kar pa ne pomeni le na lastne materialne proizvodne družbene sile, temveč tudi na moč naših ljudi in njihov aktivni položaj v sistemu socialističnega samoupravljanja.

VINKO BLATNIK

Rudo Zupanc

Rudo Zupanc, ki je umrl te dni, je sodil med obema vojnama med tiste ljudskofrontne aktiviste, s katerimi sem največ sodeloval. To med drugim dokazuje, da mi je nudil po vrnitvi iz Španije za več tednov varno zatočišče, čeprav je moral s svojo ženo hkrati skrbeti za štiri otroke. Iz Španije sem se namreč vrnil kot bolnik. Od svojih ljubljanskih sorodnikov je to izvedela njegova požrtvovalna žena in kot taka sta me Zupancova povabila v Dol. Toplice. O tem sem v svoji knjigi „Spori in spopadi“ napisal naslednje:

„V Dol. Toplicah je živel Rudolf Zupanc, kandidat CK KPS, ki mi je priskrbel stanovanje pri svojem bratranecu, jedel pa sem pri Zupancu. Medtem ko sem bil v Dol. Toplicah, je Zupanca obiskal Boris Kraigher, vendar se nisva videla.“

Ko se je partija v Novem mestu številčno okrepila, se je tudi njeno okroglo vodstvo preselilo iz Toplic v dolensko središče. Sekretarstvo je prevzel Vinko Kristan, Rudi Zupanc pa se je bolj posvetil ljudskofrontnemu delu oziroma delu pri Zvezi delovnega ljudstva Slovenije, kakor se je to množično gibanje pod vodstvom partije takrat imenovalo. Sedaj je bila vse bolj Zupancova dolžnost, da pridobi za to množično gibanje tudi obrtnike. Težji nalogi se je sicer posvečal že prej, kot dokazuje svojevrsten poziv v Ljudski pravici, s katerim je obrtnike vabil v kmečko delavsko gibanje Slovenije. Ljudska pravica je objavljala ta njegova prispevke brez vsake spremembe, kar dokazuje, da je Rudo znal dobro sukati pero.

Ker je mene vojna zatekla na jugu Jugoslavije, sva se z Rudijem ponovno srečala šele dve leti po osvoboditvi. Takrat sem se, prihajajoč iz Vojaške misije na Dunaju, oglašil pri svojih starih v Prekiji. Rudijeva časna naloga pa je takrat bila, da organizira novodošle koloniste v Apačah pri Gornji Radgoni v združeno skupnost. Takrat se je pripeljal s kolesom v Hrašenski vrh, kjer sva izmenjala poglede na takratni gospodarski in politični položaj na tem obmejnem področju.

Ljudje so Zupanca imeli radi, bil je izredno komunikativen. Znal se je pogovarjati tudi z izobraženci, kot so bili v Novem mestu veterinar Dušan Jereb, dr. Davorin Gros, Segedin in drugi. S slednjim sta od časa do časa prihajala na razgovore v Ljubljano. Vrzel za njim bo težko zapolniti. (Več o pokojnem revolucionarju smo pisali v Prilogi 10. marca, op. ur.)

IVAN KREFT

Umrl je Rodoljub Čolaković

30. marca se je v Beogradu iztekla življenjska pot Rodoljuba Čolakovića, velikega revolucionarja, narodnega heroja, člana sveta federacije.

Rodoljub Čolaković se je rodil 7. junija 1900 v meščanski družini v Bijeljini. Po končanem šolanju v rojstnem kraju je obiskoval sarajevsko trgovsko akademijo, po maturi pa se je vrnil domov in sodeloval pri ustanovitvi in delu socialistične delavske stranke (komunistov). Po atentatu na ministra Draškovića so Čolakovića leta 1921 obsojili na 12 let ječe. Kazen je prestal v voč zaporih, tudi v mariborski kaznilnici; po enajstih letih so ga izpustili. Knjalu je zbežal na tuje, deloval kot komunist, v domovino pa se je vrnil 1939.

Od prvih dni zadnje vojne je bil med tistimi, ki so pripravljali oborožen boj jugoslovanskih narodov in narodnosti proti okupatorju, med NOB je opravljal vrsto odgovornih nalog, med drugim je bil na 2. zasedanju Avnoja izvoljen za sekretarja predsedstva tega sveta, po osvoboditvi pa je deloval v visokih državnih in partijskih organih.

Ob revolucionarnem in družbeno-političnem delu je bil vrsto let dejaven tudi na književnem in publicističnem področju, že med prestajanjem kazni pred vojno pa je skupaj z Mošo Pijadam prevedel Marxov „Kapital“, sam še nekaj del, pod njegovim vodstvom pa so 1963 spisali „Pregled zgodovine ZK“.

S smrtjo Rodoljuba Čolakovića so jugoslovanski narodi in narodnosti izgubili revolucionarja, ki je bil šest desetletij v prvih vrstah borcev za zmago idealov jugoslovanskega delavskega razreda.

GASILCI SE BODO SESTALI

V nedeljo, 10. aprila, bo v Trebnjem redna letna konferenca občinske gasilske zveze Trebnje. Na njej bodo trebanjski gasilci pregledali delo v lanskem letu ter sprejeli načrt dela in finančni plan za tekoče leto.

V TREBNJEM USTANOVILI TURISTIČNO ZVEZO

Konec preteklega meseca je bila v Trebnjem ustanovljena občinska turistična zveza, v kateri so zdaj vključena štiri turistična društva iz trebanjske občine. Na ustanovni skupščini so izvolili izvršni odbor ter predsednika, podpredsednika in tajnika. Predsednik trebanjske turistične zveze je Brane Kirm, podpredsednik Jože Zlajpah, tajnik pa Dušan Škerbič.

Iz zadnjega Pavlihe

A zdravilni čaj res ne pomagajo več?

Ne, treba bo kaj močnejšega. Jez sem za klistir.

Zdravniška vizita je včasih lahko tudi površno - ali sploh imamo točno diagnozo?

Predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj, predsednik CK ZKS Andrej Moric in predsednik slovenskega izvršnega sveta Janaz Zemljarič na obisku v tovarni zdravil in kozmetike Krka

Premalo o tem, kako iz težav

Na konferenci občinske organizacije ZK v Krškem na rešetu enoletno delo

„Po eni uri kakšne seje na centralnem komiteju ZKS sem precej bolj utrujen kot zdaj, po petih urah bogate razprave,“ je malce karikirano povedal ob koncu več kot peturnega zasedanja programske konference komunistov krške občinske organizacije 30. marca izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Emil Štern.

Štern je poudaril, da je v Zvezi komunistov še preveč foramskega dela, zaprtosti in premalo akcijskega povezovanja ter tovariške kritike. Proučiti je treba, zakaj so nekatere osnovne organizacije ZK še na obrobju dogajanj. „Premalo je še načrtnega dela. To ni krški, ampak slovenski problem. Stagnira sprejem novih članov, celo po kongresih, ki so bili običajno zagon,“ je med drugim še dejal Emil Štern.

Predsednik občinskega komiteja ZK Marjan Markl je v uvodnem poročilu o delu občinske organizacije ZK in njenih organov v zadnjem letu omenil uspešno obvladovanje težav v združenem delu, ko navkljub počasnejši rasti industrijske proizvodnje, družbenega proizvoda in dohodka, slabši obnovitveni in akumulacijski sposobnosti združenega dela vendarle ni prihajalo do zastojev v proizvodnji. Predsednik občinskega izvršnega sveta Vinko Bah je menil, da lahko zaskrbljuje, ker kar v osmih delovnih kolektivih niso oblikovali skladov. Za 5 odst. delavcev se je stanjšala tudi plačilna

skrbstva in kulture, so se ob pomankanju sredstev znašli v velikih škripcih. Močno jih bremene letne anuitete najetih posojil.

„Mnogo dragocenih predstavitev je bilo, toda dodana bi morala biti še ena razsežnost: kako komunisti premagajo težave, kakšna je kakovost odločanja. Potrebno se je konfrontirati. To je pogoj za akcijsko enotnost,“ je poudarila sekretarka medobčinskega sveta ZK za Posavje Božena Ostrovršnik.

PAVEL PERC

ZMAGALI ŠAHISTI KOVINARSKKE

V okviru 22. delavskih športnih iger v krški občini se je kar 18 moštve pomerilo v šahu. Zmagala je prva ekipa Kovinarske (73,5 točke), drugouvrščeno moštvo Nuklearne elektrarne je zbralo le pol točke manj, tretjevrščena ekipa Zavarovalnice Triglav pa je osvojila 63 točk.

BOŠTANJČANI

NAJBOLJE STRELJALI

V Artičah je bilo 20. marca regijsko ligaško tekmovalje v streljanju z zračno puško. Nastopilo je šest ekip, med katerimi so imeli največ uspeha strelci SD Boštanj, ki so zadel 1.385 krogov, drugi je bil leskovski Partizan s 1.380, tretji pa Kovinar iz Sevnice s 1.374 krogi. Med posamezniki je bil najboljši Slobodan Manojlovič iz leskovskega Partizana s 366 krogi.

GLIVAR PO PAPEŽEVIH STOPINJAH

Novomeški mladinci so se v nedeljo pod vodstvom trenerja Janeza Jagodica udeležili dirke za pokal Porobetona v Pulju. Med 70 tekmovalci iz 8 jugoslovanskih klubov, je na 72 kilometrov dolgi progi med mlajšimi mladinci zmagal Glivar, ki vozi pod pokroviteljstvom Krke pred klubskim tovarišem Stangljem, medtem ko sta bila Božič in Udovč 5. oziroma 6.

V Črnomaljskem Gorenju spet delajo

Proizvodnja v črnomaljskem Gorenju zaradi pomanjkanja repromateriala stala od 15. do 30. marca — Pomanjkanje deviz

V TGO Gorenje, tozd Kompressorji iz Črnomlja, so v letošnjem letu že drugič prenehali z redno proizvodnjo zaradi slabe oskrbe z repromaterialom, torej z elektromotorji. Prvemu zastoju od 2. do 8. februarja je 15. marca sledil drugi, delavci pa so se znova vrnili na delo šele 30. marca.

Vzrok za zastoj je v pomanjkanju deviz, ki bi jih Gorenje moralo zagotoviti kot devizno sodeležbo pri nakupu elektromotorjev, ki jih vgrajujejo v kompresorje. Težave se sicer začinjajo že pri proizvodnji bakra, rudniku v Boru, potem pa se po verigi prodajalcev in kupcev izdelkov prenašajo do končnega uporabnika, Gorenja. V Boru so namreč pred leti s pomočjo mednarodnih kreditov posodobili rudnik bakra, sedaj pa za plačevanje anuitet potrebujejo konvertibilna sredstva, ki jih zahtevajo od kupcev, torej tovarne Zice iz Svetozareva. Iskrin tozd iz Sp. Idrije, ki izdeluje elektromotorje, z žico, delno plačljivo z devizami pa se oskrbuje v Svetozarevu, prav tako zahteva devizna sredstva od uporabnikov elektromotorjev, TGO Gorenja.

Gorenje v preteklem in letošnjem letu ni poravnalo vseh obveznosti do Iskre, tako da po evidenci Gorenja dolg presega 400.000 dolarjev. Zato so v Iskri zahtevali najprej poravnavo dolga, nakar bi ponovno stekla redna dobava. Gorenje, ki je sicer v prvih dveh mesecih letos doseglo dobre izvozne rezultate, po predvidevanjih pa tudi marca, je imelo malo deviznih sredstev, saj tečeje določeni posli le preko menjave blaga. V Gorenju so predvidevali, da bo do konca marca večji devizni priliv ter da bodo tako lahko zagotovili tudi redno proizvodnjo v Črnomlju. Na srečo so se njihva predvidevanja uresničila, tako da se je 90 delavcev 30. marca znova vrlo na delo. Kot je povedal vodja Črnomaljskega tozda Leopold Pucelj, so sredstva, s tem pa tudi repromaterial za nadaljnjo proizvodnjo spet zagotovljeni.

M. BEZEK

Vsi za žumberško cesto

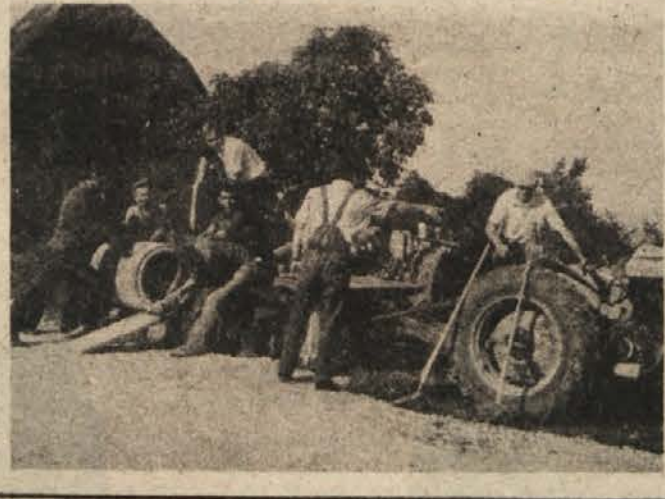
V dela pri dokončanju gradnje žumberške magistrale na spominskem območju Gorjanci — Žumberak se vključujejo prebivalci treh krajevnih skupnosti na tem območju

Prebivalci KS Kašt in Sočice na Hrvaškem in KS Radovica na Slovenskem so se odločili, da se vključijo v prizadevanja ozaljske, metliške in jastrebarske občine pri gradnji „žumberške magistrale“, ki bo povezovala Samobor z Metliko in odprla svetu ta lepi del naše domovine. V ta namen so osnovali usklajevalni odbor, ki je prevzel nase cel kup obveznosti, da bi olajšal dokončanje pomembnega dela, ki so ga tri občine začele že 1979. leta.

V metliški občini so dokončali svoj del od Radovice do Ostriža v dolžini 1.200 m, v ozaljski občini del od Ostriža do Magovca (1.700 m), jastrebarska občina pa zemeljska dela na 4.500 m, torej na vsem svojem delu. Ostalo je za dokončanje 7.100 m, od tega 1.200 m v metliški, 1.400 m v ozaljski in 4.500 m v jastrebarski občini.

Krajinu se bodo lahko vključili v dograditev ceste na teh odsekih pri delih, kot so urejanje bankin, postavljanje odvodnih cevi, izkop vodnih prepuštov, betoniranje jaskov ipd. Usklajevalni odbor bo skrbel za namestitve tistih delavcev, ki bodo morali zaradi dela ostati na terenu, opravil pa bo tudi mnoga organizacijska dela pri nabavi materiala in finančnih opravilih. Enotnost vseh akcij bo gotovo pomenila dela in zmanjšala stroške za dovoz gradbene mehanizacije.

26. marca je imel odbor že drugi sestanek v vasi Visočje, kjer je pregledal program proslav pobratenja krajevnih skupnosti Kašt in Radovica, ki bo 1. maja na Ostrižu. To bo hkrati uvod v dela na cesti in začetek skupnih delovnih akcij pri elektrifikaciji. P. BADOVINAC

Isti ljudje več delajo

V SDK Novo mesto je 132 zaposlenih nadzorovalo 1600 porabnikov družbenih sredstev in 1000 zaključnih računov

Služba družbenega knjigovodstva v Novem mestu je med tistimi, ki tudi zaradi narave svojega dela med ljudmi ni ravno priljubljena, in dostikrat letijo nanjo počezne kritike. V zadnjih 10 letih pa se je v tej ustanovi število zaposlenih povečalo za okrog 30 ljudi, medtem ko je število porabnikov družbenih sredstev naraslo iz 980 na 1600, prevzeli pa so še vrsto novih nalog. Leta 1971 so morali kontrolirati samo 214 zaključnih računov delovnih organizacij, v preteklem letu je

bilo že 1000 zaključnih računov.

Na srečo so medtem razvili mehanizacijo poslovanja in računalniško obdelavo podatkov. Pri 4-milijonskem številu nalogov, s katerimi so imeli opraviti lani, pa je na voljo samo 9 inšpektorjev. Novomeška enota SDK pa velja v Sloveniji po uspešnosti in kvaliteti dela za eno najboljših, kar je pokazala tudi strokovna ocena dela.

Lanskoletni poprečni zaslužek je znašal 16.475 dinarjev, pri čemer daje realnejšo podobo osebnega dohodka razvrstitev po strokovni izobrazbi in usposobljenosti. Ugotovljeno je, da je 14 zaposlenih z visoko izobrazbo imelo poprečen zaslužek 24.400 dinarjev, 25 z višjo izobrazbo 18.747 dinarjev v poprečju in 46 ljudi s srednjo izobrazbo poprečen zaslužek 15.206 dinarjev. Zaposleni, razvrščeni med kvalificirane delavce, pa so v poprečju dosegli zaslužek 15.518 dinarjev.

R. B.

OBČNI ZBOR IGRALCEV TENISA

Čeprav se je teniška sezona neuradno že začela, bo prvi uradni dogodek v ponedeljek, 11. aprila, ko bo ob 18. uri v domu športov na Loki občinski zbor Teniškega kluba Novo mesto.

SAMI STISKAJO PAPIR — Mercatorjeva trgovina v Šentjernej je najbrž edina med trgovinami na Dolenjskem, ki ima svoj stroj za stiskanje odpadnega papirja. Karton in drugo embalažo stisnejo v kvadre in jih tako odpeljejo na Dinos. Dvakrat koristno dejanje. (Foto: J. Pavlin)

STIK TEORIJE IN PRAKSE — V krški Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj so se prejšnji teden mudili slušatelji Politične šole Josip Broz-Tito iz Kumrovc. V pogovorih z vodilnimi delavci in tistimi v proizvodnji so se podrobno seznanili s samoupravo v tej tovarni. (Foto: P. Perc)

NAPETO IN ZABAVNO — V Ribnici so spet poskrbeli, da nogometnim navijačem ni bilo dolgčas. Tekma med Rikom in Inlesom je pokazala izenačenost nasprotnikov in je vzbudila veliko smeha in zabave. Končala se je z neodločenim rezultatom 4:4. Najuspešnejši strelci za „kotle“ iz Rika so bili: Šteblaj, Pucelj 2 in Marinšek, za „hlode“ Inlesa pa Belaj, Niglerle, Kovarič in Marinšek (avtogol). V drugi tekmi je moštvo Brinja (igrali so Oblak, bratje Ameršek in drugi) premagalo Ribnico 6:3. Igro je gledalo 1000 ljudi. Na sliki Riko in Inles po tekmi. (Tekst in slika: Milan Glavonjič)

Tako se ne sme nadaljevati

Izvozni rezultati novomeške občine že lani niso bili zadovoljivi — Letos se pokritje še slabša — Daleč najboljši v blagovni menjavi s tujino v bršljinški Iskri

Pokritje uvoza z izvozom se je lani v novomeški občini znatno poslabšalo, primanjkljaj v blagovni menjavi z razvitimi deželami pa znaša 1,51 milijarde dinarjev. Pokritje uvoza z izvozom pa je tudi v prvih dveh mesecih letošnjega leta komaj 75,30-odstotno in je najslabše v zadnjih treh letih. Rezultati so daleč od pričakovanih.

V Medobčinski gospodarski zbornici Dolenjske so na osnovi carinskih deklaracij zbrali podatke o lanskeletni blagovni menjavi s tujino in tudi o tovrstnem poslovanju v prvih dveh mesecih leta 1983.

Za novomeško občino podatki niso razveseljivi. Kažejo namreč, da so lani novomeški izvozniki prodali na konvertibilna tržišča za 5,13 milijarde dinarjev blaga, uvozili pa so za 6,11 milijarde dinarjev. Pokritje uvoza z izvozom na to območje znaša le 83,94 odst., medtem ko je slika poslovanja s klirinškim območjem obratna. Izvoz je znašal 1,258 milijard dinarjev, uvoz pa samo 131 milijonov, torej je izvoz skoro devetkrat večji od uvoza.

Skupen izvoz blaga v letu 1982 v novomeški občini sicer presega uvoz za 2,33 odst., pokritje pa je za 18 odst. slabše, kot je bilo pred letom dni.

V prvih dveh mesecih letošnjega leta tudi z rezultati pri blagovni menjavi s tujino ne kaže biti zadovoljen. Še več, na mestu je zaskrbljenost, če bi se tako poslovanje nadaljevalo, kajti na konvertibilno območje je bilo izvoženega za 971 milijonov dinarjev blaga, uvoz

pa je znašal 1,289 milijarde, torej je pokritje le 75,3-odstotno. To je najslabši rezultat v zadnjih treh letih.

Podatki o lani doseženih rezultatih pri posameznih izvoznikih novomeške občine pa bršljinško tovarno napajalnih naprav uvrščajo daleč na prvo mesto: izvozila je 425 odst. več, uvozila pa samo za 153 odst. R. BACER

Čudno, pod dežnik pa nihče ne mara? (Stevio Olip)

Nekateri oklevajo

V črnomaljski občini ustanovljajo prvo pašno skupnost — Projekti izdelani

V črnomaljski občini doslej še ni bila ustanovljena nobena pašna skupnost, čeprav obsežna pašniška področja okrog Črnomolja in Blatnika nudijo dobre možnosti za ustanavljanje takšnih skupnosti. Zato so se v Kmetijski zadrugi Črnomelj konec preteklega leta lotili izdelave projektov za usposabljanje površin, torej pašnikov na področju Blatnika.

Zdaj so že izdelani projekti agromelioracije, to je gnojenja,

apnenja in čiščenja približno 10 hektarjev površin, kjer bi Kmetijska zadruga skupaj s kmeti ustanovila proizvodno pašno skupnost za gojenje telic in juncev. Nekateri kmetje so za to zainteresirani, drugi pa še oklevajo, saj menijo, kot so povedali na zadrugi, da je vrednejša krma, ki jo sedaj nakosijo na teh površinah. Ne zadvedajo pa se, da se bo z agromelioracijo količina hranilne vrednosti krme na hektar podvojila. V Kmetijski zadrugi upajo, da se bodo kmetje odločili za takšno obliko sodelovanja. V nasprotnem primeru bo zadruga začela na področju Blatnika gojiti 150 glav lastnih telic in juncev.

Hkrati so si v Črnomlju zadali nalogo, da spomladi ustanovijo tudi prve skupnosti v ovčereji na družbenih in zasebnih površinah ter vinogradniško skupnost. B. M.

To ni spodbuda

„Sukno“ iz Jurjevce: še za lani so jim dolžni izvozne stimulacije

V tozdu „Sukno“ v Jurjevci pri Ribnici so zaradi izvoza v težavah. Za izdelke, ki so jih izvozili lani in letos, še vedno niso dobili od Narodne banke obračunane izvozne spodbude. Ker denarja ne dobijo, morajo najemati kratkoročna posojila, ki so zaradi visoke obrestne mere zelo draga. Hkrati pa njihov denar leži neizkoriščen v Narodni banki.

Tózd „Sukno“ iz Jurjevce je o tej zadevi naslovil na občinsko skupščino Ribnica delegatsko vprašanje in zahtevo, da je treba izvoznikom izvozne spodbude tudi takoj plačati, ko je izvoženo blago plačano. Ob tem so tudi omenili, da za letos načrtujejo za 592.000 dolarjev izvoza.

Na seji zbornice združenega dela občinske skupščine so sklenili, da bodo to vprašanje oz. zahtevo posredovali SISEOT. Hkrati pa so ugotovili, da se s podobnimi težavami srečujejo tudi druge organizacije združenega dela in da ima zaradi takega odnosa Narodne banke v občini največ težav Eurotrans. J. P.

SETEV

(Po »Privrednem pregledu«, Beograd)

USTAVNO SODIŠČE JE DALO PRAV KRAJANOM

Ustavno sodišče Slovenije je konec preteklega meseca razveljavilo odlok celjske občinske skupščine o zazidalnem načrtu stanovanjske soseske Dobrna. S tem je bil končan skoraj pet let trajajoč spor med vodstvom krajevne skupnosti Dobrna in tamkajšnjimi krajanji, ki so izpodbijali zakonitost odloka. Nova stanovanjska soseska bi namreč bistveno posegla v naravno okolico tega znanega zdraviliškega kraja, hkrati pa bi zrasla na kmetijski zemlji. Razveljavitev odloka pomeni eno izmed redkih zmagov v boju za plodno zemljo, hkrati pa pomeni tudi zmago krajanov, ki so se zavzemali za samoupravo in demokratično odločanje.

Sejmišča

NOVO MESTO: V ponedeljek so rejci pripeljali na prodaj 110 pujskov, starih od 8 do 10 tednov, in 89 starejših živali. Skupaj je lastnika menjalo 148 živali. Za pujske so morali kupci odšteti od 6.000 do 6.500 din, za prašiče pa od 6.500 do 7.400 din, torej so cene v tednu dni poskočile za blizu 500 dinarjev.

BREŽICE: Sodeč po številu pripeljanih živali, je bilo neprimerno živahnješe kot v Novem mestu. Prašičev resda ni bilo na voljo, zato pa so kupci lahko izbirali med 417 pujski. Prodanih je bilo 354 živali, in sicer po 220 din 1 kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Novo Sodobno kmetijstvo

Že spreminjanje imena po svoje ilustrira, kakšne burne, pa tudi negotove čase je doživljala revija za pospeševanje kmetijstva, živilstva in gozdarstva v 33 letih izhajanja. Preživela je čas zaletavih kampanj od obdelovalnih zadrug in napol nasilnega odkupa kmetijske zemlje pa do današnje, v glavnem izoblikovane temeljne usmeritve, v kateri je prostor za družbeno in zasebno kmetijsko proizvodnjo, predvsem pa za njuno vsestransko željeno in koristno sodelovanje.

Zadnja leta se je ustalilo razmerje med zasebnimi in družbenimi kmetijskimi zemljišči nekako 85 : 15 odst. Pomeni, da večji del zemlje ostaja v rokah kmetov, zadrugnikov in kooperantov in da je na to dejstvo potrebno misliti ob vsaki pospeševalni akciji. Uspoštovati ga mora tudi strokovni tisk, zlasti pospeševalna revija, kakršna je Sodobno kmetijstvo.

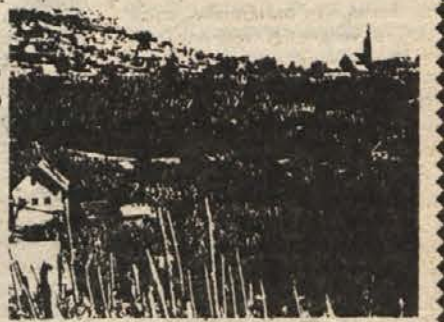
Dosedanja vsebinska zasnova, ki je namenjala največ prostora znanstvenim in raziskovalnim izsledkom, manj pa njihovi uporabi v široki praksi, reviji ni utrla poti v mnogo kmečkih domov. Njena naklada se je vrtela okoli številke 3.000. V preteklosti je bilo nekaj poskusov, da bi z bolj pestro vsebino, pa tudi umiljivejšim, preprostejšim načinom razlaganja strokovnih problemov revijo bolj približali praksi, vendar ni bilo posebnih uspehov.

S pravkar izišlo tretjo letošnje številko poskuša izdajatelj ob poprejšnjem soglasju z ustanovitelji z novo vsebinsko usmeritvijo. Po njej naj bi revija postala bolj glasilo kmetijsko pospeševalne službe, hkrati pa bi vendarle zadržala del dosedanje pozornosti znanstvenoraziskovalnemu delu. Vsebinsko razmerje naj bi bilo 40 : 40 odstotkov, preostalih 20 odstotkov prostora pa bi namenjali uporabnim informacijam in prevodom iz tujega tiska.

Za prvo številko je, nemalo po zaslugi priloge zadrugne zveze, mogoče reči, da v resnici nakazuje prelomnico. Upajmo, da se bo še izostrila in da začetni zagon ne bo uplahnil. In še to: letna naročnina je 500 din, posamezna številka 41, naročiti pa jo je mogoče pri ČZP Kmečki glas, Ljubljana, Miklošičeva 4.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Kaj vse vedeti o gnojenju vinogradov

V zadnji številki sem pisal, zakaj moramo vinograde redno gnojiti. K tej utemeljiti je treba povedati še, s katerimi gnojili naj gnojimo vinograde in kaj o gnojenju je treba na splošno vedeti?

Na splošno delimo gnojila na dve skupini:

— na organske gnojila, ki po eg hranilnih snovi dovajajo zemlji še humus. Zato imajo organska gnojila važno vlogo pri preskrbi zemlje;

— na rudninska ali, kot na splošno pravimo, umetna gnojila, v katerih je po eno ali več hranilnih snovi, nimajo pa humusa.

Pomembnost humusa

Humus je mešanica bolj ali manj razpadlih rastlinskih in živalskih ostankov. Nastane s trohnenjem zlasti rastlinskih delov, kot so korenine rastlin, stela, hlevski gnoj, plevel, podor s trohnenjem živali, zlasti ogromnega števila mikroorganizmov (drobnozivk) in drugega. Humifikacija je v bistvu kemični proces, ki spreminja molekularno sestavo prvotne materije in ustvarja nove spojine. Glavni dejavniki humifikacije so bakterije in glive. Humusne tvarine nastajajo z gnitjem, ki ga povzročajo:

— aerobne bakterije ki žive in delujejo v povezavi s kisikom. Svojo moč črpajo z oksidacijo ogljika, vodika in nekaterih organskih snovi. V ugodnih razmerah razkrajajo organsko snov do konca, s čimer preprečijo ustvarjanje humusa. Da se to ne zgodi, moramo preprečiti dostop zraka do organske mase, kar storimo s tlačanjem gnoja, prekrivanjem kupov gnoja z zemljo in podoravanjem (podkopavanjem) svežih in napol svežih rastlin, ki jih posebej sejemo za podro;

— anaerobne bakterije, katerim ni potreben zrak, ker izkoriščajo vezan kisik iz oksidacije. Pri tem se sprošča kisik, toda drugi elementi ostanejo in prehajajo v sestavo humusne materije — blagega humusa. Zato je delovanje anaerobnih bakterij pomembno, saj z njihovo pomočjo iz rastlinskih ostankov, ki trohnejo v zemlji, nastajajo nove hranilne snovi.

Humus je pomemben in koristen zlasti zato, ker:

— rahlja težko zemljo in dela zemljo zvezno in bolj rodovitno;

— sprejema v večji meri vodo in hranilne snovi, zboljšuje zlasti lahko, pečeno zemljo in jo dela uporabnejšo;

— ko se humus razkrajja, nastaja ogljikov dvokis, ki je trti potreben za topitev mineralnih snovi in pri asimilaciji. Množina ogljikovega dvokisa v zraku namreč ni zadostna za potrebe rastline pri presnovi;

— poleg ogljikovega dvokisa nastajajo iz humusa tudi amoniak ter druge spojine;

— ustvarja življenjske pogoje za razvoj mikroorganizmov.

To so majhna živa bitja, ki v zemlji, poleg vode in kisika, povzročajo spremembe mineralnih in organskih sestavin. To so bakterije, glive in alge. Živijo približno do 50 cm globoko v zemlji; največ jih je v globini 10 do 20 cm. Zaradi mikroorganizmov zemlja ni le kup mrtvih delcev, ampak živ organizem, ki se v prvem pomenu besede rodi, živi in umira. Dejavnost mikroorganizmov je večja kot dejavnost kemikalij, ker se kemikalije izčrpajo, mikroorganizmi pa se stalno obnavljajo ter pri odmiranju s svojimi telesi bogatijo zemljo. Dejavnost mikroorganizmov je zlasti v njihovem velikanskem številu, saj jih je v enem kubičnem centimetru zemlje od 50 milijonov (kisa zemlja) do 2400 milijonov (talkalična zemlja).

Mikroorganizmi so vmesni člen, ki veže rastline in živali. Pospešujejo razpadanje rastlinskih in živalskih teles. S tem v zvezi je treba posebej omeniti še delovanje bakterij

Le-te prištevamo k rastlinam, vendar se po načinu prehrane ločijo od njih in se približujejo živalim. Bakterije kljub svoji rastlinski naravi ne sprejemajo ogljikovega dvokisa kot druge rastline, ampak že napravljeno organsko snov rastlinskih in živalskih teles.

Bakterije povzročajo: razkrajanje organskih snovi; tvorbo solitra in amoniaka (nitrifikacija), ker rastline amoniak slabo prejemajo;

— bakterije na stročnicah (metuljnicah) bogatijo zemljo z dušikom iz zraka. Zato je setev in podor metuljnic tako učinkovit za rodnost in dobro strukturo zemlje.

Iz vsega povedanega sledi, da je naloga vsakogar, ki ima opravka z obdelavo in nego zemlje, omogočiti čim večji razvoj mikroorganizmov, to se pravi, da mora stalno skrbeti za zadostno količino organskih snovi v zemlji.

(O gnojilih bom pisal prihodnjič)

TIT DOBERŠEK

Morje je tistega, čigar so ladje

Navtični turizem postaja sestavni del našega gospodarstva — Pomorščak za zabavo naj bi ne bil le molzna krava — Jugoslovani plovemo predvsem na čolnih želja — Na tisoče samograditeljev

Pred dnevi so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani zaprti že 22. sejem mednarodnega sodelovanja Alpe-Adria. Sejem je za Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo nedvomno zelo pomemben, saj so se v tednu dni nenehoma vrstila posvetovanja in dogovarjanja med gospodarstveniki, turističnimi delavci in politiki treh dežel, kljub temu pa lahko trdimo, da je sejem vsaj navzven minil v znamenju razstave „Človek in njegov prosti čas“, oziroma njenega navtičnega dela, kjer so se nad čolni, jadrnicami in vsem drugim, kar gre po vodi ter nad in pod njo, navduševali vsi tisti, ki imajo denar, še bolj pa tisti, ki ga nimajo.

O navtičnem turizmu pa se niso pogovarjali samo v Ljubljani, še prej so se predstavniki Avstrije, Italije in Jugoslavije glede tega človekovega početja, ki ima v svetu vsako leto več pristašev, sestali na Nauticampu 83 v Trstu in za Četrto okroglo mizo o navtičnem turizmu. Govor je bil o konkretnem sodelovanju pri razvoju marin na severnem Jadranu.

Naš del Jadranskega morja je tudi v svetovnih razmerjih navtični raj: imamo 725 otokov, od tega je 66 naseljenih, 425 grebenov in 705 zalivov. Ob obali in otokih je 311 luk in lukie. Navtični turizem bi moral ob taki obali postati pomemben člen v turistični pobudi. To smo končno le sprevideli, obetajo, da bo do leta 1985 ob jugoslovanski obali na voljo 5200 vezi v morju, čez 3000 mest za čolne in jahte na kopnem in 400 mest v hangarjih. Gre seveda za urejene vezi, s servisi za popravilo plovil in motorjev. V načrtu je tudi ustanovitev 15 navtičnih središč in središč za morske športe. Posebna študija raziskuje tudi možnost gradnje domače flote za razvedrilo, beseda jahta namreč pomeni čoln za zabavo, razvedrilo. Skoraj odveč je napisati, da je tovrstna ponudba še zelo skromna, kar je glede na našo

tradicijo ladjedeinstva domala absurd.

Vse omenjeno je bolj ali manj namenjeno tujcem, pač v skladu s pravilom, da je turist zelo dobrodošla oseba, še posebno če pride s tujim denarjem ter ima jahto ali letalo. Kaj pa domači ljudje? Bodo po jugoslovanskem morju vedno plule le ladje s tujo zastavo na krmi, morje je namreč tistega, čigar

so ladje. Načrt razvoja navtičnega turizma na Jadranu računa seveda tudi na domače morjeplovce, podarjajo pa, da je treba biti stvaren, saj se ve, koliko stane malo boljše čoln. Kljub temu navtična mrzlina ni šla mimo nas. Zagrebška revija Sam, namenjena ljudem, ki so pripravljene to ali ono narediti ali popraviti sami, ocenjuje, da grade zasebniki v Jugoslaviji nekaj tisoč plovil, če računamo tudi najmanjša,

je bila omenjena celo številka 200.000 (!). Gre za samogradnje iz lesa, betona, železa po različnih, pretežno tujih načrtih. Veliko tega nikoli ne zaplove, saj zmanjka denarja ali znanja, vsekakor pa je tudi to pot do sorazmerno poceni čolna. V tako plovilo je seveda vloženi na tisoče ur dela, vendar komaj zdaj nekaj delajo, da bi bili samograditelji oproščeni „kupo-prodajnega davka“ na izdelek, ki so ga naredili sami in zase.

Navtični turizem se bo pri nas verjetno še bolj udomačil, ko bomo izkoreninili take in podobne nesmisle. Predvsem pa bo treba prenehati verovati, da so lastniki jaht in večjih čolnov vsi po vrsti milijonarji ter da jih je treba za vsako ceno finančno odreti. Nedo dolgo tega je ugledni zahodnonemški navtični časopis, ki izhaja v milijonski nakladi, objavil uvodnik svojega urednika, ki trdi, da vidimo Jugoslovani v navtičnem turizmu molzne krave, ki jim nikoli ni treba dati jesti. Trditev je nekoliko manj grenka samo zato, ker se je dobro obveščeni yachtmann podobno izrazil tudi o francoskih, italijanskih in grških turističnih delavcih, ki imajo opravka z morjeplovci. Kaj vse se ne dogaja! Plačilo za vez terjajo po večkrat na leto. Iz grmovja ali iz za skal se prikaže domorodec z nekakšnimi listki in od nič hudega sluteče posadke, ki se je izkrcala, zahteva denar za bivanje na obali, ki je po vsem svetu ena od človekovih pravic, itd. Če ne bi bilo zoper mednarodne konvencije, bi se pri nas najbrž spomnili tudi prepovedi svobodne plovice.

Navtični turizem ima pri nas zagotovo velikanske možnosti. Treba se bo pač ravnati po načelu daj — dam in ne daj — daj. Ne nazadnje pa bo treba nekaj načrtov in misli posvetiti tudi domačemu človeku, čigar so ti lepi otoki, obala in morje. Domačemu človeku, ki je v običajno zakasnitvijo tudi spoznal, da je v dobi elektrone in računalnikov samo še ena prava pustolovščina in svoboda — plovba na nekaj metrih lesa ali plastike. Morda od tod tudi tisoči ljudi na ljubljanskem sejmu. Na začetku razpne jadra hrepenenje.

M. BAUER

VEČINOMA TUJCI — Čeprav smo ljudstvo, ki živi z morjem od naselitev na obalah Jadrana, uživajo sredico mornarskega kruha, ki ima sicer sedem skorij, predvsem tuji turisti. Za domačega človeka je sinja ravan praktično nedosegljiva. (Foto: M. Markelj)

MLADI DOPIŠNIK

VELIKO SO ZNALI

VIKTOR JE HODIL V NAS RAZRED

Za velikonočne praznike je prišlo domov na obisk veliko zdomec, med njimi tudi Vogrinčevići. Imajo dva fanta, Viktor obiskuje 5., Robert pa 1. razred. Da bi znala materin jezik, sta pred prazniki hodila z nami v šolo. Viktor se je hitro zvel v našo razredno skupnost, tudi učenje mu je šlo dobro od rok. CVETKA OGOREVC OS Globoko

OGLEDALI SMO SI „SEVILJSKEGA BRIVCA“

Pred kratkim smo se učenci 7. in 8. razreda odpravili v Ljubljano na ogled opere „Seviljski bivec“. Dan pred odhodom nam je razredničarka povedala nekaj o skladatelju G. Rossiniju in vsebini opere, zato smo laže sledili dogajanju. Večini učencev je bila opera všeč, po predstavi pa smo si ogledali še Cankarjev dom in Muzej ljudske revolucije. ZVONKA ŽUŽEK OS Krmelj

ZA „STUDENEC RADOSTI“

Pri likovnem krožku smo se dogovorili, da bomo vsi učenci začeli zbirati prodnike za velik mozaik, ki se bo imenoval „Studenci radosti“ in bo naogled v Titovem rojstnem kraju. Trudimo se in prinašamo prodnike različnih barv in velikosti. Mozaik mora biti velik in lep, kakor je bila velika in lepa naša ljubezen do Tita. ANDREJA RADOVAN OS Sentjerne

KMALU BO PODELITEV BRALNIH ZNAČK

Ta mesec bomo zaključili tekmovalno za bralno značko. Kdor se ni prebral vseh knjig, mrzlično brska po polih v knjižnici, da bi prišel do zelenih knjig. Zaradi ene same neprebrane knjige je namreč res škoda izgubiti bralno značko. VESNA MARTINČIČ OS Sentjerne

JANJA MOČAN Dom Majde Šilc Novo mesto

PLETEMO, KVAČKAMO, VEZEMO

Dekleta 5. in 6. razreda rade obiskujemo krožek za ročna dela, ki ga vodi tovarišica Darinka Podlogar. V krožku pletemo, kvačkamo in vezemo. Naredile smo že veliko nogavic, copat, šalov pa tudi jopic. Izdelke smo razstavile v izložbi trgovine. MAJDA JANKOVIČ OS Krmelj

PREDAVANJE O BRIGADIRSKEM ŽIVLJENJU

Predstavnika občinske konference ZSMS sta nam 1. aprila predavala o brigadirskem življenju na mladinskih delovnih akcijah. Predavanje sta popestrila z dvema kratkima filmoma. V brigade se je letos prijavilo precej pionirjev in mladincev iz naše šole. HELENA SIROTKA OS Grm Novo mesto

MLADI PLANINCI NE POČIVAJO

Mladinski odsek Planinskega društva iz Novega mesta je tudi v zimskem času zelo dejaven. Na novomeških osnovnih šolah Grm, Bršljin in Katja Rupena ter v Sentjerneju je potekala planinska šola, dva mlada vodnika ste se udeležila tečaja na Uskovnici, mladi planinci pa so opravili tudi več pohodov. Šli so po poteh partizanske Jelovice, v okviru roških tekov so peščili od Občic do Črmošnjic, udeležili so se zimskega pohoda na Stol in Porezen, imeli so tudi izlet na Komno. Na pohodih je sodelovalo nad 300 pionirjev in mladincev.

BOGDAN OSOLNIK

3

Spomini na ljudi in dogedke pred 40 leti

V tem času je sistematično študiral marksizem in izpopolnil svojo splošno izobrazbo, kar mu je omogočilo, da se je kasneje posvetil teoretičnemu in propagandnemu delu. V kazalnicah je sodeloval v več protestnih gladovnih stavkah in se prekalil kor revolucionar.

Po povratku v robove je živel nekaj časa v Ljubljani in zapustil študij, ker se je posvetil delovanju v kmečko-delavskem gibanju in v Zvezi delovnega ljudstva. Tudi on je bil član kmečke komisije pri Centralnem komiteju KPS. Veliko je predaval in pisal, med drugim tudi v Sodobnost. Leta 1940 je živel v Krškem, kjer se je zaposlil kot stazist v tamkajšnji bolnišnici. Bil je pod stalno policijsko kontrolo, večkrat v zaporu in odpuščen iz službe. Kljub temu je ostal v Krškem in nadaljeval s partijskim delom. Pomagal je ustanovljati številne krajevne partijske organizacije in formalno okrožni komite za Posavje. Ob razpadu Jugoslavije se je vrnil v Ljubljano in tu delal ilegalno kot član agitpropkomisije pri CK KPS. Vodil je mnoge partijske študijske skupine, zlasti med izobraženci. Aprila 1942 je odšel v partizane. Pod imenom Rok je deloval najprej na Notranskem, potem v Novomeškem okrožju, kjer je bil kadrovik okrožnega komiteja KPS. Spominjam se njegovega prihoda v Novomeško okrožje in predavanj, ki jih je imel na partijskem tečaju na Jagodniku nad Hmeljnikom. V njegovem govoru je prihajala od izraza široka kultura. Vedno je nosil s seboj Prešernove pesmi, razpravljal pa je lahko o katerikoli vprašanju naše kulture in politične zgodovine. Dolgoletna teča je seveda zapustila na njem težke sledove. Bil je zelo kratkoviden in manjkalo mu je nekaj človeške sproščenosti. Kadar smo zape-

li ali se povselili, sem imel občutek, da se šele počasi vživlja v to razpoloženje in da izginjajo z njegovega obraza poteze prerane ostarelosti, ki mu jih je vtisnil zapor. Morda smo ga prav zato imeli še bolj radi in mu poskušali pomagati, da bi premagal posledice, ki mu jih je zapustila robljaja.

V delu Glasilo CK KPS je v julijski številki 1942 priobčil vsebinsko zelo pomemben članek o odnosu KPS do Jugoslavije. V njem je še posebno odločno ugotovil, da „odklanjanje versajske Jugoslavije z vsemi njenimi protiljudskimi in narodno zatiralskimi oznakami ne pomeni zanikanje Jugoslavije sploh. Ravno nasprotno: boj za samoodločbo in njeno uveljavljanje je tisti edini način zblizanja našega naroda s hrvatskim in srbskim, ki jih je v stanju združiti v enotno državno zvezo.“ Napovedal je, da bo iz mogočnega skupnega narodnoosvobodilnega boja vstala svobodna in demokratična domovina jugoslovanskih narodov, ki bo zadovoljila vse njihove nacionalne težnje.

Lahko rečemo, da smo s smrtjo tovariša Maska Strmečkega-Roka izgubili enega izmed vodilnih slovenskih revolucionarjev, ki bi brez dvoma našemu boju lahko še ogromno prispeval, zlasti kot široko razgledan človek z bogatim marksističnim znanjem in velikimi izkušnjami v revolucionarnem delu. Vsem, ki smo ga poznali, pa je ostal v spominu tudi kot skromen, a odločen in dosleden človek, ki je svoje prepričanje potrdil z junakiškim vedenjem, ko je gledal smrti v oči.

NARODNI HEROJ DUŠAN JEREB — ŠTEFAN

17. marca 1943 je na Velikem Lipovcu padel novomeški komunist,

sekretar pokrajinskega poverjenišva IO OF za Dolenjsko in inštruktor CK KP Dušan Jereb—Štefan. Zavestno je žrtvoval svoje življenje ob napadu Italijanov in belogardistov na četo partizanov in skupino aktivistov, ki je bila izdana. Ščutil je umik svojim tovarišem do zadnjega naboja. Zadnjega je sprožil vase, da ne bi živ padel v roke podivjanim sovražnikom.

Dušan Jereb se je rodil 1908 v Ljubljani v družini notarskega pripravnika. Gimnazijska leta je preživel v Ptuj in Kočevju, potem pa se je odločil za poklic živinozdravnika. Študiral je najprej na Dunaju, kjer se je srečal s političnimi emigranti iz Jugoslavije in drugih dežel, kar je močno vplivalo na oblikovanje njegovega svetovnega nazora. Študij je nadaljeval v Zagrebu in se še bolj zblizal s študenti komunisti. Kasneje

Dušan Jereb—Štefan, sekretar poverjenišva IO OF za Dolenjsko in sekretar OK KPS Novo mesto, ki je padel v Velikem Lipovcu.

je prišel v službo v Novo mesto za občinskega živinozdravnika. Poklic ga je vodil med kmečke ljudi po doljenjskih vaseh, kjer je spoznal vse težave revščine in zaostalosti. Tudi to je vplivalo na njegovo nazorsko opredelitev. Kasneje je pripovedoval: „Če ne bi že bil komunist, bi to moral postati, ko sem spoznal revščino doljenjskega podeželja.“ Ljudje so ga cenili, ker se ni izogibal niti najbolj oddaljenih krajev, če so

ga poklicali na pomoč k živini. Od revežev ni jemal plačila za svoje delo in jim je dostikrat tudi cepivo prinašal brezplačno. Prijubljen pa je bil tudi v mestu. Bil je vedno nasmejan, pripravljen za šalo ali na duhovito pripombo, poznan po veseli naravi in širini gledanja na življenje. Odprti mu je bil pristop v vse kraje. Čeprav je imel rad življenje, ga vendar ni sprejemal površno. Vključil se je v marksistični krožek, ki so ga organizirali napredni profesorji na novomeški gimnaziji. Med njimi je bilo več takih, ki so bili kazensko premeščeni v Novo mesto prav zaradi svojih političnih nazorov. Imeli so velik vpliv tudi na dijake in so veliko prispevali k njihovem naprednemu oblikovanju.

Dušan Jereb se je še posebno posvetil političnemu delovanju, ko se je po Evropi širil fašizem in pripravljala vojna. Opozarjal je na to nevarnost, sodeloval pri razkrinkovanju hitlerjevske pete kolone, ki je že organizirala izzivalne pohode iz Kočevske tudi v okolico Novega mesta. V Novem mestu je imel javno predavanje o fašistični nevarnosti, sodeloval v manifestacijah solidarnosti s Čehoslovaško, ko je postala žrtev hitlerjevske agresije. Sodeloval je v zbiranju podpisov za prijateljstvo s Sovjetsko zvezo in v mnogih drugih akcijah ljudskofrontnega in antifašističnega gibanja v Novem mestu in po vsej Dolenjski.

Ob fašističnem napadu na Jugoslavijo je Dušan kot sekretar okrožnega komiteja KP skupaj z drugimi člani tega partijskega vodstva v Novem mestu odločno posegel v dogajanje. Organiziral je protovoljce, vodil akcijo za izpustitev političnih jetnikov in akcijo za ohranitev reda ob splošnem razsulu, pa tudi priprave za oboroženo vstajo. Komunisti so sistematično zbirali orožje, ki je ostalo od jugoslovanske vojske, ker so edini imeli jasno predstavo o tem, da se bo treba lotiti težkega boja za osvoboditev.

Po italijanski okupaciji je Okrožni komite partije v Novem mestu začel organizirati Osvobodilno fronto. Dušan Jereb je vodil vojaški komite in priprave za oboroženo vstajo. Na dan nemškega napada na Sovjetsko zvezo je komite že izdal poziv na oborožen boj in sabotažno akcijo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

moj otrok je drugačen

„Vaš otrok je tako nemiren“

Razgovor z učiteljem ni vedno prijeten. To dobro vedo in občutijo starši šolarjev, ki poslušajo iz leta v leto iste pritožbe: Vaš otrok je nemiren. Navadno tem besedam sledijo še tele: Nепrestano se vrtil v klopi, govori, ko ni vprašan, pozablja naloge ali pa jih napiše površno, šolske potrebščine prinaša neurejene, otežuje delo v razredu. Tudi pri vseh „lumparijah“, ki se dogajajo, je vedno zraven. Veste, bister je dovolj; če ne bi bil tako površen, malomaren in len in bil pri pouku mirnejši, bi bil lahko dober učenec.

Pod vtisom teh pritožb potem starši doma ukrepajo navadno na načine, ki stanje samo še poslabšajo, motnje pa poglabljajo.

Vzroki za te težave izhajajo iz posebnosti delovanja možganov, oziroma minimalne cerebralne disfunkcije (MCD). Ta posebnost se kaže pri otroku navzven v njegovem vedenju, reagiranju in uspešnosti v šoli. Med šolskimi otroki je približno 5–10% učencev z možgansko disfunkcijo, kar pomeni v razredu s 33 učenci dva do štiri izmed njih. Ker gre za odklonjenosti blažje oblike, oziroma za motnjo in ne bolezen, ugotovi, oziroma potrdi sum na MCD le zdravnik specialist in psiholog s poglobljenimi preiskavami.

Pri učencih z možgansko disfunkcijo ugotavljamo torej tele posebnosti:

- so gibalno prekomerno živahni (tudi v spanju) ali pa pretirano mirni in topi (teh je manj);
- njihove reakcije so neuskajane, nepreračunljive, impulzivne (zato imajo pogoste manjše nezgode);
- enaki se kažejo tudi v čustvenih reakcijah; so razburljivi in pretirano občutljivi. Spremenljivost niha iz dneva v dan in kaže neko odvisnost „od vremena“. Zato pravimo, da imajo slabe in dobre dneve. V slabih dneh njih nobena beseda ne zaleže, so učno manj uspešni ali celo odpovedo;
- so nevtrajni, nestrpni, hitro menjajo svoje interese, navdušenje jih kmalu mine, so nekritični do svojega ravnanja, zbrano lahko delajo le kratek čas. Zato pri učenju ne vzdržijo dolgo, s svojim izdelkom pa so hitro zadovoljni. Vsaka stvar jih pri delu zmoti in pritegne njihovo pozornost;
- socialno se kažejo nezreli, so otročji, s slabšim čutom odgovornosti in se dajo hitro vplivati od okolice. Novih oblik vedenja se učijo zelo počasi.

Dr. GABRIJELA DEBELJAK, pedopsihiater

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI BO LETOS PO NASLEDNJEM RAZPOREDUI:

Ponedeljek, 11. aprila

ob 8. uri: Brod
9. uri: Srebrnice
10. uri: Jurka vas
11. uri: Vavta vas
12. uri: Drganja sela
13. uri: Rumanja vas

Torek, 12. aprila

ob 8. uri: Cegelnica
9. uri: Prečna
9,30: Podgora
11. uri: Dol. Straža
12. uri: Gor. Straža
13. uri: Gor. Polje

Sreda, 13. aprila

ob 8. uri: Soteska
9. uri: Podhosta
10. uri: Podturn
11. uri: Poljane
12,30: Dol. Toplice

Četrtek, 14. aprila

ob 8. uri: Dol. Kronovo
10. uri: Brežovica
11. uri: Šmarjeta
12. uri: Gorenja vas

Petek, 15. aprila

ob 8. uri: Ruperč vrh
8,30: Birčna vas
9,30: Uršna sela - vas
11. uri: Uršna sela - zadružni dom
11,30: Dobindol
12. uri: Gor. Sušice
12,30: Dol. Sušice

Sobota, 16. aprila

ob 8. uri: Gotna vas
9,30: Črmošnjice
10,30: Dol. Težka voda
11. uri: Nova gora
12. uri: Vel. Cerovec
13. uri: Podgrad

Ponedeljek, 18. aprila

ob 8. uri: Ratež
9,30: Vel. Brusnice
11. uri: Gabrje

Torek, 19. aprila

ob 8. uri: Vrhe
8,30: Dolž
9. uri: Zajčji vrh
9,30: Vel. Orehek
10. uri: Stopiče
12. uri: Stranska vas
13. uri: Dol. Lakovnice

Sreda, 20. aprila

ob 8. uri: Jablan
9. uri: Goriška vas
10,30: Sred. Globodol
11,30: Biška vas
12,30: Jablan - Šranga

Četrtek, 21. aprila

ob 8. uri: Mirna peč
9. uri: Železniška postaja
11. uri: Dolenja vas
12. uri: Šentjurje

Petek, 22. aprila

ob 7,30: Gor. Kamenje
8. uri: Dol. Karteljevo
9,30: Kamen vrh
10,30: Dol. Kamence
12. uri: Gor. Kamence
13. uri: Potočna vas

Sobota, 23. aprila

ob 8. uri: Bajnof
9. uri: Otočec
10,30: Stari grad
12. uri: Novo mesto - veter. postaja - Ločna

Ponedeljek, 25. aprila

ob 7,30: Šmihel
9. uri: Škrjanče
11. uri: Vel. Podljuben
12. uri: Mali Podljuben
12,30: Vrh pri Ljubnju
17. uri: Novo mesto - Loka

Torek, 26. aprila

ob 8. uri: Žabja vas
9. uri: Mali Slatnik
10,30: Smolenja vas
12. uri: Hrušica

ZAMUDNIKI: sobota, 7. maja

ob 8. uri: Novo mesto - veter. postaja - Ločna

Na podlagi republiške odredbe in Uradnega lista št. 1/81 SRS je cepljenje psov obvezno za vse pse, stare nad 4 mesece. Zaradi natančne evidence cepljenih psov prosimo, da pse pripeljejo k cepljenju odrasle osebe.

DODATNO OPOZORILO:

Vsi psi, ki zaradi nedosežene starosti v tem cepljenju ne bodo zajeti, morajo biti cepljeni takoj, ko dosežejo starost 4 mesecev.

Jože Durn-osemdesetletnik

Zadnji dan v marcu je obhajal osemdesetletnico Jože Durn iz Sevnice. Življenjskemu jubileju svojega ustanovitelja in prvega direktorja so v minuli petek nazdravili, kar mu je bilo še posebno drago, predstavniki sevniskega Stilleša.

O začetkih nekdanje Mizarske produkcijske zadruga, kjer je po osvoboditvi najprej začel sam, je bilo že dosti napisanega, tudi o tem, kako je rasel ta samorasi kolektiv. Tovariš Durn - pred vojno je imel mizarsko delavnico v Beogradu - je prišel po osvoboditvi v Sevnico povsem naključno. Stavbenik Goršek iz Brežic je z vojnimi ujetniki obnavljal požgane šole. Tako sta prišli na vrsto šentviška pri Planini in tudi sevniska savska šola, prvi naročili za sevniske mizarje. Durn se spominja razpisa v Poročevalcu za sanatorij socialnega zavoda za celo Jugoslavijo. Naročilo so dobili, najbolj pomembno pa je bilo to, da so v 14 dneh prejeli že tudi za tiste čase bajni znesek 260.000 dinarjev. Kljub temu njihove zadruga še vedno nihče ni hotel registrirati. Durn je vzpostavil stik z nekdanjimi arhitekti. Sledila so naročila za klube prijateljstva v Beogradu, npr. za Madžarsko, Romunijo, Albanijo in drugimi.

V kasnejših letih so sevniski mizarji pričeli zidati na sedanji lokaciji. Upokojeni direktor Durn ima to v živem spominu. „Tiste čase je bilo z dinarji podobno kot danes z devizami. Brž ko je bilo kaj denarja na računu, ga je pobrala država v pod-

bi okrajev. Zato smo vedno vnaprej zakupovali material,“ se spominja.

Zanimivo je, da se je takrat pričel tudi prodor sevniskih mizarjev v svet. Marljivi sevniski mizarji so med drugim v celoti opremili jugoslovanski del muzeja miru v Hirošimi. Marsikaj javnosti še ni znano o sloviti ovalni mizi za prvi vrh neuvrščenih v Beogradu. Durn se je spominja, da se je načrtovala kot jara kača cele pol leta, narejena pa je morala biti z vsemi fotelji in klubske garnituri v pičlih 14 dneh! Na kraju so tik pred zdajci Sevnščani izdelali prototipa: po uradnem in tudi svojem načrtu. Predsednik Tito je izbral med inačicama. Sevniskim mizarjem je lahko v čast, da je marsal izbral prav njihovo.

V novi tovarni so pripravili vso opremo za luksuzni hotel Metropol v Beogradu, vse objekte na Sv. Štefana, številne druge reprezentativne objekte in tudi novo poslopje CK ZKJ v Beogradu.

Kot skrivnost uspeha postavlja Durn na prvo mesto kakovost. Da so jo dosegali, ni dvoma. Ključ do nje pa je po njegovem mnenju nagajanje in prava delavska zavest.

A. ŽELEZNIK

— Po številu sejmov smo drugi ali tretji na svetu. Ni kramarje, ki je naša dežela ne bi znala organizirati.

(Iz Večernjih novosti)

Z OBČNEGA ZBORA GASILCEV - Upokojenci gasilci smo bili prijetno presenečeni, ker so nas tudi letos povabili na občni zbor Industrijskega gasilskega društva Novoteks. Z zanimanjem smo prisluhnili poročilu poveljnika, ki je podrobno orisal pestro dejavnost društva. Veliko nam pomeni to, da nas kljub upokojitvi še zmeraj štejejo za redne člane društva, radosti nas, da so gasilskim veteranom podelili spominske plakete. Zahvaljujemo se za povabilo na zbor in želimo društvu še veliko uspehov pri delu - Na posnetku: Stane Zupančič, predstavnik OGZ Novo mesto, podeljuje plaketo gasilskemu veteranu Francu Podržaju. Besedilo: ALOJZ BLAŽIČ, foto: TONE PUNGRČAR)

Televizija je tu

Pred 25 leti prvi televizor v Kočevju

Pred 25 leti so takratne kočevske Novice poročale „Tudi v Kočevju televizija“ in naprej: „Andrej Arko, sekretar SGP Zidarja, je v začetku januarja 1958 kot prvi v Kočevju kupil televizijski aparat.“

Ker sem bil ta „srečnik“ jaz, naj povem, da je danes televizor že skoraj pri sleherni hiši oz. družini. Pred 25 leti me je veljal televizor 25 mesečnih plač, danes pa zadošča že ena. Vso vsoto sem moral plačati ob nakupu, ker takrat še ni bilo hišnega patrona, ki mu pravimo potrošniško posojilo. Ukoreninjena je bila še krepko stara navada „Plačaj pa nosi“, ki - kot kaže - spet prihaja s hitrimi koraki nazaj.

Za zaključek naj povem, da ima danes že kar precej - če ne celo večina - družin barvne televizorje. Jaz pa sem ostal kar „črno heli“ srečnik v pokoju.

A. ARKO

NA POREZEN

Člani planinskega društva iz Brežic so se tudi letos pridružili pohodnikom na Porezen. Pohod je že tradicionalen, pripravljajo ga v spomin na 21 partizanov, ki so padli 24. marca 1945. Med pohodniki je bilo tudi 9 planincev iz Artič. Vsi, ki smo se že drugič povzpeli na Porezen, smo dobili spominsko značko.

SANDRA SNOPEK
OS Artiče

SPOSJOJENO TRINJE

Zdaj je najvažnejše, da bo spornoladanska setev kar najbolj uspešno opravljena. Potem bomo spet lahko vse do žetve diskutirali, kaj v naši agrarni politiki ni dobro.

(Iz Večernjih novosti)

Jani Kovačič med nastopom v Metliki.

Osvežiti razmere na obrobju

Misel ob nastopu Janija Kovačiča v Metliki

Ob nastopu Janija Kovačiča v Metliki v prvi polovici marca se je ponovno pokazalo, kako potrebni so takšni večeri, saj je bila dvorana mladinskega kluba prepolna. V manjših krajih, kot je Metlika, so gostovanja znanih umetnikov redka in vsak tak dogodek je pravo presenečenje.

Po koncertu, ki ga je organizirala metliška mladinska organizacija, je Jani Kovačič povedal nekaj besed o neodvisnem umetniškem sindikatu, katerega organizator je.

„Ta naš sindikat naj bi deloval po vsej Sloveniji, potoval od kraja do kraja,“ je dejal. „V njem naj bi bili združeni glasbeniki, igralci, baletniki in drugi. Predstavili bi se predvsem občinstvu na deželi, tako da bi periferija postala center.“

Po optimizmu in zanesečnosti Janija Kovačiča lahko sklepamo, da bo zamisel urednišča.

J. BEVK

ČRNOMELJ: USTNI ŠPORTNI ČASOPIS

Tednik Mladina bo v sodelovanju z občinsko konferenco ZSMS iz Črnomlja jutri, 8. aprila, ob 17. uri pripravil v črnomajskem kulturnem domu ustni športni časopis, na katerem bodo podelili priznanja najboljšim mladim športnikom in športnicam Slovenije v preteklem letu, ki so jih izbrali bralci Mladine. Na prireditvi bo gost Tomaž Domicelj.

pisma in odmevi

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. - Krišpovkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s katicami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Ali res gradovi v oblakih?

Ob članku „Zidajo gradove v oblakih“, ki govori o željah športnikov v Sodražici, objavljen pa je bil v 12. številki Dolenjskega lista na športni strani, sem se zamislil. Menim, da želja po športni dvorani ni zidanje gradov v oblakih. Športna dvorana je takemu kraju, kot je Sodražica, nujno potrebna, saj sicer tam vsi drugi pogoji za uspešen razvoj telesne kulture.

Pa še malo računajmo. TVD Partizan Sodražica ima 12 sekcij. Če bi vsaka vadila po 4 ure na teden in če bi uporabljali dvorano za vadbo pet dni, od ponedeljka do petka, bi bila zasedena 48 ur na teden ali vsak dan od 14. do 23. ure. Pri tem izračunu sem upošteval le sekcije, ne pa tudi, da so te razdeljene na oddelke za pionirje, mladince in člane, vsi oddelki pa še na moški in ženski del, kar spet zahteva ločeno vadbo. Po tem računju sem spoznal, da Sodražicom ni potreben grad v oblakih, ampak športna dvorana na zemlji.

Pojasniti moram še, zakaj dajem prednost gradnji športne dvorane in ne raznih drugih zunanjih športnih objektov. Vzrok je preprosto: dvorano je možno uporabljati skozi vse leto in ob vsakem vremenu in času, izkoriščanje drugih športnih površin pa je odvisno od letnega časa in vremena.

Razumljivo je, da je za gradnjo športne dvorane potreben denar. Zato morajo zamisel o gradnji pretehtati vsi krajanji in ne le športniki, saj bodo pri gradnji gotovo vsi sodelovali.

ANDREJ ARKO

Brezvesten lov se nadaljuje

Na Gorjancih se še ponavljajo lovske nečednosti - Ugotovitve republiške inšpekcije za lovstvo in ribištvo - „Podvig“ Brusničanov

Beležnica republiškega inšpektorja za lovstvo in ribištvo Janez Črnača ne misli in ne čuti. Mogoče je celo bolje tako, kajti ob podatku, ki ga najdemo na njenih straneh in ki nam govori, da so v Sloveniji kljub ogromnim dosežkom lovske organizacije še vedno lovci, ki v lopovstvu (v času toraj, ko ni dovoljeno loviti) streljajo na košute in njihove mladiče, bi od sramu gotovo zardela do ušes, če bi jih seveda imela. Za jo v takšno zadrego spravljajo prav nekateri gorjanski lovci, ki sodijo pod okrilje novomeške lovske zveze. Sicer pa pojdemo lepo po stari.

Žalostno, toda resnično!

V Dolenjskem listu sem že lani spregovoril o nečednostih, ki jih na Gorjancih počenjujejo z divjadjo posamezni člani lovskih družin Brusnice, Gorjanci in Radatoviči. Takrat sem skupaj z nekaterimi lovci LD Gorjanci ugotovil, da pomeni smrt za divjad na Gorjancih prav nesoglasje lovcjev z obeh strani republiške meje. Lahko bi rekli, da se od takrat do danes, kljub temu da je pisanje v Dolenjskem listu objavil tudi Lovce, glasilo slovenskih lovcjev, stanje ni spremenilo. Omenbe in pohvale vredna je mogoče zgolj odločitev LD Radatoviči z žumberške strani Gorjancev, ki je na nedavni letni skupščini sprejela sklep o prepovedi slehernega lova s psi za dve leti. Sicer poteka še naprej vse po starem.

Težnje, po katerih bi bilo treba v Gorjancih postreliti vse ali očitosti sleherni dlako vsaj ob meji, so pri nekaterih lovcih omenjenih družin še vedno obstajajo. Meja, ki je sicer most sožitja ljudi z obeh strani, je za lovce na Gorjancih slej ko prej velika ločnica. Na obeh straneh vlada prepričanje: „Če ne bomo pobili mi, bodo oni!“ In tako poka kot za stavo! To je začaran krog, ki je zdesetkal visoko divjad in ki utegne (če bo šlo tako naprej) na Gorjancih kaj kmalu docela iztrebiti visoko divjad. Žalostno, toda resnično!

Brezvestno pobijanje

Jože Smodej, zdravnik kirurg v novomeški bolnišnici, sicer pa lovec LD Radatoviči in eden redkih, ki z lastnim primerom dokazuje, da lov ni samo streljanje, temveč predvsem gojitev in še zlasti krmiljenje divjadi, pravi, da to, kar po nečestih nekateri v Gorjancih, ni lov, ampak krivolov najslabše vrste. To so hude besede, in če so resnične, najbrž pa ni kakšnih posebnih razlogov, da mu ne bi verjeli, potem to gotovo najbolj velja za nekatere lovce LD Brusnice. To lahko ugotovimo tudi iz nedavne prijave Zveze lovskih družin Novo mesto republiški inšpektorju, iz katere je razvidno, da so lovci Brusniške družine 9. januarja letos na „lovu“, ki ga je vodil Rado Božič iz Gabrja, v revirju pod Trdinovim vrhom pobili košuto in njena dva mladiča. V visokem snegu so lovili s psi ter pred njimi streljali bežičo

divjad, s krogami in tudi s šibrami.

Če vemo, da lov s psi na visoko divjad (razen na divje prašiče) sploh ni dovoljen, da so Brusničani pobili divjad 9. januarja, ko za košuto in mladiče velja že lovopust, da se v visokem snegu ne lovi, ampak divjad krmi, ter da je na jelenjad strogo prepovedan strel s kroglo (s šibrami pa sploh prepovedan), če je lovec poprej ne omeni, potem je na dlani, da so omenjeni „lovci“ storili celo vrsto težkih (celo najtežjih) prekrškov, ki kajpak z lovske zakonodaje in etiko nimajo ničesar skupnega. Zavaljo tega jih je republiški inšpektor že prijavil občinskemu sodniku za prekrške v Novem mestu, zadevo pa bo dobilo v roke tudi novomeško temeljno javno tožilstvo.

Nekaj bo treba storiti

Seveda bo večji del dolenjske lovske javnosti ob tej novici staknil glavo, češ ali je kaj takega danes sploh še mogoče. Prepričan pa sem, da to ne bo presenetilo lovcjev, ki poznajo razmere v tem predelu Gorjancev.

Kakor koli že, nekaj je jasno: tako ne gre več naprej! Omenjene lovske družine, Zveza lovskih družin Novo mesto in Lovska zveza Slovenije si ob tem ne morejo več zatiskati oči! Kajti več kot očitno je, da so vsa lovsko-gojitvena prizadevanja večine gorjanskih lovcjev bob ob steno, dokler je med njimi peščica posameznikov, ki z brezvestnimi strelji sproti vse področje.

IVO KULJAJ

**Uredništvo
v gosteh:
DOLENJA VAS**

Ne pravijo zaman južnemu delu Ribniške doline Lončarija. Natanko 5.779 hektarov velika pokrajina, na kateri živi danes blizu 1.800 prebivalcev, je zibelka lončarjev. Čeprav tega na našem uredništvu v gosteh, ki smo ga pripravili v gostilni „Pri medvedu“ v Prigorici, ni bilo čutiti drugače kot iz številnih pripovedovanj, je napredek Dolenje vasi in ostalih zasevkov vendarle tesno povezan z razvojem te obrti.

NEKOČ LONČARJI, DANES NITI KMETJE VEČ

DIVJAD SPLOŠNEGA DRUŽBENEGA POMENA?

Darjan Lovšin, predsednik OO ZSM Dolenja vas, je dodal, da mladina razen na kulturnem dela še na športnem področju, sodeluje z vojniki v ribniški enoti, udeležuje se delovnih akcij v domači občini, razveseljivo pa je, da za svoje delovanje ne zahteva nobenih dotacij, ampak si denar zasluži z organiziranjem plesov in veselice.

sosede. Jože Pogorelec pa je dejal, da bi rad dobil javen odgovor na vprašanje, kako je bil porabljen prejšnji samopriskavek. Že pri dveh dosedanjih samopriskavekih je bila v načrtu ureditev novega pokopališča, da na sedanjem, močvirnem, „mrličev ne bi več utapljali“, narejenega pa še ni nič. Tudi DC-16 že razpada, ker so načrte že med gradnjo spreminjali.

leti veljal milijon dinarjev, vgradili nova okna.

Franc Vidervol je že več kot deset let upokojenec in kot takega so ga kmalu postavili na čelo vaškega odbora Rakitnica. Zdaj je njegova glavna skrb, kako zgraditi nov gasilski dom, ker so starega zaradi ceste morali podreti. Seveda bo moral vsak vaščan prispevati nekaj denarja, za delo pa bodo morali poprijeti tudi krajanji sami. Tudi razsvetljava bi radi imeli v vasi, pa Rakitnico bi bilo treba speljati v take struge, da ne bi več poplavljala. Škoda pa je velika, saj Rakitnica poplavlja plodno zemljo, ki bi jo bilo moč dobro obdelati.

Kočevar, vsi ostali so se priselili iz različnih krajev Slovenije. Toda prebivalci vasi, ki ni imela niti vodovoda niti cest niti elektrike, so krepko poprijeli in danes je vas že polno naseljena. Mrtvo vas so tako rekoč spet obudili v življenje. Zdaj so se že tako organizirali, da izdajajo za vsako hišo tudi posebna obvestila, kjer vaščane obveščajo o tem, kaj vse je bilo narejenega, kakšne naloge so še pred njimi.

ZELJE LIPOVČANOV

Omizje, za katerim so se zbrali vaščani iz Lipovca, je bilo med najštevilnejšimi. Janez in Stane Levstik, Branko Dejak, Franc Andoljšek, Andrej Petek in Franc Vidervol so imeli veliko povedati. Kot se za vse gasilce spodobi, so razgovor začeli z najpomembnejšo postransko zadevo na vasi:

„Še do leta 1980 smo sodili pod gasilsko enoto Dolenja vas, sedaj pa smo samostojni. Imamo opremo, avto, celo dom, čeprav premajhen in bi ga radi obnovili. Še ena gasilska želja je: da bi namreč letos ustanovili pionirsko desetino.“

Andrej Petek pa je tudi član sveta KS.

„Ena največjih izgub za našo vas je, ker so ukinili železnico, tako da smo sedaj vsi odvisni od prevozov z avtobusi, kar pa mnogokrat šepa.“ Dopolnili so ga ostali. Pohvalili so se, da je Lipovec dobil asfalt že leta 1976, so pa verjetno še edina vas v občini, ki nima javne razsvetljave. Razumljivo, če si potemtakem prizadevajo, da še letos v Lipovcu posveti javna luč.

„Tudi telefonskih priključkov je premalo. Vsega šest, prisilcev pa je vsaj še 10. Trgovine v Lipovcu ni, čeprav štejemo 35 hiš. Nakupujemo v Dolenji vasi, kjer pa je izbira slaba.“

Lipovčani so ponosni na to, ker so ob zbiranju denarja za potrebe kraja zbrali največ prispevka na hišo, ponosni še na kaj, najbolj pa verjetno na to, da so drugi v Sloveniji ustanovili društvo polharjev. Imajo celo svoj polharski dom na Mali gori, vsako leto organizirajo polharske posvete, seveda tudi love, sodelovali so s polharsko razstavo ob 900-letnici Ribnice, skratka, na to temo bi lahko z njimi govorili še dolgo v noč. Pa morda kaj več takrat, ko se bomo o polharskih sposobnostih Lipovčanov prepričali na lastne oči. Obljuba namreč dela dolg.

Prebivalci Lončarije so nam tistega večera natrosili še marsikatero iz vsakdanjega življenja. Celotno šal ni manjkalo. Kot tiste, kdo je najpogumnejši krajan Lončarije. Številna ugibanja je prekinil odgovor:

„I, kdo nek? Najbolj pogumen je vendar medved, ki si upa spati celo pri medvedki.“

„Pred vojno in po njej pa so se z lončarijo ukvarjali domala pri vsaki hiši, izdelke pa so potem prodajali po Istri, Suhi in Beli krajini itd. Poleg lončarjev so bili v teh krajih znani še furmani, ki so vozili les do bližnjih žag v Jelenov žleb, Glažuto, Grčarice, Jelendol itd. in kmetje, ki so se na veliko ukvarjali z živinorejo. Zaklane in očiščene prašiče so prodajali celo v Trst. Kot zanimivost le, da so Jesnici, kjer je danes meja med kočevsko in ribniško občino, rekli takrat Švajnberg (Svinjski hrib).“

Lončarji so bili že nekdanji napredni. Že precej pred vojno so uvedli plantažno kmetovanje na velikih parcelah, na katerih so kolobarili. Pridelki so bili taki, da so temu območju rekli kar „Mali Banat“. Danes so vse te dobre površine postale travniki, ki jih zaradi regulacije v zgornjem koncu poplavlja voda.

Po vojni so stare dejavnosti vse do danes postopno opuščali. Pridobili pa so si industrijsko podjetje „Hrast“, ki je danes tozđ Inlesa. So prvi, ki so imeli v občini (leta 1963) asfalt na lokalni cesti. Prvi v občini so uvedli celodnevno šolo. Ponosni so na svoj družbeni center, na katerega so čakali 16 let in mu zato pravijo kar DC-16.

France Grivec nam je povedal, da je Lončarija pustila bogato sled tudi na kulturnem in drugih področjih. Lončarija in njeno delo je opevano v mnogih starih ljudskih pesmih. Omenimo naj le „Ribniško: Vre, vre, vre...“, ki je lončarska himna in ki med drugim poje: „U Kočeuskm glino krademo, de lončke izdelavamo/ za devjete deželje...“ Lončarija je dala tudi veliko znamenitih mož. France Zbašnjik je bil mlad obetajoč pesnik, ki je med prvo vojno padel na soški fronti. Ignacij Merhar je leta 1881 na gasilski parad v Ljubljani prvi poveljeval v slovensčini. Peter Kozina iz Dolenje vasi je bil ustanovitelj podjetja PEKO v Trziču, itd. Danes deluje v Ločnariji KUD „France Zbašnjik“, ki vsako leto redno prireja igre. V njegovem okrilju deluje že šest let folklorna skupina. Jedro kulturne dejavnosti pa je pevski zbor „Lončar“, ki deluje že 31 let.

Predsednik sveta KS Rudi Oražem je med drugim povedal, da so na območju KS od 30. junija 1978 do danes zgradili in posodobili ceste v naseljih Grčarice, Blate, Rakitnica, Blate-Rakitnica, prelili del ceste v Dolenji vasi, položili cevovod v Dolenji vasi, uredili ulično razsvetlavo Dolenja vas-Prigorica in zgradili ptt objekt v Dolenji vasi. Za vse to so iz sredstev KS prispevali 11.584.913 din. Slabo polovico tega denarja (okoli 4,5 milijonov) so zbrali z rednim in dodatnim samopriskavkom, ostalo pa predstavljajo prispevki OZD, SIS in samoupravne komunalne skupnosti. Slednja je prispevala 2.365.000 din tudi v obliki posojila.

V novem obdobju pa ima KS v načrtu, da bo uredila s sredstvi novega samopriskavka (če bo izglasovan) središče krajevne skupnosti in preneštala pokopališče za Dolenjo vas in Prigorico; z dodatnim samopriskavkom krajanom nameravajo nadaljevati urejanje gasilskih domov in urediti vodovod za Grčarske Ravne.

Polde Merhar iz Blat je povedal, da se je šel na gozdno upravo 'zahvaliti', ker je dobil letos za kubik lesa kar blizu 1.500 din manj kot lani, ko so mu ga plačali po okoli 3.500 din. Tam je zvedel, da so novi predpisi pač taki, da lahko plačajo pri 100 kubih lesa le 3 kubike kot furnir, pa čeprav je vseh 100 kubikov furnir.

Stane Oberster je predsednik gradbenega odbora v Rakitnici, zato je zdaj še posebej ponosen na to, da imajo v vasi do vsake hiše asfalt. Seveda je vsaka hiša prispevala denar in les, da so lahko položili 5.600 kvadratnih metrov asfalta. Vendar je bilo dosti krajanov, ki so bili za asfalt samo načelno, denarja pa niso dali niti niso delali, ko je bilo treba poprijeti za lopate. Skupaj so vsa dela veljala več kot dva milijona, v vasi pa so zbrali 610 tisoč dinarjev. Prispevale so tudi delovne organizacije, samo Snežnik je dodal 110 tisoč dinarjev.

OČE SLOVENSKEGA GASILSTVA

Predsednik vaškega odbora v Prigorici je Franc Košorog, pa tudi na čelu vaškega odbora ZZZB je. Predvsem je omenjal, da bi radi uredili vaške kolovoze, toda za to se nihče ne zmeni, niti občina niti krajevna skupnost.

Dolenja vas se lahko pohvali z enim izmed najstarejših gasilskih društev brzkone ne samo v ribniški občini, ampak kar v Sloveniji. Lani so praznovali njegovo 110. obletnico. Ob stoletnici so dobili novo motorno brizgalno, kombi. Lani so razvili prapor pionirske desetine, letos bodo pod streho spravili nov gasilski dom, ki bo veljal 3 milijone dinarjev. V društvo je včlanjenih 80 operativnih članov, imajo dve pionirski desetini in eno žensko, kar kaže, kako pomembno je to društvo, in tudi to, da jim članov ne manjka.

Priključenost tega gasilskega društva se je začela že z njegovim ustanoviteljem Ignacijem Merharjem, ki je komaj 23-leten to društvo ustanovil. Tedaj je uvedel poveljevanje v slovenskem jeziku, leta 1880 pa je doživel veliko priznanje v Ljubljani, kjer je nastopil s svojo četo. Leta 1886 je izdal prvi slovenski Vadnik, kjer vzklika: „Nemškega poveljevanja ne potrebujemo. Lepše se da poveljevati v našem domačem jeziku!“

Predsednik vaškega odbora v Grčaricah je Ivan Mohar, ki se je tja priselil. Grčarice so bile popolnoma opuščena vas, kjer je ostal le še en

DENARJA NITI ZA SNAŽILKO

Lahko bi rekli, da so v krajevni skupnosti Dolenja vas dobro organizirali vaško samoupravo. Žal se v delo zelo slabo vključujejo mladi, ki jih skoraj ni blizu. Tako meni tudi Ludvik Pahulje, ki je že 10 let predsednik vaškega odbora v Dolenji vasi. Pahulje je povedal, da letos nameravajo zgraditi oporni zid ob poti na Hrib, morali bi obnoviti vodovod, postaviti javno razsvetlavo. Najbolj pa občutijo pomanjkanje denarja pri telovadnici, ki so jo zgradili leta 1972, zdaj pa nimajo denarja niti za snažilko. Telesnokulturna skupnost iz Ribnice ga ne da, lani pa so komaj dosegli, da so v objekt, ki je pred 10

NEUSTREZNO POKOPALIŠČE

Jakob Henigman, Vinko Pogorelec in Jože Henigman menijo, da novega gasilskega doma v Dolenji vasi ne gradijo na primernem prostoru in da o tej gradnji ne bi smeli odločati le v „vrhovih“, ampak vprašati tudi člane-gasilce, vaščane in predvsem

Janez Levstik   Andrek Petek   Franc Trdan   Rudi Oražem   Darjan Lovšin   Franc Vidervol   Stane Oberstar   France Dejak   Stane Levstik
Leopold Merhar   France Vidervol   Branko Dejak   Vili Levstek   Ivan Mohar   Anton Hren   France Košorog   Ludvik Pahulje   France Andoljšek

Boginja lova iz Jelovca

Njen kip izdeluje 66-letni Franc Cvar — Rad bi upodobil še uporno Sodražico z okolico med zadnjo vojno

Avtor mnogih spominskih obeležij na območju ribniške občine pa tudi drugod je 66-letni Franc Cvar iz Jelovca pri Sodražici.

Ob našem obisku je izdeloval lik Diane, boginje lova, v gipsu. „S kamnom, dletom, gipsom in drugimi podobnimi gradivi in orodji sem prijatelj že nad 50 let. Kaj si morem? Rad imam to delo. Najbolj sem zadovoljen, ko iz surovega materiala nastaja nova oblika, lik, predmet. Skoraj živa stvar,“ pravi Franc.

Zaradi ljubezni do kiparjenja in oblikovanja se je v Ljubljani izučil kamnoseštva, saj je bilo kaj drugega za kmečkoga fanta takrat težko dosegljivo. Učil se je pri najboljših mojstrih in tudi delal pri njih. Zaposlen je bil tudi pri Film servisu kot gipsar — kašer.

Delal sem pri vrsti odličnih kiparjev in dobrih mojstrih. Omenim naj le Jaka Savinška pa Kalina in Putriha. Z njimi sem delal pri mnogih spomenikih, med katerimi naj omenim le spomenik pri Sv. Urhu.

Spominska obeležja, ki jih je naredil Franc Cvar, stojte med drugim v Dragi, na Travnici gori, v

Sodražici, Loškem potoku, Osilnici, na Velikih Poljanah in drugod. Pravi pa, da ima še dovolj moči, da bo lahko še marsikaj naredil, saj bi rad neprestano delal, ustvarjal.

„Kar delam, ne delam za denar. Najraje izdelujem doprsno

Franc Cvar

kipe tovariša Tita. Moja velika želja pa je, da bi izdelal spomenik „Sodražica v plamenu“, ki bi simboliziral naš kraj za časa NOB. Upam, da bodo odgovorni tovariši o tem razmislili in zamisel pomagali uresničiti.“

M. G.

Dotok rešujejo dolžnostni izvodi

V novomeški študijski knjižnici sta se lani zelo povečala obisk in izposoja — Leposlovje na prvem mestu — Najmarljivejše bralce ima pionirska knjižnica

Lani je študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu na razne načine pridobila nekaj nad 6.000 knjig, brošur in letnikov periodik, tako da se je njena temeljna knjižna zaloga ob koncu leta 1982 povečala na 166.447 enot. Več kot polovico lanskega dotoka knjižničnega gradiva predstavljajo tako imenovani dolžnostni izvodi. Lastni nakup je bil dokaj pičel, saj je z njim prišlo v ustanovo vsega 1789 del. Prišteti pa moramo še 846 knjig, ki jih je pri založbah kupila republiška kulturna skupnost in jih poslala v Novo mesto.

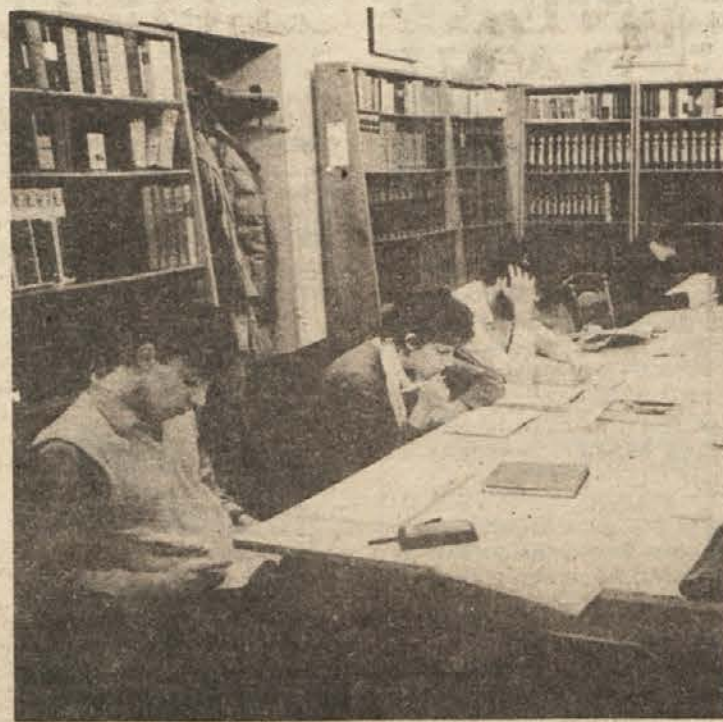
Obisk in izposoja sta znatno porasla, za več kot 20 odstotkov. Poročilo navaja, da so si bralci lani ob 64.970 obiskih izposodili 138.721 knjig in periodik. Če je knjižnica s številom obiskov lahko še kar zadovoljna, pa ne more biti z izposojami. Ta je še vedno precej pod normativom, po katerem bi morala knjižnica izposoditi tri knjige na prebivalca v novomeški občini. Podatki kažejo, da mladi in odrasli bralci najraje segajo po leposlovnih knjigah, dobro pa gre s polic tudi

poljudnoznanstvena in strokovna literatura.

Uspešnost izposoje ugotavljajo knjižničarji po tem, kolikokrat na leto se „obrne“ temeljna knjižna zaloga. Po normativu bi se morala dva do trikrat, upoštevaje to, pa

ugotavljajo v študijski knjižnici Mirana Jarca naslednje. Najuspešnejša je bila lani pionirska knjižnica, ki je svoj fond 15.452 enot „obrnila“ kar 2,85-krat. V ljudski knjižnici s 16.264 enotami so dosegli faktor 1,95, v potujoči, ki ima 8.731 knjig, 1,87, v sami študijski knjižnici, ki je po številu enot med vsemi največja — 126.000 knjig, brošur in periodik — pa je bil lanski faktor obračunja le 0,37. Pri slednji je treba upoštevati, da ima v temeljni knjižni zalogi mnoga dela, ki sodijo v „omrtvelo“ literaturo (stare knjige, dragocenosti itd.).

I. Z.

VSE VEČ MLADIH V ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI — Število obiskovalcev v študijski knjižnici Mirana Jarca se iz leta v leto povečuje. Med njimi je čedalje več srednješolcev in študentov iz novomeške in drugih občin.

kultura in izobraževanje

V KOSTANJEVICI RAZSTAVLJA J. VIDIC

Po daljšem času je v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici spet slikarska prireditev: Od 25. marca razstavlja v njem svoja dela akademski slikar Janez Vidic iz Maribora.

OTVORITEV MUZEJA V VINICI PRELOŽENA

Otvoritev muzeja slovenskega mladinskega pesništva, ki naj bi ga po napovedih odprli 16. aprila na Vinici, je prestavljena. Odprli ga bodo junija ali celo v jeseni. Tako se je odločil strokovni svet, v katerem so strokovnjaki iz vse Slovenije, ki se ukvarjajo z mladinskim pesništvom, in katerega naloga je, da pregleda, oceni, dopolni in sprejme elaborat ureditve in postavitve muzeja. V muzeju bo predstavljeno 1100 knjig poveljnega slovenskega mladinskega pesništva, ki so izšle pretežno pri Mladinski knjigi. Ta dela, kot tudi 60 unikatov bo založba muzeju podarila.

KRŠKI LITERARNI KLUB GOSTUJE

Literarni klub iz Krškega nad. lju. je s srečanji. Tako so v drugi polovici marca pripravili celovečerni nastop v Domu učencev Milke Kerin in tako popestrili njihov prosti čas. Dobovsko prosvetno društvo Stane Vogrinc se je v tamkajšnji šoli predstavilo tudi z domačimi avtorji, glavno besedo pa je imel Krčan Silvo Mavsar. Povsod je literate spremljal kantavtor Bojan Rabelj, ki je imel svoj večer v Artičah.

Samo za literate še ni priznanj

Poleg odličij Svobode podeljujejo na republiški ravni še vrsto drugih priznanj za dosežke na ustvarjalnem in poustvarjalnem kulturnem področju

Zveza kulturnih organizacij Slovenije že vrsto let podeljuje priznanja za vidne dosežke na področju ljubiteljskega kulturnega delovanja. Znanost odličja Svobode (z zlatim in srebrnim listom) kot tradicionalna priznanja za uspehe posameznikov in kulturnih organizacij.

Z razraščanjem posameznih zvrsti ljubiteljske kulture pa je prišla tudi potreba po novih, posebnih priznanjih. Tako podeljujejo Gallusova odličja (značke, plakete, listine) za ugledne prispevke na glasbeno-pev-

skem poustvarjalnem področju. Linhartova priznanja (zlato značko, plaketo, kipec Matiček) pa za dosežke na gledališkem področju. Novejšega datuma so priznanja za folklorno (plakete, značke, jubilejne značke, najrazličnejše listine) in likovno

dejavnost (Ažbetove diplome, Ažbetove plakete, listine).

Pravilnike o podeljevanju teh priznanj je Zveza kulturnih organizacij Slovenije oziroma v njenem imenu predsedstvo sprejelo na svoji seji lanskega decembra. Ostaja pravzaprav malo dejavnosti, ki na republiški ravni niso „pokrite“ s priznanji. Eno takih je prav gotovo literarna dejavnost, ki jo Zveza kulturnih organizacij Slovenije zadnja leta močno razvija. Čeprav sodi to področje med ustvarjalna, bi bržkone kazalo razmisliti o tem, ali ne bi nekako nagradili tudi dejavnosti literatov začetnikov. Tradicionalna srečanja, literarne kolonije in morebitne objave pesniških in proznih proizvodov začetnikov ne morejo nadomestiti priznanj, kot so jih lahko deležni ljubitelji na drugih in celo poustvarjalnih področjih.

GRAŠKI OPERNIKI V NOvem MESTU

Novomeška Zveza kulturnih organizacij in Avstrijski kulturni inštitut iz Zagreba sta minulo sredo priredila v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole zanimiv koncert ob osemdesetletnici smrti Huga Wolfa, avstrijskega skladatelja. Nastopili so člani graške operne hiše — mezzosopranistka Anna Portika in basbariton Herman Becke, ki ju je na klavirju spremljal Georg Pammer. Ob dobro obiskanem koncertu je bilo spet moč ugotoviti, da je Kozinova dvorana pravi prostor za tako imenovane komorne prireditve.

Svet viharnikov

V Dolenjski galeriji v Novem mestu razstavlja Jaka Čop planinske fotografije

Po daljšem času je v Dolenjski galeriji spet na ogled fotografska razstava. Pod naslovom „Raj pod Triglavom“ se z večjim izborom tako imenovanih planinskih fotografij predstavlja Jaka Čop, ki si je pred leti pridobil simpatije dolenjskega občinstva z razstavljenimi kolekcijami „Kozoleci“. Pričujoča razstava kaže Čopa kot navdušenega planinca, katerega sopotniki na samotnih poteh so gorski vrhovi in viharniki.

Kot je zapisal Dane Brezovar, je na Copovih fotografijah veliko simbolike. Viharniki mu pomenijo vztrajanje. V gorah občuduje domačnost in vznemirljivo lepoto. Grozljivo ozračje nevihtnih oblakov je zanj opomin vsem, ki se do gora vedejo nespodljivo.

Jaka Čop je kot fotograf izrazil krajinar. Na njegovih fotografijah skorodni in človeka, kadar pa je, je to gorjanec z gubami na obrazu. Z vseh razstavljenih fotografij odseva njegov trden namen: odkriti nedotaknjene kotičke alpskega sveta in jih pokazati ljudem.

Razstava v Dolenjski galeriji bo odprta do srede, 20. aprila.

Mladi hočejo upoštevan sedež pri novomeški kulturni mizi

Na nedavni okrogli mizi, ki so jo sami sklicali, so povedali, kako si zamišljajo dejavnost v Domu kulture, ko bo spet odprt — Kako v korak s sodobnostjo?

Kmalu bo mimo leto, odkar je bila v novomeškem Domu kulture zadnja prireditev. Potem so dom dokončno zaprli in ga izročili gradbenikom. S tem se je v Novem mestu zaustavil eden od tokov kulturnega življenja. Del dejavnosti so resda preusmerili v Dom JLA, nekaj tudi v kasneje odprto Kozinovo dvorano v glasbeni šoli, pravega nadomestila za oder pa niso dobili. Zavoljo tega je bil najbolj prizadet gledališki abonma. Da so ga sploh lahko obdržali, so se morali pri ponudbi „ozretiti“ po sceno manj zahtevnih predstavah. To pa se je zgodilo v trenutku, ko je število aboniranih obiskovalcev poraslo na 450. Povsem je odnehala gledališka skupina „jerebovce“. Njeni predstavniki zatrjujejo, da zato, ker nima kje vaditi, čeprav to ni edini razlog. S pomanjkanjem prostorov za vadbo opravičujejo svoje mrtvilo tudi nekatere druge skupine.

Predvidevali so, da bo Dom kulture letošnjega aprila spet naraj za dejavnost. Stvari so se zapletle, denarno pokrite se je nekako izmuznilo iz rok, zato bo treba na otvoritev počakati še nekaj mesecev. Trenutno je dom še vedno opasan z gradbenimi odri in celotno gradbišče obdano z ograjo, kar opozarja, da prenova še ni končana. Nekateri menijo, da bo tako še tja do jeseni, do začetka nove sezone. Vendar pa bi morali biti na to pripravljeni, imeti bi morali koncept dejavnosti, ki bi ne potekala stihijsko oziroma na podlagi preživelih prijemov in vase zagledane tradicije, marveč naj bi v programski politiki zavel nov, svež veter, kakor so poudarili predstavniki mladih na nedavni okrogli mizi o novomeški kulturi, ki sta jo v Domu JLA pripravila občinska konferenca ZSMS v Novem mestu in uredništvo njenega glasila Valja.

Ker bi naj bil Dom kulture v pravem pomenu duša in srce novomeške kulture, je pogovor za okroglo mizo najprej stekel o njem. Udeležence je zanimalo, kako je že zdaj, ko so v domu še gradbeniki, „videti“ program dejavnosti v njem, kako bodo zasedeni prostori, kdo bo sploh odločal o tem, kakšne prireditve se bodo poslej vrstile na Prešernovem trgu. Pristojni so pojasnili, da bo v domu nekaj prostorov za vaje ljubiteljskih skupin, nova bo mala dvorana, namenjena manjšim komornim prireditvam, v njej bodo lahko razstavili, sestanki, seminarji in druge oblike izobraževanja. Vhodna avla bo nekoliko

spremenjena. V zgornjih prostorih bodo lahko vadile glasbene in folklorne skupine. V spodnjih prostorih bo nekakšno zbirališče z bifejem, prostor za najrazličnejše pogovore. Glavna dvorana ne bo večja, pač pa z odrom ustrezneje urejena in drugače razsvetljena kot do zdaj.

• Posebna delovna skupina že snuje scenarij, po katerem naj bi v prihodnje teklo življenje v kulturnem domu. Na okrogli mizi je bilo poudarjeno, da bi moral dom opravljati dve funkciji: reproduktivno oziroma posreduvalno in ustvarjalno. Pri slednjem je mišljeno, naj bi dom postal zavetje vseh vrst ustvarjalcev, ki delujejo v Novem mestu in na njegovem širšem območju. Program naj bi sestavljali poznavalci oziroma strokovnjaki, ki bi sicer morali delovati v strokovnih odborih. Glede na znano dejstvo, da je Novo mesto kadrovsko precej sibo in da ni skoraj pričakovati bistvenega izboljšanja (tudi zato, ker tačas študira zelo malo Dolenjcev na umetnostnih solah), bi kazalo v strokovne svete vključevati ljudi tudi od drugod.

Vsekakor pa bi morali dejavnost in prireditve zastaviti tako, da bi prišlo do izraza tudi izobraževanje. Slednje je nujno, če naj bi v Novem mestu znali ustrezno sprejeti tudi kaj takega, kar sodi v tako imenovano avant-

gardo (npr. predstava eksperimentalnega gledališča) in se ne da meriti s kriteriji za tisto, kar šteje za tradicionalno in konvencionalno. Slednjič bi se morali znebiti pojavnosti, da ne bi prav v Novem mestu proglašali za nesmiselno in nečednostno ter zavržali nekaj, kar bi prišlo sem od drugod kot, denimo, prireditev vrhunske kakovosti. Mladi se za novosti še posebej ogrevajo in vztrajajo, da bi tudi v Domu kulture uveljavili tako imenovani pluralizem; to bi v njihovem jeziku pomenilo, da bi v dejavnosti in repertoarni politiki le morali narediti korak naprej in na sporede uvrstiti tudi kaj takega, kar se uradno sicer šteje za eksperiment. Menijo, da bi Novo mesto šele na ta način ujelo korak s časom in sodobnostjo.

• Naj se s takimi predlogi, stališči in mnenji strinjamo ali ne, je mladim v nečem le treba dati prav. Nesporno je, da bi z vključitvijo njih samih ali vsaj z upoštevanjem njihovih idej obogatili novomeško kulturno ponudbo, poleg tega pa se na marsikaterem področju premaknili z mrtve točke. Seveda pa naj bi bil začetek spreminjanja že v delegacijah oziroma v okoljih, kjer se porajajo pobude in začena politika in sploh bitka za kulturo in kulturnost našega vsakdanjika. Zal pa je glas mladih tod še prešibak in prenekaterkrat zelo slabo upoštevan.

To je le nekaj napaberkovanih ugotovitev z omejenimi okrogli mize, saj je bilo povedanega še veliko več, kot je moč povzeti v tem zapisu. Marsikaj je bilo tudi nedorečeno, samo nakazano. Prej ko slej pa precej pomeni že dejstvo, da je pogovor stekel in odprl pot nadaljnjemu dialogu o novomeški kulturi. Bržkone nekaj velja tudi spoznanje, da se kulture ne da več načrtovati in ne „izvajati“ mimo interesov mladih, marveč le z njihovo vključitvijo v celotno kulturniško proceduro.

I. ZORAN

FILMSKO GLEDALIŠČE SELE PRIHODNJI TEDEN

Filmskega gledališča v Novem mestu danes ne bo. Film „Pločevnasti boben“, ki bi ga morali drevi predvajati v Domu JLA, bodo vrteli prihodnji četrtek, 14. aprila, ob 18. uri. Ostali spored filmov v okviru filmskega gledališča, ki smo ga objavili prejšnji teden, bo potekal neokrnjeno.

Dragocena pridobitev

Prof. Evgen Lovšin podaril ŠK Mirana Jarca nekaj Zupančičevih pisem in drugega dragocnega gradiva

Znani slovenski gospodarstvenik, planinski pisatelj in publicist prof. Evgen Lovšin, avtor knjige „Rod in mladost Otona Zupančiča“ in pesnikov sočudnik, je pred kratkim daroval študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu večje število dokumentov o pesniku Otonu Zupančiču. Sveženj obsega originalne, fotokopije originalov in prepisov pisem in dopisnic, ki jih je Zupančič pisal svojim prijateljem in sorodnikom, ko je bil v letih 1901 in 1902 v Gradcu, na Dunaju in drugje na visokošolskem študiju ter pri vojaki. Med štirinajstimi enotami so trije originalni rokopisi. Priloženih je tudi nekaj fotografij, na katerih je moč videti Franja Lovšina, darovalčevega očeta. Za posebno dragocnost pa je moč šteti originalno fotografijo iz leta 1901, ko je bil Zupančič za domačega učitelja v Waldburgovi družini v Kisslegu na Wuertemberskem. Na njej sta pesnik — učitelj in njegov učence — mladi Waldburg. Ta dar prof. Evgena Lovšina pomeni veliko obogatitev posebne zbirke, imenovane po prvem upravniku študijske knjižnice Bogu Komelju in ki že zdaj šteje več kot 133.000 enot, od tega samo 11.498 enot rokopisov in 14.792 fotografij.

AVTOPORTRETI BODO V METLIKI

Letošnja republiška revija Zdrženja likovnih skupin Slovenije bo maja ali junija v Metliki. V okviru te prireditve bo v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu razstava avtoportretov ljubiteljskih slikarjev, članov likovnih skupin iz raznih krajev Slovenije. Strokovna žirija združenja v Ljubljani že odbira slike za razstavo.

MLADI FOTOGRAFI PRI SLONU V GOSTEH

V novomeškem razstavišču Pri slonu je že več dni na ogled fotografska razstava, na kateri so na ogled dela članov foto krožka osnovne šole Katje Rupena iz Novega mesta. Ta krožek ima že lepo tradicijo, o čemer govore prejšnje razstave na šoli in drugod, in nekaj posameznikov, ki tudi tokrat dokazujejo, da jim pomeni ukvarjanje s fotografijo kaj več kot konjiček.

V MARIBORU NA OGLED DELA FRANCETA KRALJA

V Umetnostni galeriji v Mariboru je na ogled razstava del Franceta Kralja, slovenskega slikarja in kiparja, ki mu v Kostanjevici pripravljajo v okviru Galerije Božidar Jakac stalno zbirko. S to bodo v Kostanjevici zaokrožili zbirko slovenskih ekspresionistov, kjer so že predstavljeni: Božidar Jakac, Tone Kralj in Jože Gorjup.

TRIJE DOBRODELNI KONCERTI ŠENTJERNEJSKEGA OKTETA

Marca je imel Šentjernejski okteti tri brezplačne nastope. 12. marca je s pesnimi razveselil varovance v Domu starejših občanov v Smihelu. V kulturnem domu v Orchovcu je pel 19. marca, izkupiček pa je namenil na novo ustanovljenemu mešanemu pevskemu zboru KUD Orchovec. Zadnji dobrodelni koncert je bil v Šentjerneju. Prodane vstopnice bodo v pomoč domačemu rokometnemu klubu.

J. P.

Deset tisoč kaznovanih voznikov

Navzlic manjšemu prometu za miličnike lani še več dela — 2.773 predlogov in 9.555 kaznovanih — Med kršitelji tudi pešci — Lani 39 mrtvih

Statistike kažejo, da smo lani pokurili precej manj bencina kot leta poprej, kar naj bi pomenilo tudi manjši promet na cestah. Če je res tako, potem nas toliko bolj čudijo podatki, da so morali dolenjski miličniki lani dati kar 4.607 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, kar je za domala 10 odstotkov več kot leto poprej.

Če k vsemu temu prištejemo še nov zakon o varnosti cestnega prometa in ostalo dopolnjeno prometno zakonodajo, ki mnoge stvari, vsaj kar zadeva kršitve, postavlja bolj „na nož“, potem smo lahko nad stanjem resnično zaskrbljeni. Samo zoper voznike osebnih avtomobilov je bilo lani vloženih 2.773 predlogov za postopek, medtem ko je bilo takšnih šoferev tovornjakov 562, voznikov koles z motorji 473, kar pa najbolj zaskrbljuje: med kršitelji cestnoprometnih predpisov

je bilo tudi 123 traktoristov, 59 kolesarjev in celo 19 pešcev.

Poglejmo še nekaj števil. Prometni miličniki so na Dolenjskem vložili tudi 56 ovadb pri javnem tožniku zaradi gospodarskih prestopkov. Predvsem gre v teh primerih za voznike tovornjakov v družbeni lasti. Da so imeli miličniki lani res veliko dela s pisanjem plačilnih nalogov, kaže to, da so na kraju prekrška kaznovali nič več in nič manj kot 14.390 voznikov, skoraj natanko ene tretjino zgolj zaradi prekoračitve dovoljene hitrosti. V žep po rdeče (ali tudi zelene) bankovce so največkrat posegli vozniki osebnih avtov, kar 9.555 jih je namreč plačalo kazni, med vsemi kaznovanimi pa najdemo tudi 198 pešcev. Spomnimo se le tistega znamenitega jesenskega „piskanja“ po novomeškem Glavnem trgu.

Sicer pa se je lani na cestah območja novomeške UNZ pripetilo 387 prometnih nezgod, v katerih je umrlo 39 oseb, 168 jih je bilo huje

in 299 laže ranjenih. Največ zaradi prehitre vožnje, nepravilnega prehitavanja, alko hola in utrujenosti.
B. B.

ODNESEL VRTALNI STROJ IN FOLIJO

Iz priročnega skladišča v baraki na Blanci je nekdo med 20. februarjem in 4. marcem ukradel GIP Betonu, tozid Sevnica, vrtni stroj Iskra in 100 kilogramov folije. Podjetje je oškodovano za preko 25 tisočakov. Zanimivo, da miličniki na baraki niso našli nobenih sledov vloma in nasilja, tako da utemeljeno sumijo, da gre tatu iskati med domačimi delavci.

KOMBI KAR NA LEVO — V petek zvečer je Silvester Turk peljal z Dolenjskim kombijem po novomeški Cesti herojev, med vožnjo pa je nenadoma zapeljal v levo in trčil v fička, ki ga je nasproti pripeljal Slavko Hočevar s Potovega vrha. Ob povsem razbitem avtu sta jo najbolj skupila Hočevar in sopotnik Janez Mežnar s Slatnika, ki se zdravita v novomeški bolnišnici. Utemeljen je sum, da je Turk vozil vinjen. (Foto: B. Budja)

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Komaj se je uprava Dolenjskega lista preselila v nove pisarne na Jenkovi ulici, že so ponoči neznan nepridipravi z opeko, ki ji je pomagal tudi kamen, razbili stekla na oknih. Kaže, da tudi počestni razgrajajo menijo, da je vsega, kar je narobe, kriv tisk.

● Ob cesti Gaber-Rožni dol so prejšnji teden našli kožo in glavo košute. Ker utemeljeno sklepajo, da je žival premogla še kak bolj užiten delček telesa, skušajo sedaj miličniki odkriti krivolovca.

● V nedeljo je Janez J. iz Male Strmice pri Šmarjeških Toplicah ugotovil, da si njegovo hišo lasti še nekdo drug. To je opazil po razbitem oknu, predvsem pa po manku v hladilni skrini. Na hitro je ocenil, da je ob najmanj 10 kilogramov mesa.

● Ob kokoši je bil prejšnji teden Franc B. iz Hudej. Neznani ljubitelj domačih bedres se je namreč v kurniku poslužil petih kokodajsk.

Do smrti povozil pešca in pobegnil

Miličniki so Valterja Ostan-ka prijeli na domu

V nedeljo zvečer se je med Čatežem in Malo Loko pripetila huda prometna nezgoda, v kateri je bil ob življenje 73-letni pešec Anton Pancar s Čateža 6, medtem ko je voznik avtomobila po nesreči pobegnil.

Sele ko so miličniki do takrat neznanega voznika osebnega avta čez dve uri dobili na domu, se je izkazalo, da gre za Valterja Ostan-ka iz Martinje vasi pri Veliki Loki. Ostanek se je z osebnim avtom peljal skozi Čatež proti Mali Loki, v ovinku pa dohitel 73-letnega pešca Pancarja. Zadel ga je in zbil po tleh, pri čemer je Pancar dobil tako hude poškodbe, da jim je med prevozom v bolnišnico podlegel. Ostanek je meni nič, tebi nič nadaljeval vožnjo, vendar pobeg tudi tokrat ni pomagal.

ŠEST HUDO RANJENIH V NESREČI

V soboto ob 10.20 je prišlo v križišču cest Drnovo-Krško in Brege-Leskovec do hude prometne nezgode. 45-letni zdomec Janko Boič se je namreč peljal proti Krškemu, v križišču pa je takrat z lokalne ceste pripeljal 48-letni Karel Štojs iz Leskovca. Boič se je hotel Štojs izogniti in je zavil na levo, pri tem pa je močno trčil v nasproti vozeči tovornjak Branka Rakinčič iz Karlovca. V nezgodi so se hodo poškodovali voznik Boič, žena Štefica, hčerki Mirjana in Snežana ter še en potnik, čigar ime ni znano, laže pa jo je skupil tudi voznik tovornjaka Rakinčič. Ker kaže, da je Štojs vozil vinjen, mu je bil odrejen odvzem krvi, zoper njega pa bo podana tudi kazenska ovadba.

ZAPELJAL IZ MAGISTRALKE

V ponedeljek nekaj po 13. uri se je po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom peljal 28-letni Vladimir Hotko iz Podvinja pri Brežicah. Pri Drnovem je iz neznanega vzroka zapeljal na bankino, prek katere se je prevrnil na nasip. Voznik se je pri nezgodi laže poškodoval, materialno škodo pa so ocenili na 100 tisočakov.

VLOMIL V AVTO

Egon Povše iz Črnomlja je v ponedeljek ugotovil, da mu je nekdo vlomil v osebni avto, ki ga je parkiral na dvorišču hiše. Vlomilec je bil na delu med 2. in 4. aprilom. Na avtomobilu je razbil trikotno okence in iz avta odnesel pribor za prvo pomoč, očala; lastnik je oškodovan za 2.500 din.

Po krivici obsojeni

Zmede in gneče niso krivi avtobusarji — Zakaj poletnemu času ni sledil tudi delavnik?

Nedavni pomik urnih kazalcev na poletni čas ni minil brez posledic, vsaj kar zadeva potniške prevoznike po Sloveniji. Neupravičeno se je gnev razjarjenih potnikov, ki zaradi prevelike gneče niso pravočasno prišli na delovna mesta, šolarjev, ki so zamudili pouk, zli na avtobusarje, ki pa so bili tokrat, resnici na ljubo, še najmanj krivi. Med „obsojenimi“ so bili tudi „Gorjanci“.

Znano je, da so imeli „Gorjanci“ že pred časom podobne težave, ko delovne organizacije niso imele dovolj poslušala za deljen delovni čas, ki bi razbremenil običajno jutranjo in popoldnansko gnečo. In ko smo 15. novembra le dosegli težko pričakovani dogovor, po katerem so delavci v materialni proizvodnji pričeli delati ob 6. uri, trgovci in družbene službe uro kasneje, pouk po šolah pa ob 8. uri, in ko je prevoz delavcev in šolarjev potekal brez gneče in zamud, je prišlo do novih zapletov. Ob prehodu na poletni čas namreč marsikje niso prislunili navodilom, da za uro naprej pomaknejo tudi delovni čas. Častna izjema so delovne organizacije materialne proizvodnje, ki sedaj pričnejo delo ob 7. uri, podobno kot šolarji pouk, medtem ko sisi in delavci v družbenih službah

tudi „startajo“ ob 7. uri, čeprav je bilo priporočilo drugačno. Prejšnja dvournna razlika v pričetkih delovnega časa je izgubila. Takšni konici — pristihi ji moramo seveda še povečano gnečo osebnih avtomobilov po cestah — ne bi bila kos še veliko močnejša in z avtobusi bolj opremljena podjetja, kot so novomeški Gorjanci. Konec koncev tudi potdatek, da bi v Sloveniji danes potrebovali kar 500 avtobusov, če bi hoteli biti kos takšnemu delovnemu času, pove dovolj.

In še nekaj. Gnečo bo posledje povečalo še navodilo, ki so ga dobili slovenski prevozniki: avtobusi bodo namreč lahko vozili le toliko potnikov, kolikor imajo registriranih mest. To pa pomeni, da bo moralo dodatnih 25 do 30 odst. potnikov čakati naslednjih odhodov.

Kakšne argumente so v pravičilo navajali tam, kjer z delavnikom niso sledili navodilom za prehod na poletni čas, ni znano, vsekakor pa bi jih bilo zanimivo slišati. In če so navodila veljala za delavce v neposredni proizvodnji, je tolikanj bolj čudno, da ni nihče obsodil tistih, ki so, v strahu za svoj prosti čas, ostali pri prejšnjem delovniku. Bo moral tudi tokrat priskočiti na pomoč administrativni ukrep?
B. BUDJA

VARNOSTNIK PREGNAL VLOMILCA

Predčetrainsim ob 3.35 je uslužbenec Varnosti sporočil na novomeško postajo milice, da nekdo vlamlja v poslovalnico Kompassa v Novem mestu. Vlomilec je, ko je videl varnostnika, zbežal proti mostu, vendar so ga miličniki, ki so takoj začeli z akcijo, kmalu prijeli. Na železniški postaji v Kandiji so namreč našli 22-letnega B. U., ki je utemeljeno osumljen vloma. B. U. je sicer odnesel le nekaj drobja, zato pa je več škode naredil, ker je razbil okno.

Pojasnilo

V našem prispevku „Obtožnica dolži 12 očetov“, ki smo ga objavili v 13. številki Dolenjskega lista in govori o nekdanjih nepravilnostih pri prodaji vina v Slovini, smo objavili tudi fotografiji steklenic iz sedanjih Slovinov ponudbe. Iz Slovina so nam po objavi sporočili, da so po neljubih dogodkih zaradi poslovnih interesov in ugleda spremenili nalepko, ki jo je nosil na steklenici sporni bizeljčan.

Po mnenju Slovina bi kdo lahko utegnil fotografiji, ki kazeta del njihove današnje izbire, povezati s pisanjem, ki seveda govori o napakah in kaznivih dejanjih, ki naj bi jih storilo 12 obtoženih.

Uredništvo Dolenjskega lista odločno zatrjuje, da je sporni fotografiji objavilo zgolj kot ilustracijo in da ju na noben način ni mogoče kakorkoli povezovati s početjem, o katerem govori naš zapis. Kdor bi to počel, bi nedvomno poleg moralne zaslužil še kakšno bolj konkretno obsodbo.

VEČ VLOMOV V OSEBNE AVTE

Posavski miličniki so imeli prejšnji teden veliko dela s prijavi vlomov v osebne avtomobile. Tako je Božidarju Abramcu iz Krškega nekdo odnesel radiokasetofon, vreden 5 tisočakov, Marjan Kocjančič iz Maribora je prijavil krajo 20 litrov bencina, medtem ko je bil Bojan Bajc iz Krškega ob avtoradio, 2 hranilni knjižici in vojaško izkaznico, tako da je oškodovan za okoli 10.000 din.

S TRAKTORJEM S CESTE NA NASIP — Zdenka Stepan iz Brezove rebrji pri Semiču je 27. marca popoldne peljala traktor po kolovozni poti od doma proti Malinam. Med vožnjo po klancu navzdol je zapeljala na nasip, kjer se je traktor prevrnil. Stepanova se je na srečo le laže poškodovala, nekoliko bolj pa traktor. Na njem je za 50 tisočakov škoda.

ODPADLO REZERVNO KOLO — V soboto ponoči se je Ivo Dragič iz okolice Gračanice peljal z osebnim avtom med Ljubljano in Zagrebom. Pri Drnovem je dohitel tovornjak, ki ga je vozil Branko Krstev iz Kočanov. Zaradi neprevidnosti je

trčil v zadnji del tovornjaka Krsteva in mu odbil rezervno kolo, v katerega je trčil z osebnim avtom Lako Miličević iz okolice Sanskega mostu. Pri tem sta se ranila voznik Dragič in njegov sopotnik Okič. Na pločevini je bilo za 352.000 din škoda.

ZA PORNICA PADLA NA PEŠCA — Nišan Zoran Vasić se je 30. marca popoldne peljal s polpriklonnikom od Straže proti Novemu mestu. V Kandiji je zapeljal na tere, ko se je že spuščala zapornica. Zadel jo je in odlomil, pri čemer je ta zadela pešca Janeza Gornika in Marjeta Kramar iz Novega mesta. Poleg nekaj lažjih poškodb je bilo škoda za 10 tisočakov.

Brata obležala mrtva

Huda prometna nesreča v petek pri Odrgi — Povzročitelj nezgode pobegnil — Alkotest pozelenel čez polovico

Do nove hude prometne nesreče je prišlo te dni na dolenjski magistralni, ki letos, kar zadeva število žrtev, obeta rekordno sezono. Prvega aprila sta namreč v trčenju pri Odrgi izgubila življenje 22-letni Anton Gorše iz Ljubljane in njegov 18-letni brat Ivan iz Bubnjarcv.

Omenjenega večera nekaj čez 8. uro se je Ljubljčan Djuro Maksič peljal z osebnim avtom proti Ljubljani. Pri Odrgi je dohitel več vozil in jih začel prehitovati. Takrat mu je nasproti z osebnim avtomobilom pripeljal Gorše in pričel zavirati, pri čemer ga je zaneslo na levo, kjer je silovito trčil v tovornjak, ki ga je iz zagrebske smeri vozil Franc Pahulje. Trčenje je bilo tako silovito, da je Goršov avto dobesedno prepolovilo, pri čemer je brata vrglo na cesto, kjer sta obležala mrtva. Voznik Maksič se za nezgodo sploh ni zmenil, pač pa je odpeljal naprej proti Ljubljani. Miličniki pa so ga izsledili še na Dolenjski cesti v Ljub-

AVTOBUS V OGNJU

V petek je prišlo do požara na avtobusu Slavonijatransa, ki je peljal naše zdomce iz Ljubljane do Slavonjskega Broda. Med vožnjo mimo Čateža so namreč potniki v zadnjem delu avtobusa zavohali dim, opozorili šoferja in ta je vozilo ustavil. Še pravi čas, kajti kmalu je ogenj zajel avtobus. Niti pomoč miličnikov pri gašenju ni pomagala, tako da so priskočili še brežiški gasilci, ki so požar kmalu pogasili. Škoda je za 100.000 din, potniki pa so presedli na Integralov avtobus, ki jih je potem odpeljal domov.

dežurni poročajo

ODNESLI ZVOČNIKE IN ZARNICE — Konec marca so neznanci vlomili v prostore metliške mladine. Odnegli so zvočnike, barvaste žarnice in nekaj pijske.

IZGINILA MOTORNA ŽAGA — Nekdo je 28. marca vlomil v leseno barako na delovišču v Irči vasi in oškodoval Vodnogospodarsko skupnost za motorno žago, vredno 35 tisočakov.

KJE JE TRAK? — Iz kamnoloma na Vrhpeč je 28. marca izginilo 38 metrov transportnega traku, vrednega 70 tisočakov.

GROZIL S PREPEPOM — Novomeški miličniki so 1. aprila popoldne pridržali do iztreznitve Branka K. iz Otočca, ki je tam razgrajal in v trgovini Mercatorja grozil s prepepom.

PREPEPAL DRUŽINO — 26-letni Ivan R. iz Doblič je 1. aprila končal med črnomaljskimi miličniki, kjer je prepepal mater in staro mater. Slednja je morala celo iskati zdravniško pomoč. Ivana čaka pot pred sodnike.

IZGINILE ŽELEZNE SPONE — V obratu IMV v Semiču so 2. aprila ugotovili, da je izginilo 5 železnih spon, vrednih 1.750 din.

PRETIRAVAL Z VESELJEM — Novomeški miličniki so 2. aprila popoldne pridržali do iztreznitve 21-letnega Štefana M. iz Novega mesta. Vinjen je vozil avto, še predem pa se je na dvorišču IMV prepepal in v pisarnah nadlegoval ženske.

VELIKA OČIŠČEVALNA AKCIJA

V soboto, 9. aprila bo v metliški občini očiščevalna akcija, kakršno v občini organizirajo vsako leto. V teh dneh bodo delavci v delovnih organizacijah in tozdihi očistili tovare in njihovo okolico. 9. aprila naj občani očistijo v prvi vrsti okolico svojih hiš in blokov, v krajevnih skupnostih pa se bodo spravili nad črna smetišča, turistično društvo bo očistilo postajališča ob gorjanski cesti. V akciji bo v Metliki sodelovala tudi stalna mladinska delovna brigada. Seveda bo na metliškem smetišču ta dan stalna dežurna služba.

Pesti lani niso počivale

Preteprov in razgrajanj lani za polovico več — Še najbolj se bojimo žena — Dve prekinitvi dela

Domala dvatisočkrat so morali v minulem letu miličniki iz Novega mesta, Metlike, Trebnjega in Črnomlja posredovati pri raznih pretepih, razbijanjih, prekomernih popivanjih itd. Natančno 1.992 prekrškov je bilo obravnavanih, v postopku pa se je znašlo 1.549 ljudi, kar je za skoraj polovico več kot v letu poprej. Po dolenjskih gostilnah, bifejih in tudi stanovanjih je bilo v minulem letu torej kar živahno.

Ceprav so v končno število prekrškov zajete tudi kršitve zakona o orožju, o javnih shodih, skratka vseh uredb, ki se nanašajo na javni red, je bilo lani prepirov in preteprov več kot kdaj poprej. Skoraj polovica vseh prestopkov je bila storjenih pod vplivom alkohola, največ v gostilnah. Tudi drzno so se obnašali nekateri Dolenjci, kar je imelo za posledico prenekatere buško, plavo oko in tudi krvi je nekaj preteklo. Omenili smo že, da je bilo največ kršitev po gostilnah (32 odstotkov), očitno pa mnogih tudi to ni motilo, da so razgrajali kar po ulicah, medtem ko je bilo najmanj, vsega 15 odstotkov, kršitev javnega reda in miru po zasebnih stanovanjih. Očitno se može žen še najbolj bojiti.

Med najpogostejšimi vzroki za takšno početje je naveden alkohol. Nič čudnega potem, če so morali nekateri Dolenjci kar 186-krat preživeti noč v družbi miličnikov, vse dotlej pač, dokler malgani niso izpuhteli.

Poglejmo še nekatere zanimivosti. Miličnikom sta bili lani prijavljeni dve prekinitvi dela in štiri „nezadovoljstva“ delavcev, kar je v primerjavi z letom poprej (5 prekinitvev) neprimerno ugodnejša ugotovitev. V vseh primerih je bila prekinitvev in nezadovoljstev kriva slaba in nepravilna obveščnost delavcev. Da ni šlo za kake večje proteste, kaže tudi to, da v nobenem primeru ni bil kršen zakon o javnem redu in miru.

B. B.

Več kot le nespোরazum

Atleti za „prostovoljno“ delo dobili 43 tisočakov – Pogodba, ki ne bi smela biti sklenjena

Pred štirinajstimi dnevi je bila na tej strani objavljena fotografija, ki kaže novomeške atlete med ureditvijo tekalne proge na Stadionu bratsva in enotnosti, zraven pa je bil pripis o nemogočih delovnih razmerah atletov. Temu smo na posredovanje Uprave športnih objektov dolžni dati pojasnilo, ki pa kaže tudi na kaj več, kot le neznamen nespোরazum.

Pojasnilo je v prvi vrsti potrebno zaradi pomanjkljive, bolj rečeno, netočne informacije, ki je prišla iz atletskih vrst. Res, da so atleti sami pripravljali stadion za treniranje, toda pogodba med atletsko sekcijo SD Novo mesto in Upravo športnih objektov kaže, da je šlo za dogovorjena dela. Za „razrahljanje leša na atletskih površinah“ so namreč atleti po tej pogodbi dobili (ali pa še bodo) natančno 43.776 din. Resnici je s

to dopolnilno informacijo zadoščeno.

Omenjeni nespোরazum pa kaže tudi na kaj več. Predvsem to, da razmer v novomeškem športu še zdaleč nismo ozdravili, da se še zmeraj marsikaj dela na lastno pest, brez dogovarjanja. Konec koncev potrjuje to tudi pripomba vodstva novomeške TKS, da Uprava športnih objektov takšnih pogodb ne bi smela sklenjati. Vzdrževanje športnih površin je zgolj njihovo delo, če pa za to nimajo dovolj delovnih moči, bi morali svoje zmožnosti natančneje opredeliti v letnem planu. Seveda tudi ne dvomimo, da so za takšen korak imeli delavci Uprave športnih objektov tehtne razloge (zasedenost delavcev s cvičarjajo), vendar ti očitka o nedogovarjanju le ne morejo odtehtati.

B. BUDJA

Zadnje sekunde odločile tekmi

Inlesovci izgubili drugo točko 4 sekunde pred koncem, Novomeščanke pa jo 3 sekunde pred koncem rešile – Zmagi v slovenski rokometni ligi

Čeprav smo v 2. kolu spomladanskega dela prvenstva v II. zvezni rokometni ligi od obeh dolenjskih predstavnikov pričakovali zmago, sta oba pobrala le polovičen izkupiček: Inles je v Varaždinu izgubil točko 4 sekunde pred koncem, medtem ko so Novomeščanke po zaslugi Iličinove tri sekunde pred zadnjim žvižgom dosegle izenačujoči gol. S prvenstvom so nadaljevale tudi republikanske lige in dosegle poln izkupiček.

VARTEKS – INLES 15:15 (14:15) – Čeprav so bili Ribničani v Varaždinu na pragu pričakovane zmage, je rezultat po tem, kar smo videli v šolski športni dvorani, povsem realen. Vsega štiri sekunde so goste ločile od dveh novih točk, takrat pa je v veselje kakih 400 gledalcev domačin Štimac priboril Varteksu dragoceno točko v borbi za obstanke.

Inles: Gelze, Oven, Lukič, Ilc 11, Tanko 1, Čirovič, Karpov 4, Mikulin 6, Ambrožič 2, Mate, Fajdiga 1, Kersnič.

Lestvica po 13. kolu je takšna: vodi še naprej z 20 točkami, kolikor jih ima tudi drugouvrščeni Split, medtem ko je Moslavina z 18 točkami na 3. mestu. Vse kaže, da bo srečanje prvouvrščenih ekip v Splitu odločilo o prvaku. V soboto inlesovci ne bi smeli imeti večjih težav doma v srečanju z Jelovico, medtem ko čaka Sličane težka tekma v gosteh z Lipo, ki jo povi biviš Ribničani Radič.

NOVO MESTO – BRANIK 28:28 (14:12) – Novomeščanke so

je takšna: Itas Kočevje 22, Burja 21, Iskra 18, Drava in Polana 15, itd.

V naslednjem kolu čaka Kočevke ne preveč težka naloga doma v srečanju s Fužinarjem, medtem ko potujejo rokometnice Iskre v Smartno.

NAVZLIC PORAZU DOBRA IGRA – Metliške rokometnice so se na startu II. slovenske rokometne lige v soboto pomerile doma z drugo ekipo Olimpije. Navzlic porazu 13:17 so domačinke pokazale, da so dobro pripravljene na prvenstvene boje. (Foto: M. Bezek)

Drugi poraz na prvenstvu

Novolesovci, sicer že prvaki SKL, nepričakovano izgubili s Kovinarjem – V soboto zaključek prvenstva – Novomeščanke rešuje le zmaga

Novomeščani, ki so si sicer že zagotovili drugoligaški status, saj jim naslova v SKL ne more nihče odvzeti, so tokrat na predzadnje srečanje letošnjega prvenstva odpotovali močno oslabljeni. Navzlic temu pa njihov poraz vendarle presepeča, saj Kovinar ni ekipa s kakim večjim košarkarskim znanjem.

KOVINAR – NOVOLES 102:92 (46:45) – Pomlajena vrsta Novomeščanov brez večine standardnih igralcev je tokrat doživela drugi poraz na prvenstvu. Nepričakovano je namreč klonila pred objektivno slabšo vrsto Kovinarja. Srečanje tudi ne zaasluži kaj več besed.

Novoles: Pohar 14, Cerkovnik 26, Bratovš 1, Seničar 16, Pintar 14, Plantan 21.

Lestvica pred zadnjim kolom: Novoles 30, Helios 28, Zagorje 22, Comet 20 itd.

V soboto bodo Novomeščani zaključili prvenstvo pred domačimi gledalci v srečanju z Rudarjem. Ze med tednom pa je bil v domu športov na Loki sestanek košarkarskega kluba, na katerem so ocenili letošnjo sezono in se pogovorili o načrtih in morebitnih okrepitvah pred drugoligaškimi nastopi. Več o tem prihodnjic.

POPUSTILE V DRUGEM DELU – Novomeščanke so v predzadnjem kolu SKL igrale doma z vodilno Rogaško in imele po prvem polčasu celo neodločen rezultat 35:3, vendar sta v nadaljevanju prišla do izraza izkušnost in učinkovitost gostij. Končni rezultat 72:106.

Lestvica pred zadnjim kolom, v katerem igrajo Novomeščanke v Ljubljani s Slovanom, je takšna: Rogaška 42 točk ... 10. Slovan 10, 11. Novo mesto 8, 12. Litija 4. Z morebitno zmago se lahko Novomeščanke rešijo predzadnjega mesta.

V prihodnji sezoni ligo nižje?

Zaradi reorganizacije lig tudi odlična spomladanska forma odbojkarjev Pionirja ne bo rešila – Tokrat zmaga v gosteh nad Bovcem s 3:0

Čeprav zaradi predvidene reorganizacije tekmovalnih sistemov odbojgarsko prvenstvo v II. zvezni ligi izgublja zanimivost in tudi resnost (novomeški odbojkarji imajo kar dve tekmi manj), je bilo v soboto po daljšem času vendarle odigrano kompletno kolo.

CIB BOVEC – PIONIR 0:3 (-2, -13, -8) – Novomeščani so vnovič dokazali, da so na spomladanski del prvenstva res dobro pripravljeni. Zato je toliko bolj škoda za nepotrebne jesenske poraze, ki so odbojkarje Pionirja tako oddaljili od vsaj drugega mesta na lestvici, ki še ohranja drugoligaški status. Tako bomo po vsej verjetnosti Novo-

• V okviru priprav na evropsko odbojgarsko prvenstvo bo danes popoldne ob 17. uri v športni dvorani v Novem mestu prijateljsko srečanje med reprezentancama Jugoslavije in Slovenije, za katero bosta igrala tudi pionirjevca Brulec in Babnik. Državna reprezentanca se namreč te dni pod vodstvom selektorja in trenerja Vladimira Jankovića, ki je hkrati tudi Pionirjev trener, pripravlja v Novem mestu za kvalifikacijski turnir v Grčiji, kjer se bo odločalo o udeleženci evropskega prvenstva.

meščane prihodnjo sezono zaradi reorganizacije lig gledali v republiški konkurenci.

Sicer pa pomeni največje preseženje tega kola poraz vodilnega Karlova s Kamnikom, medtem ko

soboto igrajo Pionirjevci doma s Salonitom.

NOV PORAZ MOKRONOGA – Mokronožani so v 13. kolu SOL igrali doma z Izolo in izgubili po tesnem boju z 2:3 (0, -3, 11, 9, -1). Že rezultat po svetih kaže izredno nihajočo formo domačinov, ki so povsem zasluženo ostali brez točk in na lestvici zdrknili na predzadnje mesto z vsega 6 točkami. Praznih rok so tokrat ostale tudi Kočevke, saj so v Mariboru izgubile z Rogozo 1:3 (10, -14, 12, 5). Kočevke so z 18 točkami na 4. mestu. V naslednjem kolu igra Mokronog v gosteh z Narodnim domom, Kočevke pa doma z mladinkami Merkurja.

je ekipa Novega Zagreba, ki jo Novomeščani vsaj še teoretično lahko ulovijo na drugem mestu, zmagala v gosteh z Lučkim radnikom.

Lestvica po 15. kolu: Karlovac 26 točk, Novi Zagreb 20, Kamnik 18, Pionir (dve srečanja manj), Salonit in Uljanik 14 itd.

Novomeščani bi torej morali dobiti zaostali srečanja in vsa ostala do konca lige, Zagrebčani pa bi si morali privoščiti kar dva poraza, saj imajo od Novomeščanov neprijetno boljšo razliko v setih. V

MLADI TEKAČI – Člani atletskega krožka na metliški osnovni šoli redno trenirajo in so na krosu Dela dosegli lepe uvrstitve, med njimi pa je tudi dolenjski prvak v krosu med mlajšimi pionirji.

Sodniki še najbolj aktivni

Iz nedavne skupščine MNZ za Dolenjsko – Guštin vnovič predsednik – Nogomet na Mirni in v Sentiernjeju oživel

24. marca je bila v domu športov na Loku redna letna skupščina medobčinske Nogometne zveze za Dolenjsko, ki se je je udeležil tudi predsednik Nogometne zveze Slovenije prof. Branko Elsner.

Med številnimi ugotovitvami navedimo, da bo na željo klubov letos ponovno oživel dolenjska nogometna liga v članski in mladinski konkurenci. Nadalje, da je potrebno v delo MNZ Dolenjske vključiti tudi klube grosupeljske občine, kot tudi podpirati razvoj malega nogometa v občini in regiji. Konec koncev je prav mali nogomet tisti, ki najbolj privablja mlade iz krajevnih skupnosti in združenega d:la.

Od razveseljivih spoznanj skupščine naj omenimo, da je pred kratkim ponovno oživel delo v NK Partizan Mirna in v Sentiernjeju. Zanimivo tudi, da se je kot najbolj delavno v zvezi pokazalo društvo nogometnih

sodnikov, medtem ko z aktivnostjo trenerjev ne moremo biti zadovoljni.

Ob koncu so potrdili tudi vodstvo medobčinske nogometne zveze. Za predsednika je bil ponovno izbran Anton Guštin, za podpredsednika Jože Petrovič, medtem ko bo tudi v prihodnje sekretar zveze Milan Gorenc.

M. G.

IGRALEC NAPADEL SODNIKA

V tekmi za jugoslovanski nogometni pokal na območju Dolenjske sta se pred dnevi pomerili enajsterici novomeškega Elana in Sentiernjeja. Tekma je ob rezultatu 3:2 (1:2) za domačine potegla z nekaj zanimivostmi. Tako so elanovci pričeli srečanje z vsega 8 igralci, ker so bili igralci še po službah, do prave drame pa je prišlo pred koncem tekme. Sodnik je namreč Sentiernječanom pokazal kar štiri rdeče kartone, zadnjega minuto pred koncem, ko je moral srečanje celo prekiniti. Eden od gostujočih igralcev je namreč moža v črnem napadel kar s pestmi. Končno besedo o tekmi bo imela tekmovalna komisija, vendar je skoraj zanesljivo, da bodo zmagovalci elanovci. V mladinski konkurenci je Sentiernjejsko-novomeška selekcija po srečanju enajstotrovk ugnala ekipe Bele krajine.

J. B.

MARČEVSKI PRVAK JE LAZIC

Zmagovalec rednega mesečnega hitropoteznega šahovskega turnirja SK Milan Majcen iz Ševnice je Predrag Lazic, ki je osvojil 7,5 točke, sledijo pa: od 2. do 5. mesta Grahek, J. Blas, Maurer in Šorli 7, Derstvenšek 6 itd. Po treh turnirjih vodil Maurer z 28 točkami pred Šorlijem 27, Lazičem 25 itd.

Šport iz Ribniške doline

SODRAŽANKAM TRETJE KOLO – Pred dnevi so se v tretjem kolu centralne namiznoteniške lige ljubljanske regije v domu TVD Partizan v Sodražici pomerile domačinke, Ljubljankanke in igralke Vesne. Vrstni red: Sodražica 1 6 točk, Sodražica II 4, Olimpija 2, Vesna 0.

MNOŽIČNO V KOČEVJU – Kočevski smučarski klub in sindikalni svet sta pred dnevi na terenih v Dolgi vasi pripravila občinsko sindikalno prvenstvo, na katerem je nastopilo kar 200 tekmovalcev.

KOČEVJE PRED TRIGLAVOM – V tretjem krogu namiznotenišarjev I A republiške lige za vrstitev od 5. do 8. mesta v Kočevju so bili doseženi naslednji rezultati: Kočevje – Olimpija 5:1, Triglav – Petovina 5:1, Kočevje – Petovina 5:0, Triglav – Olimpija 5:0, Kočevje Triglav 5:0, Olimpija – Petovina 5:4. Vrstni red: Kočevje 6, Triglav 4, Olimpija 2, Petovina 0.

ZMAGA IN PORAZ – V prijateljskih rokometnih srečanjih sta se pomerili ekipi Inlesa in Aero Celja. Ribničani so v gosteh zmagali s 30:28, doma pa so izgubili s 25:27. Največ zadetkov za lesarje je dal Ilec 10, medtem ko je bil Karpov uspešen 9-krat.

M. G. – 6.

Ima več medalj kot let

Razgovor z 9-letno telovadko Tino Matoh

Komaj devetletna Ljubljanka Tina Matoh ima navzlic svoji mladosti že toliko tekmovalnih izkušenj kot le mlokater njenih vrstnic. Tina je danes članica ljubiteljskega kluba Zelena jama, sicer pa je Dolenjka, saj je oče iz Ribnice, mati pa iz Vinice. In kaj je odločilo, da se je krhko dekletce zapisalo gimnastiki?

„Bilo je preprosto. Nekega dne me je oče odpeljal v klub Zelena jama, videla sem, kako delajo in trenirajo. Vseč mi je bilo. Danes sem prepričana, da je telovadba zame najprimernejši šport, čeprav imam rada še smučanje in igre z žogo.“

Abecede gimnastike se je Matohova naučila pri Vidi Mihelčič, svoj čas znani jugoslovanski telovadki. Kmalu je odkrila vse tajne tega športa. Prišli so tudi prvi nastopi.

„V gimnastiki se je treba vselej učiti. Imela sem srečo, da sem dobila pravega učitelja in trenerja Sijva Marinčiča. Na katerem orodju sem začela? Najprej na gredi, potem je prišel na vrsto parter, medtem ko s preskokom še danes nisva velika prijateljca.“

Tina pravi, da je za prave rezultate še prezgodaj. Manjka še veliko dela, odrekanja. Da navzlic šele devetletna razmišlja zelo zrelo, je Tina dokazala z odgovorom tistim, ki pravijo, da gimnastika mlade zaslužuje.

„V veliki zmoti so vsi, ki trdijo, da ta šport mladim škoduje. Res, da zaradi nekaterih posebnosti vrhunsko rezultate v telovadbi dosegajo v večini še otroci, vendar jim vada telovadbe kvečjemu koristi. Tudi sicer lahko vidite, da živimo povsem „normalno“, hodimo s klubom na smučanje, na morje, v planine, smo kot družina.“

V stanovanju Matohovih je poseben prostor rezerviran za Tinine medalje in diplome.

„Res, priznanj dosedanjemu delu je ogromno. Tu so srebrno odličje iz Malejevega memorijala, bron na pokalnem tekmovanju Zvonka Runka, srebro iz tekme v Mariboru pa zlato iz Zagreba in Skopja, in še bi lahko naštevale. Največkrat je z menoj na tekamah oče, ki mi pomaga, opozarja na napake, pripravlja orodje.“

Tina je svojima vaditeljema za vse nadvse hvaležna: Mihelčičevi, ker jo je popeljala v svet

Tina Matoh: „Gimnastika je vsem koristen šport.“

telovadbe, Marinčiču pa, ker je prva v Jugoslaviji v II. selekciji pionirk naredila „veletoč“.

„Najboljši trenutek zame je bilo 14-dnevno bivanje v romunskem mestu Gheorgiu Dej, rojstnemu mestu Nadie Commancie, s posebnim veseljem pa sem nastopala na nedavnem pokalu gimnastike v Ribnici. Takrat sem se počutila pravo Ribničanko.“

TELEVIZIJSKI SPORED

8. IV.
petek

1

8.55 TV V SOLI: Koledar, Francoščina, Odmor, V družbi s poletavčki, TV gledališče, Poročila
10.35 TV V SOLI: Zgodovina, Risanka, Vlasina in Crna Trava, Neven, Risanka, Duhi in snov, Vedeži, nevedneži
17.25 POROČILA
17.30 ANSAMBEL TONIJA HERVOLA

9. IV.
sobota

1

8.00 POROČILA
8.05 V. Bitenc: ZLATI ČEVELJKI
8.25 CICIBAN, DOBER DAN: OBLAKI, SONCE, DEŽ IN VETER
8.40 SMOGOVCI, oddaja iz zagrebške nadaljevanke za otroke
9.10 TARZAN, ameriška risanka
9.35 PISANI SVET
10.05 ZVOKI GODAL: VIOLINA IN NJENE IZRAZNE MOŽNOSTI

10. IV.
nedelja

1

9.10 POROČILA
9.15 ZIVŽAV, otroška matineja
9.55 ALPSKA SAGA, oddaja iz avstrijske nadaljevanke
11.40 625, oddaja za stik z gledalci
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
15.45 IZBOR POPEVKE ZA VELIKO NAGRADO EVROVIZIJE
16.15 POROČILA
16.20 CIGANI LETIJO V NEBO, sovjetski film

11. IV.
ponedeljek

1

8.35 TV V SOLI: Koledar, Ne pozabi, Madžarsčina, Odmor, Rittem, Slikarske tehnike, Zanimivo potovanje, Poročila
10.35 TV V SOLI: I. G. Kovačič, Risanka, Maloazijska razpotja, Mali program, Botanik, Na koncih prstov
17.20 POROČILA
17.25 SMOGOVCI, oddaja iz zagrebške nadaljevanke za otroke
17.55 SODOBNA MEDICINA: ME-

21. IV.
torék

1

9.05 TV V SOLI: Koledar, Panonska nižina, Odmor, Dnevnik 10, Reka Tara, Poročila
10.35 TV V SOLI: Kemija povsod, Risanka, Velikani svetovne književnosti, Mali program, Risanka, Glasba in glasbene skrinjice, Ob Drini skozi Mačvo in Semberijo

13. IV.
sreda

1

9.25 TV V SOLI: Koledar, Odmor, Kaj dela, kako dela, Književnost v NOB, Poročila
10.35 TV V SOLI: Onesnaževanje zraka, Risanka, Zimske olimpijske igre, V avtobusu, Atletika, Vedeži, nevedneži
17.30 POROČILA
17.35 CICIBAN, DOBER DAN, STARA ŽELEZNIŠKA POSTAJA
17.55 ZAPISI ZA MLADE: VILKO

14. IV.
četrtek

1

9.05 TV V SOLI: Koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Odmor, Začetek, Transformacija in prenos energije, Risanka, Poročila
10.35 TV V SOLI: Kemija, Risanka, Neprimerno stanovanje, Poročila, Risanka, Prometnik, Ob Drini skozi Mačvo in Semberijo

18.00 TARZAN, ameriška risanka
18.25 OBZORNİK
18.40 KORUZA V PREIRANI, izobraževalna oddaja
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, oddaja iz češko-slovaške nadaljevanke
21.05 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
21.25 NOČNI KINO: MILA PTICA MLADOSTI, ameriški film
Film, ki neusmiljeno razgalja ameriško družbo (kakor se ta kaže skozi usodo nevrotične, zapite in neuspešne igralko), je Richard

10.25 ZIVALI V GIBANJU, poljudnoznanstvena oddaja
10.50 BISTRE VODE: DRINA
11.20 in 15.05 POROČILA
15.10 BUDUČNOST: RADNIČKI, prenos nogometne tekme
17.00 MOREBITNA TRETJA FINALNA TEKMA V KOŠARKI
18.30 GALAKTIKA, oddaja iz ameriške nadaljevanke
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 MOŽ Z ZLATO ROKO, ameriški film
Filmska pripoved dokaj verno sledi literarni predlogi Nelsona Algrena in kaže muke zasvojenca z mamili, ki se skuša rešiti iz opojnih pasti.

Moldavija v času prve svetovne vojne. Romantična pokrajina je prizorišče ljubezenske drame, film pa kaže tudi navade ljudi, moldavskih Romov, ki živijo na moč prvinško, tako rekoč folklorno. Film (1975 ga je posnel Emil Lotjanu) je z velikim uspehom obredel tudi slovenske kine, celo po malih zaslonih so ga že kazali, je pa tako dober, da gledalca pritegne tudi po večkratnem gledanju. Glavni vlogi igraata Svetlana Toma in Grigore Grigoriu.
17.55 NAŠ KRAJ: ŽLABOR
18.10 ŠPORTNA POROČILA
18.25 SLOVENCİ V ZAMEJSTVU
18.55 NE PREZRITE, kulturna oddaja
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA

DICINA DELA, izobraževalna oddaja
18.25 OBZORNİK
18.45 ZDRAVO, MLADI
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 B. Phillips: O KRESU, ameriška televizijska drama
Po petdesetih letih skupnega življenja se zakonca vrne v kraj, kjer sta se prvič srečala. Obujata spomine, kamera pa ju kaže kot zaljubljenca, zakonca, starša, gledalec je priča nenavadni poroki, smrti mlajšega sina, skokom čez plot, ponovnim zblizanjem in podobno. Dramo je režiral Ralph Rosenblum, igrajo

16.30 SOLSKA TV: Poklici elektro stroke v elektrogospodarstvu, Računalniške mreže
17.35 POROČILA
17.40 M. Lipovek in L. Perko: POMLADNI SPREHOD
17.50 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: LITOSTROJ
18.25 DOLENJSKI OBZORNİK
18.40 KRATEK FILM: RAZBITI STEBER, iranski film
18.55 KNJIGA, kulturna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

UKMAR
18.25 POMURSKI OBZORNİK
18.40 MOSTOVI, oddaja za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: NA BANKO, poljski film
Film, ki ga je posnel Julius Machulski, je posrečena mešanica kriminalke in lahkotne komedije, a je vseeno požel precej hvale pri kritikih in gledalcih. Dogajanje se odvija v Varšavi med obema vojnama, glavni junak je bivši zapornik, ki

14.55 SOLSKA TV: Poklici elektro stroke v elektrogospodarstvu, Računalniške mreže
15.55 GALNIKA: HAJDUK, prenos nogometne tekme
17.50 POROČILA
17.55 ZIVALI V GIBANJU, angleška poljudnoznanstvena oddaja
18.25 PODRAVSKI OBZORNİK
18.40 OBRAMBA IN SAMOZASTITA, izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

Brooks posnel po istonaslovni drami pred kratkim umrlega dramatika Tennesseeja Williamsa. Igrajo Paul Newman, Geraldine Page, Ed Begley, Shirley Knight in drugi.
23.20 POROČILA

2

17.10 Test - 17.25 Dnevnik
17.45 Pogled - 18.15 Ziveti v družini: Oče včeraj, danes, jutri
18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Legenda o ljubezni in Clovek in večnost (baletni oddaji) - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Porota - 22.05 Nočni kino: Skrivnost Oberwalda (italijanski film)

Režiserske pošle je 1956 opravil Otto Preminger, igrajo pa Frank Sinatra, Kim Novak, Eleanor Parker, Darren McGavin in še kdo.
22.00 DOBER VEČER, zabavno-glasbena oddaja
22.45 POROČILA

2

16.50 Nekoč je živel kralj (predstava Malega gledališča iz Trešnjevke) - 17.50 M. Djurdjević: Primer v tramvaju (drama) - 19.00 Plesi Gorisrškega, Beneške Slovenije in Režije - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabava vas Ksenija Erker - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Feljton: Papaline - 21.55 Športna sobota - 22.15 Japonske žive zakladnice

19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 TELEVIJSKA NADALJEVANKA
20.40 TV PLOŠČA: MARJAN SMODE
21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 ZLATI GRİČI HRVAŠKEGA ZAGORJA: CLOVEŠKO SRCE
21.50 POROČILA

2

15.30 Gigi (ameriški film) - 17.15 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zagrebški sejem jazza 82 - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Ura z Agatho Christie

pa Myrna Loy, Henry Fonda, Stephen Collins, Lindsay Crouse in še kdo.
20.50 STUDIO 2, kulturna oddaja
22.00 POROČILA

2

17.25 Dnevnik - 17.45 Kralj Matjaž in Alenčica - 18.00 Miti in legende - 18.15 Izumiteljstvo - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Športni grafikon - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Kronika Mesta - 21.30 Mali koncert - 21.50 Bolnišnica na koncu mesta

20.00 J. Steinbeck: VZHODNO OD RAJA, oddaja iz ameriške nadaljevanke
20.55 ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV, aktualna oddaja
21.40 V ZNAMENJU

2

17.25 Dnevnik - 17.45 Kaj vedo otroci o rojstnem kraju - 18.15 Življenje knjige - 18.45 Glasbeni klub 83 - 19.30 Dnevnik - 20.00 Folk parada - 20.45 Bora in Ramiz (dokumentarna oddaja) - 21.35 Zagrebška panorama

se odloči, da bo živel pošeno, prej pa se hoče maščevati pajdašu, ki ga je ogoljufal in postal direktor banke. Glavno vlogo igra Jan Machulski.
21.45 KULTURNE DIAGONALE: Prvi prispevek drevišnje oddaje bo govoril o ljubljanskem gledališču Glej, ki je končno le dobilo nove prostore; izvedeli bomo, na kakšnih programskih in estetskih temeljih bo gledališče dalje razvijalo svoj dejavnost. Zanimiv bo tudi prispevek o nepravilnostih na našem umetniškem trgu, še posebej pri prodaji grafik in malih plastik, kjer prihaja do prekoračitve označenega števila primerkov ipd.
22.30 POROČILA

20.00 DNEVNIK
21.00 FRANCIJA V SANSONU, glasbena oddaja

21.30 DOLGO ISKANJE: BUDOVA STOPINJA
Tretja oddaja iz angleške dokumentarne nanizanke bo prikazala budistično vero v Sri Lanki. Govorili bodo menihi, otroci in gospodinje, zanje je ta vera visoko moralna. Seznanili se bomo z različnimi verskimi obredi, kakršne imajo npr. ob koncu dečevnega obdobja, z življenjem menihov in še čem.
22.20 POROČILA

SOLIDARNOSTNA STANOVANJA V OBČINI TREBNJE

Odbor za solidarnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Trebnje, na podlagi 16. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje družbenih najemnih stanovanj, zgrajenih s sredstvi solidarnosti v občini Trebnje (Skupščinski Dolenjski list, št. 23/83) in sklepa odbora za solidarnost z dne 29/3-1983

objavlja PREDLOG PREDNOSTNE LISTE PROSILCEV ZA PRIDOBITEV STANOVANJSKE PRAVICE V SOLIDARNOSTNIH STANOVANJH NA OBMOČJU OBČINE TREBNJE

Pogoje za uvrstitev na prednostno listo izpolnjujejo in se nanjo uvrščajo naslednji prosilci:

Zap. št.	Priimek in ime	Štev. druž. čl.	Naslov	Vrsta stanovanja	Stan. površina	Štev. točk
I. ZA STANOVANJA V TREBNJEM						
1.	Sotlar Anica	3	Mačkovec 3	enoinpol-sobno	do 56 m ²	685
2.	Hrovat Anton	3	Korita 28	enoinpol-sobno	do 56 m ²	645
3.	Pust Brigita	2	Breza 15	enosobno	do 40 m ²	635
4.	Retelj Otilija	2	D. Dobrava 3	enosobno	do 40 m ²	613
5.	Hauptman Jelka	5	Vir 31	dvoinev-sobno	do 80 m ²	570
6.	Bec Zdenka	4	Klemenčičeva 8	dvosobno	do 68 m ²	520
7.	Ostaneč Simona	3	Dol. Medvedje selo 8	enoinpol-sobno	do 56 m ²	485
8.	Vidmar Mira	3	Kidričeva 7	enoinpol-sobno	do 56 m ²	460
9.	Novšak Franc	3	Simončičeva 2	enoinpol-sobno	do 56 m ²	380
II. ZA STANOVANJA NA MIRNI						
1.	Vrana Anica	4	Pečice 17	dvosobno	do 68 m ²	723
2.	Strmolc Nevenka	3	Mirna 131	enoinpol-sobno	do 56 m ²	370
III. ZA STANOVANJA V MOKRONOGU						

Stanovanja se bodo upravičencem delila po vrstnem redu, glede na razpoložljivo velikost stanovanja.

Upravičencem s prednostne liste, ki jim po normativih pripada večje stanovanje, vendar tega ni na razpolago, se lahko na njihovo pismeno zahtevo dodeli tudi manjše razpoložljivo stanovanje. O zahtevku odloča odbor za solidarnost.

Zoper uvrstitev upravičencev na prednostno listo imajo pravico do pritožbe na zbor uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Trebnje v roku 15 dni po objavi vsi prizadeti in neprizadeti občani in organizacije z območja občine Trebnje.

Predsednik odbora za solidarnost
Drago ing. Kotar

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST BREŽICE

da so objavljeni naslednji natečaji:
- IX. NATEČAJ

za odobritev posojil iz družbenih sredstev vzajemnosti v občini Brežice:
a) za gradnjo in nakup stanovanj v družbeni lastni v višini 20.540.000 din;
b) za gradnjo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v višini 14.500.000 din.

- V. NATEČAJ

za odobritev posojil iz združenih sredstev delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih, za gradnjo in nakup stanovanj v družbeni lastni, za gradnjo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v višini 2.500.000 din.

- I. NATEČAJ

za odobritev posojil iz namenskih sredstev skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja v SR Sloveniji za gradnjo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v višini 3.320.000 din.

Razpisni rok za vse natečaje, v katerem morajo zainteresirani podati svoje vloge, je nepreklicno do 30. aprila 1983.

Vsi natečajni so objavljeni na oglasni deski strokovne službe samoupravne interesnih skupnosti materialne dejavnosti v občini Brežice ter dostavljeni vsem temeljnim organizacijam in drugim organizacijam, zasebnim obrtnikom na področju občine Brežice in društvom upokojencev v občini Brežice. Vsa pojasnila in ustrezne obrazce, potrebne za prijavo na natečaj, dobijo zainteresirani pri strokovni službi samoupravne interesnih skupnosti materialne dejavnosti v občini Brežice vsak dan, razen sobote, od 7. do 15. ure, ob sredah pa do 17. ure na naslovu: Ulica I. borcev št. 11, 68250 BREŽICE.

Strokovna služba SIS materialne dejavnosti v občini BREŽICE
220/14-83

KRKA, tovarna zdravil, Novo mesto, n.s.o.o.

Komisija za cenitev in odprodajo sredstev izven uporabe razpisuje

JAVNO LICITACIJO,

ki bo 9. 4. 1983 ob 9. uri v gradu Struga.

Na licitaciji bodo odprodajali rabljeno gostinsko opremo (mize, stole, ležišča, kombi, TV).

217/14-83

SREDNJA ŠOLA PEDAGOŠKE IN TEHNIŠKO-NARAVOSLOVNE USMERITVE (gimnazija) Novo mesto

objavlja prosto delo in naloge

SNAŽILKE

za nedoločeni čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 1 mesec. Rok prijave: 15 dni po objavi razpisa.

211/14-83

IZDELKI IZ BETONA

NOVOTEHNA

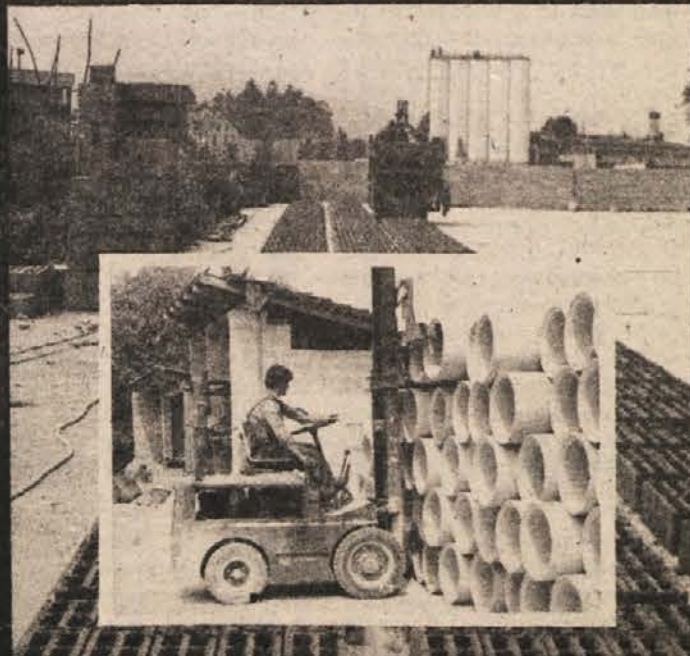
prodajalna: Mala Bučna vas
tel.: 21 434

prodajata izdelke svojih članov:

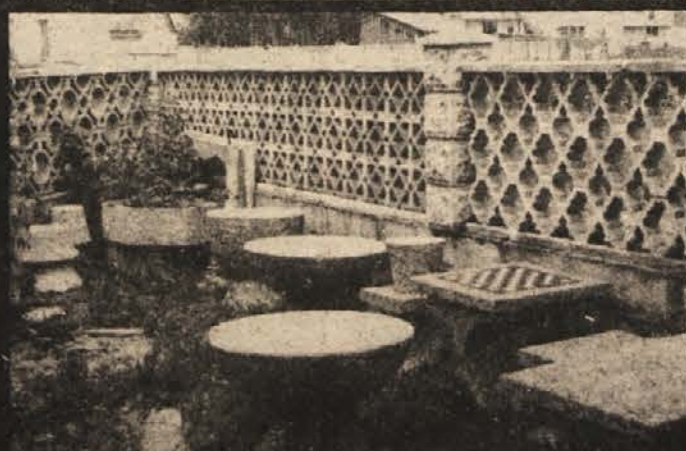
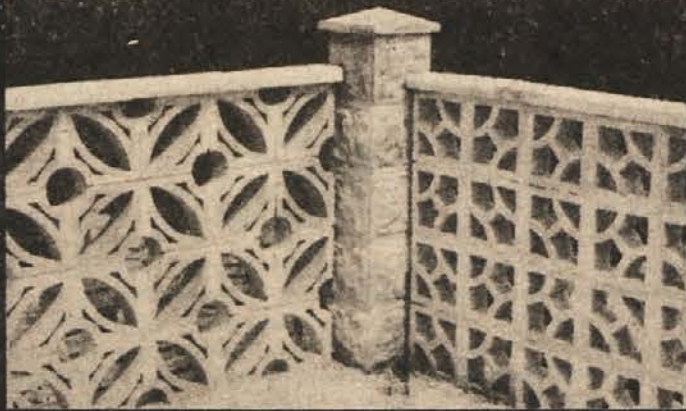
Avgust in Ana Gril, Grosuplje,
tel.: (061) 771 127, 772 126
Jože Gorec, Šentlovrenc 21, tel.: 44 772
Karel Kerin, Podbočje 10, tel.: 69 837
Jože Kic, Škocjan 6a, tel.: 85 217
Ludvik Praznik, Grmovlje 6, tel.: 85 238

hrast

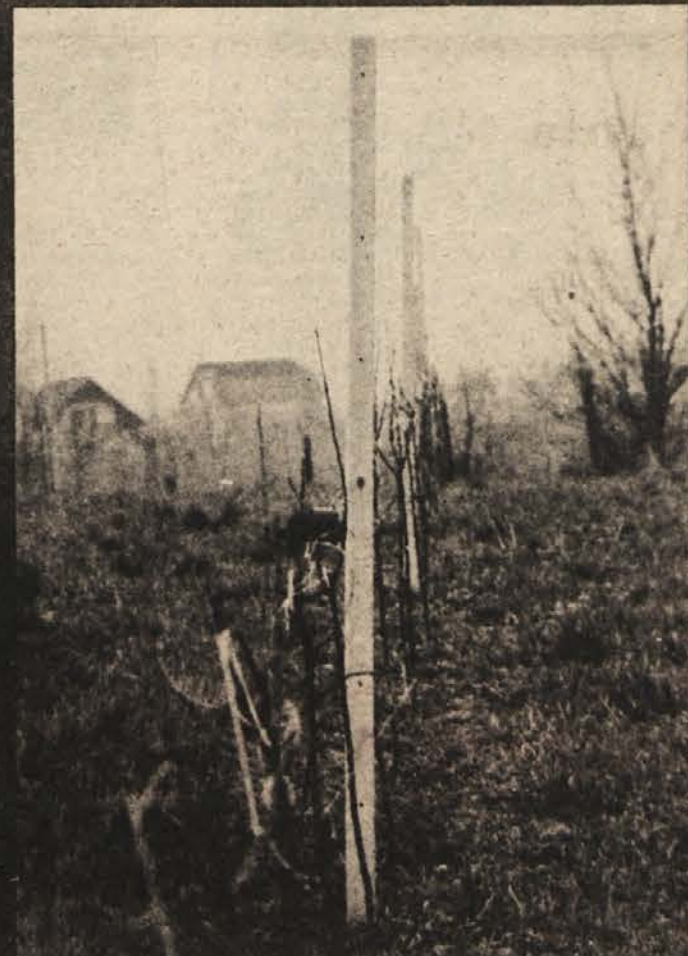
OBRтна ZADRUGA
Trdinova 4
tel.: 22 802 / 21 927

- za gradbeništvo proizvajamo:
vse vrste betonskih zidakov,
betonske vogalnike,
stropne nosilce in polnila,
betonske cevi od $\varnothing 100$ —1000 mm,
betonsko strešno opeko
barvano ali nebarvano,
betonska okna različnih dimenzij,
drenažne cevi,
okenske police iz pranelega kamna,
fasadne obložne ploščice
iz umetnega kamna,
betonske jaške $\varnothing 1$ m z reducirko
od 1 m na 0,6 m,
stopnice

- za opremo vrtov:
prane ploščice 40x40, 50x50 in 40x60,
razne okrasne ograje,
betonske stebričke za ograjo
ter okrasne stebričke,
teraco plošče 30 x 30, 40 x 40,
različne posode iz pranelega kamna
za cvetje in lepотно grmičevje,
korita za balkonsko cvetje,
garniture: miza s stoli v različnih izvedbah,
perforirane plošče,
vrtne in cestne robnike 5, 8, 12,
tlakovce za dvorišča
in parkirne prostore (raznih oblik)

- za kmetijstvo:
zidaki za gradnjo silažnih silosov,
betonska vratca za silažne silose,
stebre za kozolce,
betonske rešetke za hleve z gnojevko
betonske stebričke za vinogradništvo

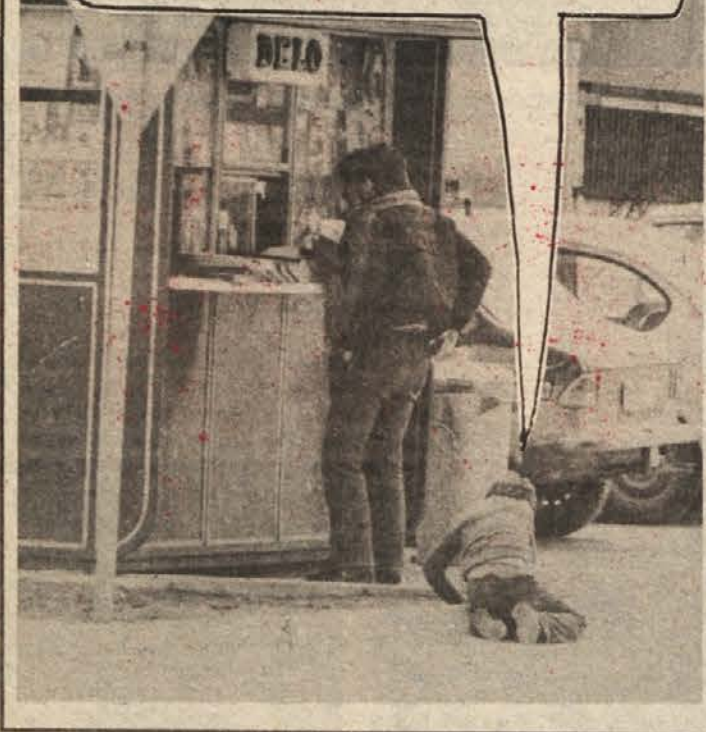
Smo konkurenčni v cenah in kvaliteti! Se priporočamo

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

ŠE DOBRO, DA MU ŽENA NI ZAŠILA ŽEPA

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Kratkohlačneži in turška

Proizvodnja ponekod polobrnitiška — Idejni umik in politični poraz — Vodilni duše boj proizvajalcev

VEČJA INTENZIVNOST prizadevanj na področju materialne proizvodnje pa ne pomeni, da je važno samo to, da zgradimo čim več novih tovarov, ampak je še važnejše, kako naj čim bolj smotrno in uspešno izkoristimo to, kar imamo. Ne gre le za povečevanje fizičnih naporov, temveč za to, da v večji meri izkoristimo vse dosežke znanosti, tehnike in napredka sploh, da bi proizvajalci s čim manjšimi napori dosegli čim večje delovne učinke. V tem pogledu nismo še storili vsega: organizacija proizvodnje je ponekod še postavljena na stari pol obrtniški, pol industrijski način.

BILO BI SKRAJNO škodljivo ne samo za kulturni razvoj, ampak za razvoj celotne družbe, če bi si zaradi nekaterih slabih del v kulturi, umetnosti ali znanosti politične sile prisvajale pravico absolutnega razsodnika in kritika v umetnostnih, estetskih in znanstvenih vprašanjih. To bi bil idejni umik in politični poraz, ki bi neizbežno končal v administrativnem siromašenju.

V OBEH belokranjskih občinah je ponekod napredek presenetljivo razveseljiv, ponekod pa niti najmanj zadovoljiv. Iz takih gospodarskih organizacij se največkrat (pretežno po tajnih kanalih) izve, da samovoljna vodilnih še vedno duši boj za uveljavitev vseh proizvajalčevih pravic. Razumljivo je pri tem najbolj prizadeta mladina, ki ji sicer odrekajo pravice, češ: „Kaj bi poslušali zelence!“

SPODNJI DELIKATESI (v Novem mestu) pravijo zadnje čase „Bebibar“. Marsikdo zavije rad v ta lokal na dobro kavo ali malico, zadnje čase pa so odrasle začeli posnemati tudi otroci. Namesto da bi solarji iz osemletke, vajenske ali dijaki nižjih razredov srednjih šol naročili sok ali njim primerne pijače, pijejo mnogi rajejši turško, ki je niso prav nič potrebni, ta ali oni kratkohlačnež pa si ob tem privoščijo celo cigareto.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
4. aprila 1963)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Sprijaznimo se vsi z acetylenom

Kakšno razsvetljavo v Novem mestu — Z golimi sabljami nad množico v Budimpešti — Gorela je hiša za hišo — Ugodna prilika pustiti se slikati

(Acetylenovo) razsvetljavo namerava, kakor vidimo iz seje mestnega odbora, vpeljati Novo mesto. To vprašanje prevzel je poseben odsek štirih udov. Z veseljem sprejeli smo to novico, kajti starodobna pomanjkljiva razsvetljava našega mesta obstoji še vedno v petrolejkah, mej tem, ko imajo drugi manjši kraji vže davnej vpeljano plinovo ali električno razsvetljavo. Ker pa je vpeljava plina ali elektrike radi raznih težkoč skoraj nemogoča, je res najboljše, da se sprijaznimo z acetylenom, kateri je že itak v nekaterih hišah Novega mesta v rabi in sicer v obdobju zadovoljnost dotičnih lastnikov. Acetylen daje jako svetlo, močno in zelo mirno luč, pri tem pa ni drag.

(Ob obletnici smrti puntarja Košuta je razgrajalo v Budimpešti nad tisoč vseučilišnikov. Raz vseučilišče razvili so črno zastavo in prisilili profesorje, da so ustavili predavanja. Naposled je prišlo do spopada s policijo, katero so ometavali s kamenjem. Pridružilo se je

mного drugih ljudi. Stražniki so sli nad množico z golimi sabljami. Več policistov in 17 dijakov je težko ranjenih.

(Dne 22. marca) začelo je ob 8. uri dopoldne goret v vasi Maline in zgorelo 12 hiš, več gospodarskih poslopj in vse v njih nahajajoče se stvari, enemu gospodarju tudi 5 glav goveje živine in 4 prašiči. Ker je bila ta dan nedelja, odšli so vsi odrasli vaščanje v cerkev, doma so ostali le mali otroci in ti so zažgali. Gorela je hiša za hišo in pogorela bi bila vsa vas, ko bi ne prišla semiška požarna bramba na pomoč.

(Fotograf) v Rudolfovem najljubnejše naznanja, da pride v kratkem v Metliko, Črnomelj, Semič, Ribnico in Mokronog slikat. Priporoča se v obilen obisk ter opozarja na ugodno priliko pustiti se slikati.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
1. aprila 1903)

Bi lahko živeli brez spanja?

Tri dni niso nič spali, da bi ugotovili, zakaj je spanec potreben — Prividi in prisluhi — Zenske lažje prenašajo pomanjkanje spanja

Za znanost je še vedno precej skrivnostno vprašanje, zakaj ljudje in živali porabijo toliko življenjskega časa za spanje, ko se vse aktivnosti ustavijo in je bitje kakor mrtvo. Med poskusi, ki naj bi pomagali streti ta trdi oreh, so še posebno zanimivi tisti, ki se vprašanja lotevajo na nasprtni strani; razkrivajo, kaj se dogaja z ljudmi, če so ob potrebne ure spanja. Raziskovalci upajo, da jim bo tako uspelo razkriti tiste telesne sisteme, katerim je spanec življenjska potreba. Ugotovitve pa bo mogoče prenesti v prakso povsod tam, kjer so težave z zaspanostjo: pri vojaki, nadzornikih letalskega prometa, čuvajih in sploh pri vseh tistih opravilih, ki zahtevajo čuječnost.

PO SVETU OKOLI

POŠTARJI niso priljubljeni med štirinožnimi varuhi domov, saj je znano, da so pogoste žrtve psov, ki preradi vzamejo mero za hlače na nesrečnih prinašalcih veselih in žalostnih sporočil. Londoski pismonoša T. Lloyd je dolgo vrsto let prenašal pošto, ne da bi dal kdaj okuši svoje meso pasjemu gobcu, ker se je zagrizenih sovražnikov pošarskega rodu skrbno čuval. A ni mu bilo prizaneseno. Nekega dne, ko je po opravljenem težkem delu legel v dnevni sobi na divan, se je skozi priprta vrata vtihotapil potepuški pes, priteklo do poštarja, ga ugriznil in pobegnil. Kaže, da so pasjega terorista poslali iz združenja vseh psov, kjer niso več mogli prenašati misli, da neki poštar toliko časa hodi po svetu, ne da bi ga pasji zobje označili.

LASTNICA gostilne v Manchesteru pa ima s psi drugačne izkušnje. Izkazalo se je, da je pasji lajež koristna stvar, ko je treba nagnati od hiše nezazeleno dolgoprstneže. A ker za psa ni zmogla ali ni hotela zbrati dovolj denarja, si je omislila papagaja, ki zna odlično lajati. Menda je nekaj nepridipravov že odgnal od gostilniške blagajne. V lajajočem papagaju najbrž ni pasjega sovraštva do poštarjev; slišati ni, da bi kakšnega obkaval.

SODIŠČE v Koelnu je odločilo, da mora prevarani mož ljubimcu svoje žene plačati 2 tisoč mark za povzročene bolečine. Mož je namreč zalotil svojo vročekrvno ženo v objemu ljubimca in — to je navsezadnje kar razumljivo — se hudo razjezil. Preplašeni ljubimec se je v strahu pognal skozi okno. Žal je pri tem pozabil — kar je manj razumljivo — da je okno v drugem nadstropju. In tako je ljubezensko grljenje končal v bolnišnici. Ko je ozdravel, je bila njegova prva pot k advokatu. Kaj je bilo potem, že vemo.

EDINA — Rodolfo Maretta iz Rima se je naveličal samotnega življenja ločenca, zato se je pozanimal na uradu za sklepanje zakonov, če imajo kaj primerne. Računalnik mu je glede na dane podatke o željah in značajskih črtah izbral — njegovo bivšo ženo.

Dosedanji preverjeni rekord v čuječnosti je bil neki prostovoljec, ki je ostal buden enajst zaporednih dni, seveda pod nadzorstvom zdravnikov. Takih, ki so ostali budni osem dni zapored, je precej, medtem ko običajni smrtniki težko zdrže budni dva dni zapored.

Dolga čuječnost je lahko škodljiva. Ko telesu odvzamemo možnost, da se s spancem okrepi, nastopi cela vrsta težav, med katerimi so tudi halucinacije, paranoja in druge duševne motnje. Za ljudi, ki so nagnjeni k epilepsiji, je zdržnost od spanca še posebno nevarna, saj lahko sproži epileptičen napad. V mnogih verskih sektah na Vzhodu, pa tudi v krščanstvu to ni nepoznano, so se puščavniki trpinčili z dolgotrajno budnostjo, kar je imelo za posledico, da so slišali in videli vse mogoče, razlagali pa so si halucinacije kot navdihnenja in ugledanje višje resničnosti.

V laboratoriju angleške tehnološke univerze v Loughboroughu, kjer raziskujejo spanje, so pred kratkim izvedli poseben poskus. Pet prostovoljcev se je za 72 ur odreklo spanju, ves ta čas pa so pod nadzorstvom strokovnjakov

opravljali najrazličnejše naloge, da so lahko ugotovili, kako čuječnost vpliva na delovanje človeškega organizma.

Prostovoljci so delali plesne vaje in tako preverjali občutek za ravnotežje, recitali pesmi in tako preverjali sposobnost koncentracije in spomina, merili so si telesno temperaturo in tako preko toplotnih sprememb odkrivali, kako utripa v njih telesna ura. Med najbolj napornimi preskusi je bil tako imenovani Wilkinsonov test zaspanosti, pri katerem računalniška naprava spušča polsekundne zvok vsaki dve sekundi, prostovoljec pa mora s pritiskom na gumb naznačiti, kateri od zvokov je krajši od pol sekunde. Polurni test je prava muka, kot so zatrdili prostovoljci. V času, ko niso opravljali testov, so ure preživljali v skupinskem prostoru, kjer so si krajšali čas z različnimi igrkami in razvedrilnimi dejavnostmi. Zadnji dve desetini prostovoljne čuječnosti sta bili najbolj naporni in niti medsebojno bujenje in spodbujanje ni dosti pomagalo. Začele so se dogajati tudi čudne stvari. Eden od prostovoljcev je zagledal dim, ki se je valil iz računalnika, medtem ko se je eni od prostovoljk ves čas dozdevalo, da ima na glavi klobuk, čeprav ni imela na sebi nobenega pokrivala.

Znanstveniki so ugotovili, da se dnevni ritem zaspanosti med tridnevno čuječnostjo ni nič spremenil. Najbolj zaspani so bili v zgodnjih jutranjih urah (podatek, ki nekaj pove zagovornikom zgodnjega delavnika

Oživeli strikersi

Pomlad se je začela. V Veliki Britaniji so jo naznanili zvončki in lastovke ter strikersi, kot Otočani rečejo tistim mladim ljudem, ki na javnih prireditvah goli tekajo pred očmi množice.

Za razliko od drugih let se je letošnja britanska pomlad začela s strikericama. Med polčasom rugbyjske tekme med reprezentancama Anglije in Škotske sta za nekaj trenutkov zbrane občudovalce tega grobega športa razveseljevali mladenki, ki sta golih prsi tekali po igrišču. Predno je policija lahko posredovala, sta izginili v množici. Manj sreče sta imela mladeniča, ki sta hotela v adamovem kostumu na enak način slaviti pomlad. Zagrabilo so ju policaji in ju odvedli. Čaka ju kazen in morda še prehlad.

Toda Otočani so zdaj začeli široko razpravo o enakopravnosti spolov. Zenske naj bi torej nezakonovane počele nekaj, za kar morajo moški pred sodnika. Pozabljajo pa, da sta obe strikerici bili goli le do pasa in da je bil pogled nanju lepši kot na tršati zadnjici obeh mladeničev.

Tudi po rekah učinkovito

V svetu se uveljavlja kontejnerski rečni prevoz — Posebne ladje za prevoz lihterjev preko morij

V socialističnih obdonavskih deležah se je uveljavil zanimiv transportni rečni sistem, ki je v nekaj letih delovanja pokazal, da je mogoče s ceninim prevozom znižati ceno industrijskim in drugim izdelkom ter tako prodreti na tuji trg. Gre za tako imenovano lihter plovo.

Do zamisli so prišli s čistim izračunom. Prevoz po rekah je trikrat cenejši od železniškega, a gagan po nepotrebnem draži prelaganje in pretovarjanje, zato so strokovnjaki izdelali posebne rečne kontejnerje lihterje, v katere natovorijo najrazličnejšo robo. Natovorjene lihterje vlačilci odvedejo po reki do morskih pristanišč, kjer jih vkrajajo na posebej za ta namen zgrajeno ladjo, ki jih popelje po morskih cestah do cilja. Na eno takšno posebno ladjo je mogoče natovoriti 26 lihterjev, kar da skupno okoli 126.000 ton koristnega tovora. Seveda odpade vsako pretovarjanje.

Dandanes razvažajo na lihterjih vse, od lokomotiv, traktorjev in delovnih strojev do razsutih tovorov, kot so umetna gnojila, živinska krma, kavčuk

pri nas!), medtem ko so bili do popoldneva razmeroma precej živahni. Zanimivo je, da se je živahnost po kasnopopoludanski utrujenosti v večernih urah dvignila. Za prostovoljce so bile vse to ure budnosti, a notranja telesna ura je tikatakala po svoje, kot da so normalno spali.

Med zanimivejši ugotovitvami je nedvomno tudi ta, da so ženske lažje prenašale dolgotrajno budnost kot moški. Znanstveniki domnevajo, da gre za ženske lažje prenašale dolgotrajno budnost kot moški. Znanstveniki domnevajo, da gre za ženske lažje prenašale dolgotrajno budnost kot moški. Znanstveniki domnevajo, da gre za ženske lažje prenašale dolgotrajno budnost kot moški.

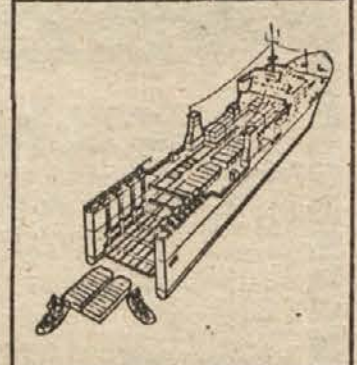
Najbrž je v tesni povezavi s temi značilnosti tudi to, da so v času budnosti prostovoljci pojedli precej več, kot bi pojedli v normalnih razmerah. Za običajno počutje sitosti in sposobnosti za aktivnost so morali zaužiti še enkrat več hrane.

Na splošno so se prostovoljci počutili kar dobro, vendar so ugotovili, da kljub spodbudam niso mogli opravljati monotoni opravil. To je opozorilo za vse tiste, ki opravljajo nezanimiva opravila ali ponavljajoča se dejanja, naj se ne zanašajo na budnost. Koncentracija in sposobnosti zanesljivo upadajo!

Fiziologi so drugače pogledali v nespečnost. Zaspanost naj bi po njihovem odrejala posebno snov, ki se sprošča v človeškem organizmu. Ze pred časom so harvardski raziskovalci odkrili snov, ki so jo imenovali faktor S. Ko so jo izločili iz urina in vcepili v poskusne živali, so povzročili pri njih globok spanec. Snovi kemično še niso določili. Tudi francoskim raziskovalcem se ni uspelo, da bi ugotovili natančno kemično sestavo podobne snovi, ki naj bi tudi pospeševala proces uspanja. Domnevajo, da lahko pomanjkanje te snovi povzroči nespečnost, hkrati pa se trudijo odkriti to naravno skrivnost, da bi tako prišli do naravnega uspavanja, ki bi ne povzročalo zasvojenosti.

Vprašljivo je, ali so ure, ki jih običajno prespimo, res potrebne. Nekateri strokovnjaki namreč zagotavljajo, da je bolj kot dolžina spanca vredna njegova trdnost in da bi se v pol manj časa enako dobro spočili, ko bi ne legali v postelje živčni in vznemirjeni.

MiM
(Vir: Discover)

Risba kaže, kako vlačilca vkrajavata lihterja na posebno ladjo.

skih luk je tovor prispel hitreje, kot bi prišel po običajni poti z železnico in ladjami. Tega zanimivega, in kot kaže, učinkovitega transportnega sistema se poslužuje tudi naša država.

Za okras sladko drevo?

Vrtnarstvo namerava požagane akacije na Glavnem trgu nadomestiti s sladkornim ali srebrnatim javorom

Minuli teden so delavci Vrtnarstva in hortikulture nekaj zaradi prometa malo pa tudi zaradi ljubega miru ob treh zjutraj požagali šest rahličnih akacij, ki so se zadnjih nekaj let zmanjšale zaradi krize na Glavnem trgu. Da ne bi bilo vroče krvi ljudje so ob vsakem posegu v zelena mestna pljuča sila občutljivi, kar je lepo in prav je Vrtnarstvo ne ljubi, vendar nujni ukrep tudi napovedalo v sredstvih javnega obveščanja, z dodatkom, da bo na mestu požaganih dreves posadilo druga.

Obljubo zdaj uresničujemo. Kot je povedal predstavnik Vrtnarstva Franci Bartolj, je treba najprej izravnati šore, izkopati jame in navoziti svežo zemljo. Poseg ni najlažji, asfalta in granitnih obrob namreč ne smejo poškodovati. Medtem strokovnjaki razpravljajo, katera drevesa naj bi posadili. Biti morajo hitre rasti in čim večja, vendar se vedno bolj kaže, da se bodo brez težav prilagajali. Odločitve bo morala biti nagla, vegetacija namreč

priganja. Vse kaže, da bodo novomeški Glavni trg krasili sladkorni, pravijo jim tudi srebrnati javori. Gre za drevo iz družine javorovcev, ki obsega kakšnih 150 vrst.

Zelo razširjeni so javori v Severni Ameriki in tudi naš novi znanec je doma od tam. To je prav tisti javor (Acer saccharinum Marsh) ali Acer saccharum Marsh), katerega list je v kanadski državni zastavi. Sladkorni ali srebrnati javor je veliko, vitko drevo, ki se v jeseni odene v čudovite barve. Če spomladi narežemo njegovo debljo, teče iz rane sladki sok, iz katerega so Indijanci pridobivali sladkor.

Upjimo, da se bodo Novomeščani na novi okras mesta hitro navadili, in da bo prijateljstvo prav tako trdno, kot je bilo z zdaj že „pokojnimi“ akacijami. Treba je namreč tudi povedati, da je klicalo Vrtnarstvo nekaj deset ljudi, vsi so zahtevali, da je treba na trgu posaditi novo drevo. Lahko smo veseli, da je tako. M. B.

MLADI NABIRAJO IZKUŠNJE IZ REVOLUCIONARNE PRETEKLOSTI – Tradicionalno tekmovalje mladih „Tito, revolucija, mir“ je le ena od oblik, v katerih se mladi seznanjajo z našo revolucionarno preteklostjo in graditvijo nove Jugoslavije. (Foto: J. Pavlin)

Bo zares dovolj sredstev?

Da bi pokrila dogovorjeni obseg zdravstvenega varstva za letošnji, manjka novomeški zdravstveni skupnosti trenutno 6 milijonov dinarjev – Denar naj bi zagotovili med letom

Zdravstvene organizacije, ki skrbijo za zdravje zavarovancev v novomeški občini, in novomeška zdravstvena skupnost so sklepale samoupravne sporazume o svobodni menjavi dela za lani šele tik pred koncem leta, za kar gre iskati vzroke predvsem v pomanjkanju denarja. Letos so stvari vendarle stekle hitreje in lažje, čeprav občinski zdravstveni skupnosti zaenkrat manjka okrog 6 milijonov dinarjev, da bi lahko sestavila konec s koncem pri sofinanciranju predvidenega programa zdravstvenih organizacij oz. obsega storitev za novomeške zavarovance.

Ob usklajevanju programov in zneskov je bil ta 6-milijonski primanjkljaj v blagajni zdravstvene skupnosti vseskozi prisoten. Vendar ni bilo moč kar tako mimo opozoriti, da se zdravstveno varstvo vse bolj siromašni in jasnih sklepov, da ni mogoče pristati na omejevanje oz. krčenje pravic uporabnikov. Tako je skupščina novomeške zdravstvene skupnosti na seji pretekli torka sprejela sklep, da bo treba manjkajoča sredstva nekako zagotoviti skupnosti med letom, čeprav je prav tako jasno, da so dogovorjena sredstva za

zdravstveno varstvo na zgornji meji dovoljene porabe v občini in da zaenkrat ni nikakršnih možnosti za pridobitev dodatnih sredstev v te namene.

Zbor uporabnikov pri novomeški zdravstveni skupnosti je upoštevaljoče vse te ugotovitve in dejstva še isti dan takorekoč brez pripomb potrdil predvideni obseg storitev zdravstvenih organizacij za novomeške zava-

PREVERILI ZNANJE
V novomeškem Domu JLA je bilo v soboto tradicionalno tekmovalje „Tito, revolucija, mir“, ki ga je pripravila občinska konferenca ZSMS Novo mesto. V reševanju testnih lističev z vprašanji o naši revolucionarni preteklosti in razvoju mladinskih delovnih akcij se je pomerilo 75 mladih iz osnovnih in srednjih šol novomeške občine. Letos se prvič za tekmovalje niso prijavile ekipe iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

V prvi skupini, kjer so nastopali mladi iz osnovnih šol, so se na regijsko tekmovalje, ki bo 23. aprila v Vinici, uvrstili: Klavdija Mestnik (o. š. Grm), Mateja Sotlar (o. š. Grm) in Bernarda Gazvoda (o. š. Milka Šobar-Nataša). Iz druge skupine, kjer so nastopali srednješolci, pa potujejo v Črnomelji: Danica Žagar (Dom Majde Šile), Andrej Skrinjar (Sred. šola tehničnih usmeritev) in Stanislav Fortun (Dom Majde Šile).

J. P.

Prednost računici

Zakaj „Dolenjka“ sama ne kupuje živine za zakol?

Mesnih zapletov, kot kaže, še ne bo tako kmalu konec. Čeprav mesnice in trgovine tega niti ne kažejo, se domala za vsakim kilogramom kupljenega mesa skriva velika borba trgovcev za preskrbljenost trga. Pravzaprav čudno, saj smo na nedavnem pogovoru za okroglo mizo slišali od najpristojnejših za nemoteno preskrbo z mesom obljubo za večje sodelovanje, vendar, kot kaže, še ni tako.

Trgovska podjetja, denimo, novomeška „Dolenjka“, so dobila pred časom od republiškega tržnega inspektorata dovoljenje, da lahko začasno rešitev mesne krize sama kupujejo živino in organizirajo zakol. Zapletlo pa se je, ko so hoteli v „Dolenjki“ to možnost tudi izkoristiti. Novomeška kmetijska zadruga o tem ni hotela prav nič slišati.

Po drugi strani pa je zadruga za preskrbo z mesom v Novem mestu naredila prav malo, saj je ponudila „Dolenjki“ vsega nekaj živali. Očitno nekake ekonomske računice odtehtajo skrb za preskrbljenost potrošnika, kajti prav nobenih težav ne bi imela „Dolenjka“, če bi se sama lotila nakupa živine, saj te ne bi bilo treba peljati na zakol v Škofjo Loko, pač pa je svoje klavniške zmogljivosti ponudil zasebnik iz Škofjana, Pavle Bobič, ki je že tolikokrat reševal mesno krizo po Dolenjski. Ne le, da je „Dolenjki“ in „Mercatorju“ odstopal meso, ki ga je imel za svoje potrebe, pač pa je, denimo, prejšnji teden Novo mesto oskrbel celo s piščančjim mesom.

Zanimivo je, da zadruga ne odredi pri preskrbi družbenih obratov prehrane, kjer je prodajna cena mesa seveda neprimerno višja.

B. B.

OPROSTITVE PLAČILA PARTICIPACIJE

Delegati novomeške zdravstvene skupnosti so na seji skupščine pretekli torka sprejeli začasna merila za oprostitve participacije uporabnikov, ki zaradi gmočnega položaja ne morejo prispevati k stroškom za zdravstvene storitve. Tako naj bi bili v bodoče oproščeni plačila participacije delavci, obrtniki, kmetje in sploh vsi uporabniki, katerih dohodek na družinskega člana trenutno ne presega 80 odstotkov minimalnih življenjskih stroškov.

O LETOŠNJEM PROGRAMU

Za 19. april je sklicana skupščina novomeške komunalne skupnosti. Delegati bodo obravnavali poročilo o lanskem poslovanju in vlaganju v vodovodne ter kanalizacijske sisteme v občini. Prav tako bosta na dnevnem redu letošnji program skupnosti in plan vlaganj v vodovodne in kanalizacijske sisteme v novomeški občini. Poleg tega naj bi dokončno razmejili pristojnosti med komunalno in decembra ustanovljeno skupnostjo za ceste.

O UREJANJU STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Delegati novomeške stavbnozemljiške skupnosti so na ponedeljkovi skupščini sprejeli poročilo o delu skupnosti in njenih organov v dveh letih, odkar skupnost obstoja, letošnji plan, izvolili so novo vodstvo skupščine ter sprejeli vrsto usmeritev in sklepov, kako v bodoče gospodariti s stavbnimi zemljišči, da organizirano pridobivanje, komunalno opremljanje in oddajanje lokacij v novomeški občini ne bi povsem zastalo. Več prihodnjih.

Zagrinsti v kisló jabolko

Izračuni kažejo, da je zadnja inačica sanacijskega programa IMV najboljša in najcenejša rešitev – v avtomobili in prikolicah čina možnost za ponovno rentabilno poslovanje

Novomeški občinski sindikalni svet preteklo sredo ni imel lahke naloge. Obravnaval je namreč povzetke obširnega sanacijskega programa Industrije motornih vozil Novo mesto, okrog katerega naj bi bile razprave (vse do republiške ravni) zaključene 12. maja.

Ocenjevatí tako celovit program, v katerega je vloženo ogromno strokovnega dela ter odvisna usoda (kljub odhajanju mnogih delavcev) še vedno skoraj 6.000-članskega kolektiva, je brez dvoma velika odgovornost. „Sindikat lahko ocenjuje samo, koliko ta program zagotavlja socialno in materialno varnost delavcev, njihov družbenoekonomski položaj,“ je zadržala tudi podpredsednica republiškega sveta ZSS Francka Herga, ki se je udeležila seje.

Osnovne poteze sanacijskega programa in prizadevanja IMV za od-

praktično edina možnost za ponovno rentabilno poslovanje IMV.

Jasno je seveda, da bodo morali ta program poleg delavcev IMV temeljito pretehtati vsi, ki bodo pomagali sanirati IMV. Sanacija namreč zahteva veliko denarja, ki ga IMV, novomeška in druge občine, v katerih so toždi IMV, nimajo. IMV je sedaj „vreden“ 10 milijard din, za sanacijo pa bi bilo potrebno skoraj še enkrat toliko denarja. Vendar so sestavljenci programa uspeli skročiti nujna vlaganja v naslednjih letih za polovico. Večinoma bodo to lastna sredstva in sredstva spvalgateljev (trenutno ima IMV zagotovila od dveh tretjin predvidenih dobaviteljev, ki bodo sovlagali v IMV), bančnih posojil pa bo le manjši delež. Rešiti bo treba tudi devizno bilanco IMV, ki s svojim izvozom sedaj ne more pokrivali velikih obveznosti za stara posojila, da o deviznih zahtevah dobaviteljev niti ne govorimo.

Sanacija IMV bo torej za vse velik in težko prečljivi zalogaj, saj gre za finančno, kadrovsko itd. zelo velik in zahteven projekt. Poleg tega ne moremo mimo objektivno težkega položaja v našem gospodarstvu. Pogoji za sanacijo pa bi bili danes veliko boljši, če bi dokončno obravnavali s preteklostjo okrog IMV, je dejal eden od razpravljalcev, saj v tem primeru ne bi bilo toliko nezaupanja. Ne glede na vse to ni druge rešitve kot „zagrinsti v to kisló jabolko“.

Vse, kar je v njihovi moči, morajo dejansko storiti v IMV, da bi se rešili, pa naj gre za vzpostavljane nove samoupravne organiziranosti in dohodkovnih odnosov v IMV in s kooperanti ali za še boljše delo. Pri tem je bilo ponovno omenjeno vprašanje osebnih dohodkov. Dejstvo je, da bodo sanacijo izvajali ljudje, delavci, ki jim ni mogoče naprtili krivde za sedanje težave IMV. A če dobra polovica že mesece dohva le zajamčeni osebni dohodek, to ne more biti podlaga za sedaj in v bodoče potrebna prizadevanja. Zato je svet podprl mnenje izvršnih svetov občine, v katerih so toždi IMV, naj se izpelje že sprejet nov sistem nagajevanja, ki bo omogočil postopno zvišanje osebnih dohodkov, seveda odvisno od rezultatov v proizvodnji in od delavčevega dela.

Z. LINDIČ - DRAGAS

POROČILO DAROVALCEM

Koordinacijski odbor za novoletno praznovanje pri občinski Zvezi prijateljev mladine v Novem mestu je pred kratkim poslal finančno poročilo vsem delovnim organizacijam in obrtnikom na območju novomeške občine, ki so za novoletno praznovanje zbirali sredstva za skupno obdaritev otrok in organizacijo novoletnega slavlja. Po sporazumu je prispevalo svoj delež na zaposlenega 163 delovnih organizacij in 36 samostojnih obrtnikov, zbranih pa je bilo 2.025,535 dinarjev. S tem denarjem in pa od leta 1981 ostalimi 86.448 dinarji so pripravili 11.677 darilnih paketov za otroke (7153 za predšolske in 4524 za šolarje) ter poravnali vse stroške v zvezi s prireditvami. Ostalo je še 74.000 dinarjev, ki bodo preneseni v sklad za organizacijo praznovanja ob novem letu 1984.

SPOSOJENO TRNJE

— Toliko se šalimo, da je za nas vsak dan prvi april.
— Objektivne težave so najdražji proizvod subjektivnih slabosti. (Iz Ježa)

Kaže, da lesa ne bo dovolj

Lani posekali več lesa, kot je bilo predvideno – Več v izvoz in za kurjavo – Lotos očitno ne bo lahko uresničiti načrta za vse vrste lesa – Manj sredstev za obnovo gozdov?

Gozdno gospodarstvo Novo mesto gospodari z 81 tisoč hektari gozdov, od tega s 53 tisoč hektari zasebnih. Letno v teh gozdovih poseka okrog 325 tisoč kubičnih metrov različnih vrst lesa; blagovna proizvodnja za industrijske odjemalce, izvoz in prodajo ljudem znaša 208 tisoč kubičnih metrov lesa.

V lanskem letu je bil plan poseka celo presežen, čeprav je bil pri zasebnikih uresničen komaj 70-odstotno, pa še to s pomočjo delavcev gozdnega gospodarstva. Poleg tega so bila odstopanja pri prodaji posameznih vrst lesa ter pri količinah za posamezne odjemalce. Tako Novoles, IMV in Pionir niso dobili planiranih količin iglavcev zaradi obvezne prodaje v Krško, pod planom pa je bila tudi prodaja bukovine krški tovarni celuloze, ki je

dobavo med letom odklonila. V izvoz pa je šla skoraj dvojna količina planiranega lesa, zelo je poskočila prodaja lesa občanom za kurjavo, za kar je vzrok pomanjkanje in visoka cena drugih vrst kuriv.

Celoten plan gozdnogojitvenih del, od nuge, varstva do obnove gozdov, ni bil povsem izpolnjen. Za vsa ta dela je bilo skupaj porabljenih preč 102 milijona dinarjev v družbenih in zasebnih gozdovih, kar je nekaj odstotkov pod planom. Lani je bilo zgrajenih ali obnovljenih tudi 33 kilometrov gozdnih cest, čeprav se za ta namen ni zbralo toliko denarja, kot so načrtovali.

Poročevalci o lanskem letnem poseku in prodaji lesa, o gozdnogojitvenih delih, gradnji gozdnih cest ter o zbiranju in porabi sredstev so delegati interesne skupnosti za gospodarstvo Novo mesto v četrtletnem srečanju brez pripomb, več pa so imeli povedati okrog letošnjega plana skupnosti. Blagovna proizvodnja lesa naj bi bila letos na ravni lanske, torej naj bi posekali in prodali 208 tisoč kubičnih metrov lesa. Načrtovana je večja prodaja celu-

loznega lesa, manjša pa prodaja na tuja tržišča in ljudem za kurjavo. Za gozdnogojitvena dela in gradnjo gozdnih cest pa naj bi letos porabili skoraj 162 milijonov dinarjev.

Delegati so tak plan skupnosti sicer sprejeli, vendar so mnogi opozarjali, da ga v vseh točkah ne bo lahko uresničiti. Težko bo zagotoviti planirane količine posameznih vrst lesa. Dosedanja letošnja blagovna proizvodnja v temeljni organizaciji kooperantov Črnomelj je npr. komaj 40 odstotkov lanske v enakem času, poleg tega pa je bistveno manj kvalitetnejših vrst lesa. Podobno je tudi v Novem mestu. Vse kaže, da bo enako skozi vs leto, tako da posameznih, predvsem boljših vrst lesa za industrijo ne bo moč zagotoviti v zadostnih količinah, zaradi česa se bo zbralo tudi manj denarja načrtovati manjšo prodajo lesa občanom za kurjavo, saj povpraševanje že tri leta narašča. Res je sicer, da ima GG s to prodajo izgubo, saj prodajna cena pokriva komaj polovico proizvodnih stroškov. A če lesa za kurjavo ne bodo zagotovili dovolj, bodo šli ljudje neposredno v km. om. Tako bo cena lesa v črn prodaji še zrasla, v peči pa bodo še najboljše vrste lesa.

Z. L. D.

Cene živil na dnu lestvice

Dobra polovica cen od petdesetih, primerjanih januarja, v Novem mestu med najnižjimi – Med njimi so predvsem cene živil

Po nedavni odmrznitvi cen je prenekatera zelo poskočila in tako življenjski stroški spet naglo naraščajo ter tanjšajo potrošniški žep. A to niti ne bo tema tega zapisa. Ne glede na mnoge podražitve v zadnjem času bo vendarle zanimivo zvedeti, kako drago je bilo januarja letos življenje v Novem mestu v primerjavi z Ljubljano, Koprno in Mariborom. To primerjavo že leta vsak mesec dela Statistični zavod, in sicer za 50 vrst živil, industrijskih izdelkov in storitev.

Po teh podatkih sodič, je bilo januarja življenje najcenejše prav v Novem mestu, če je to lahko komu v uteho. Še posebno pomembno je, da so bile med najnižjimi cene mnogih živil, ki jih niti ob zategovanju pasu ni mogoče črtati iz družinskega proračuna. Najnižje so bile januarja v Novem mestu cene 18 vrst živil, izdelkov in storitev. Med njimi najdemo cene krompirja, fižola, limon, prekajenih svinjskih rebrc, slame, sira (če se ga sploh dobi) pa tkanin za moške obleke, moške stajce in

poplina, moške majice in nogavice, moških in ženskih čevljev, štedilnika, desk, dela za moške in ženske obleke ter frizerskih storitev.

Na predzadnjem mestu so bile novomeške cene za 10 vrst blaga. Tako so le Koprčani jedli cenejšo čebulo, solato in jabolka, pili cenejšo vino ter gradili s cenejšim cementom, cenejša kot v Novem mestu pa je bila v Mariboru moka, slamina in spalnica ter v Ljubljani jajčka in ligniti. Najvišjih je bilo v Novem mestu 7 cen, npr. za posteljno platno, moško bombažno srajco, lonce, krožnik, žarnico. Drugo mesto pa so zasedle novomeške cene riža, tkanin za ženske obleke, kavča, opeke in vstopnice za kino. Poleg tega so Novomeščani jedli skupaj z Mariborčani najcenejšo svinino in teletino (slednje bolj malo), pa najdražji kruh, z Ljubljano pa najdražje testenine in domačo svinjsko mast. V vseh mestih so bile najbolj enotne cene mleka, govedine in oja.

Kadrovanje na daljši rok

V OO ZK je vprašalnik, pripomoček za sestavo ocene članstva, močno vzburkal doslej mirne vode

Čprav so se sestanki v osnovnih organizacijah šele dobro začeli, že je o vprašalniku slišati ponekod najboljše, drugod pa najslabše ocene. Za kaj pravzaprav gre, je povedal sociolog Boštjan Kovačič, predsednik medobčinske komisije za kadrovska vprašanja, ki je vprašalnik sestavila in ga poslala med članstvo.

„Glavni namen je dobiti pravo sliko o članstvu ZK, in sicer zato, da bi lahko začeli s kadrovanjem na daljši rok, da bi lahko pravega človeka postavili na pravo mesto. Vprašalnik je

drugih interesov, ampak tudi neznanja. Vse preveč se tudi ukvarjamo z drugimi, ne znajdemo pa se v praktičnem političnem delu. Pomembno se mi zdi poudariti tudi to, da težavne družbenoekonomske razmere krepijo moč izvršilnih organov, ki prinašajo rešitve brez predhodnega dela z ljudmi. Pri tem pa nikakor ne mislim na ZIS in Milko Planinc, marveč na razmere doma. Ugotavljamo tudi, da vrednotenje družbenopolitičnega dela ni pravično in da utegnemo zaradi tega že kmalu zaiti v resne težave. Odgovorne funkcije ljudje precej odklanjajo, tudi komunisti, zato smo se v preteklosti že večkrat morali posluževati političnih pritiskov. Dejstvo je tudi, da se družbenopolitični kader po izteku mandata večinoma ne vrača v združeno delo. Večkrat ne zato, ker tega bivši politiki ne bi želeli, temveč zato, ker jih v združenem delu odklanjajo.

Končno pa je v vrste ZK nujno vnesti večje zaupanje v mlajše. Generacijskega prepada pa ne bi smeli vezati na leta starosti, ampak ga videti v načinu dela in vodenja. Čas dela za kadre, ki v mlajših in sposobnih ne vidijo le vijaka v dobro utečenem stroju, ampak so za samoupravljanje v praksi.“

– Kot je slišati po odmevih s terena, je članstvo najbolj razburkalo vprašanje, ki zadeva moralne kvalitete posameznika. Zakaj je to vprašanje pomembno?

„Iz pogovorov z ljudmi lahko ugotovimo, da čisto enačijo politiko ZK s posameznimi komunisti, in to s slabimi člani, ker meče senco na celotno partijo. Moralni lik bi morali izpostaviti, da bi se slabi komunisti zavedli napak in jih odpravili. Vemo, da nekateri odklanjajo članstvo v ZK. Ne zato, ker se ne bi strinjali s programom partije, ampak zaradi posameznikov, slabih komunistov v tej organizaciji. Posebno občutljivi so ljudje na komuniste, ki iščejo privilegije in koristi.“

– Na vprašalnik ni možno drugače odgovoriti kot dober ali slab, ponekod pa menijo, da manjka ocena „primeren“. Kako ravnati v primerih, ko ne vedo, kaj naj bi napisali?

„Morda je vprašalnik res pomankljiv v tem, da ne dopušča srednje poti. V takih primerih pa je možno oceno opisno izraziti, kar sekretarji dobro vedo. Nasploh ni težav z izpolnjevanjem vprašalnikov, kjer so sekretarji znali pravilno razložiti namen. Moram pa reči, da so bili proti taki oceni ponekod že od začetka hud odpor.“

R. BAČER

Boštjan Kovačič: „Gre samo za realno oceno stanja, da bi lahko zastavili kadrovanje na daljši rok po načelu: pravega človeka na pravo mesto.“

samo neke vrste pripomoček, ne smejo pa ga v osnovnih organizacijah razumeti kot lov na čarovnice ali iskanje možnosti za diskvalifikacijo posameznikov. Gre zgolj za realno oceno najprej v osnovni organizaciji, nato v občinskem komiteju, končno pa v regiji, kajti podobne ocene delajo po vseh štirih dolenskih občinah. Povem naj še to, da so po novem statutu ZK osnovne organizacije dolžne enkrat na leto opraviti oceno dela vsega članstva, to pa je zdaj konkretizacija statuta.“

– Katere šibke točke naj bi zlasti prišle na dan z oceno?

„Kadar gre za vrednotenje političnega dela na vseh ravneh, ne samo v ZK, je zelo prisotnih nekaj istih slabosti. Poslovodni kadri, ki dejansko bolj poznajo krajše poti, da ne rečem zakonske luknje, po svoje iščejo izhod iz težav, politične organizacije pa jim pri tem služijo kot zastor. To pomeni nezaupnico samoupravljanju in taki pojavi imajo liberalističen predznak. Pri oceni pa pri tem spet ne gre za etiketiranje posameznih vodilnih, ampak za ugotovitev stanja. Kadrovanje na vodilna mesta v zadnjem hipu nas je doslej sililo v kompromisne rešitve, ki so se često izkazale za slabe. Drugo je, da komunisti prisegajo na dokumente in politiko ZK, lom pa se v akcijah. To pa ni le posledica

ZIVŽAV NE RAZOČARA – Čprav so imeli člani Društva prijateljev mladine Novo mesto – Center z nedeljsko prireditvijo „Živžav risank in pravljic“ v Krkinem mladinskem klubu nekaj težav s tehniko, saj jim je tik pred prireditvijo odpovedal kinoprojektor, so na srečo in zadovoljstvo več kot sto otrok prireditvev rešili z zasebnimi aparaturnami. (Foto: J. Pavlin)

Na druge se ne gre zanašati

Krajevna skupnost Mirna peč bo imela 17. aprila referendum za podaljšanje in povečanje krajevnega samopriskveka za leto dni – Z zbranim denarjem bodo urejali komunalno

Ker so Mirnopečani prvi v občini uvedli samopriskvek, ki v tej krajevni skupnosti poteče konec maja letos, drugod v občini pa šele čez leto dni, bi radi v tem prostem letu s podaljšanjem samopriskveka zbrali še nekaj denarja za urejanje perečih zadev.

Na nedavnih zborih krajanov so ljudje podprli zamisel družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti, da bi krajevni samopriskvek podaljšali za leto dni, saj vsi vedo, da cene skokovito naraščajo, problemi pa tudi. Ker se v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah ni nadejati večje pomoči ostalih finančerstev raznih del, Mirnopečani menijo, da je najzanesljivejša pot do napredka do mačji vir sredstev.

Tako predlagajo ne samo podaljšati samopriskvek za leto dni, ampak tudi povečati od 1. na 2. odstotka, kar bi dalo 2,88 milijona dinarjev. S temi sredstvi in pa že zbranim prispevkom v Vel. Kalu pa

PREVERILI ZNANJE

V novomeškem Domu JLA je bilo v soboto tradicionalno tekovanje „Tito, revolucija, mir“, ki ga je pripravila občinska konferenca ZSMS Novo mesto. V reševanju testnih lističev z vprašanji o naši revolucionarni preteklosti in razvoju mladinskih delovnih akcij se je pomerilo 75 mladih iz osnovnih in srednjih šol novomeške občine. Letos se prvič za tekovanje niso prijavile ekipe iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

V prvi skupini, kjer so nastopali mladi iz osnovnih šol, so se na regijsko tekovanje, ki bo 23. aprila v Vinici, uvrstili: Klavdija Mestnik (o. š. Grm), Mateja Sotlar (o. š. Grm) in Bernarda Gazdova (o. š. Milka Šobar – Nataša). Iz druge skupine, kjer so nastopali srednješolci, pa potujejo v Črnomelj: Danica Žagar (Dom Majde Šilc), Andrej Škrinjnar (Sred. šola tehničnih usmeritev) in Stanislav Fortun (Dom Majde Šilc).

J. P.

komunalne in morda še cestne skupnosti, „sicer pa bomo zgradili le toliko, kolikor bo denarja“, pravi Tončka Hočevar, predsednica sveta krajevnih skupnosti. „Občanom naj povem le to, da smo novembra lani plačali za 800 metrov vodovoda 650.000 dinarjev, letošnji predračun pa znaša za 300 metrov vodovoda 300.000 dinarjev. Kolikor dlje bomo čakali, toliko več bomo plačali.“

Referendum za uvedbo podaljšane samopriskveka bo v mirnopeški krajevni skupnosti 17. aprila na 11 običajnih volilnih mestih ves dan od 7. do 19. ure. Ko so na zborih krajanov o vsem tem razpravljali, so bili mnenja, da je kljub zelo neugodnemu času za dodatno obremenitev družinskih proračunov potreba po komunalnih delih toliko in so tako pereče, da kaže navzlic vsemu potrpati na zavest krajanov.

Pričakujejo sicer sofinanciranje nekaterih del s strani občinske

Zahtevajo odgovor

Kdo so komunisti, ki ne plačujejo redne članarine?

Nadzorna komisija pri občinski organizaciji, ZKS v Novem mestu je za nedavno programsko konferenco ZK pripravila poročilo o plačevanju članarine. Ko je komisija januarja letos ugotavljala stanje, je videla, da večina osnovnih organizacij ZK nedavno pošilja ali pa sploh ne pošilja poročil o obračunani in plačani članarini. Kar 18 osnovnih organizacij ZK v novomeški občini že več kot pol leta ni odvedlo članarine, 60 osnovnih organizacij (polovica vseh v združenem delu!) pa že dlje časa ni poslala poročil o obračunani in plačani članarini. Tudi v krajevnih skupnostih je 17 osnovnih organizacij (tudi skoro polovica!), ki sploh ne pošiljajo tovrstnih poročil. Zaradi takega nereda komisija ni mogla opraviti pregleda o pravilnosti obračunov in plačilu partijske članarine.

Osnovne organizacije ZK so bile že pozvane, naj nemudoma urede blagajniško poslovanje in pošljejo poročila, če pa še to ne bo zalego, predlaga komisija ukrepe zoper sekretarje in blagajnike osnovnih organizacij, kjer te stvari niso urejene.

Na programski konferenci 28. marca so ob takem pismenem poročilu nadzorne komisije delegati zahtevali odgovor, kdo so organizacije in komunisti v njih, ki članarine ne plačujejo ali pa poslovanja nimajo urejenega tako, kot zahtevajo predpisi. „Le kakšni komunisti so to, ki niti najosnovnejše dolžnosti ne izpolnjujejo,“ je bilo rečeno v razpravi, ki ne bi smela ostati brez odmeva in pojasnil.

R. BAČER

PRIZNANJE JOŽETU FRANKU

28. marca so na programski občinski konferenci ZK v Novem mestu slovesno podelili priznanje Sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito Jožetu Franku. Je kmet iz Orehovice pri Šentjerneju in eden najvidnejših aktivistov tega kraja, priznanje pa je prejel za sodelovanje in zelo uspešno delo na področju ljudske obrambe v domači krajevni skupnosti.

TRIJE NOVOIZVOLJENI

Ker v skladu z novim statutom, sprejetim na 9. kongresu ZK Slovenije, člani statutarne komisije, nadzorne komisije in tovariškega razsodišča ne morejo biti hkrati člani komiteja, so bili na programski konferenci ZK v Novem mestu 28. marca razrešeni dolžnosti: Niko Bricelj v statutarni komisiji, Jože Žlogar v nadzorni komisiji in Franc Bradica v občinskem komiteju. S tajnim glasovanjem pa so bile nato opravljene nadomestne volitve, kjer so bili izvoljeni: Marija Dravincec za članico statutarne komisije, Marinka Miklič za članico nadzorne komisije in Peter Bračka za člana občinskega komiteja.

O LETOŠNJEM GOSPODARJENJU Z GOZDOVI

Za danes je sklicana seja skupščine novomeške interesne skupnosti za gozdarstvo. Delegati bodo obravnavali poročilo o izvršitvi plana v lanskem letu, sprejeli pa naj bi tudi letošnji plan, ki vsebuje tako predvideni obseg sečnje lesa kot gozdno-gojitvena dela ter gradnjo in obnovo gozdnih cest.

Novomeška kronika

TOPLOTA PRIHAJA PREPOZNO – Zborovalci v Domu JLA se često pritožujejo, da je mrzlo. Čprav so se tovarišice že navadile sedeti v plaščih, je kašljanje in kihanje neogibna posledica takega varčevanja. Zanimovo pa, da običajno začenja toplota prodirati v dvorano po dveh urah sedenja, ko se je ljudstvo že prehladilo. Ali ne bi mogli zakuriti prej?

PREMALO KONTROLE – Občani desnega brega Krke se pritožujejo, da so cene na tržnici kot aprilsko vreme. Določa jih prodajalec sam, kot se mu zdi. Občani želijo več nadzora tržne inšpekcije in pa tudi ukrepe.

SADNO DREVJE NA IZBIRO – V prodajalni KZ Novo mesto nasproti drevoreda imajo že nekaj časa lepo izbrano kvaliteten sadik sadnega drevja. Za 150 dinarjev lahko kupiš češnjo, marelico, da o bogati izbiri jablan in hrusk ne govorimo. Tudi sadike ribeza so imeli, in sicer po 50 dinarjev.

DVE DEKLICI IN DEČEK – Z območja Novega mesta so pretekli teden v novomeški porodnišnici rodile: Lilijana Mitič, Majde Šilc 19 – Alena; Ivana Zalec iz Jerebove 8 a – Silvijo in Tatjana Marešič iz Kettejevega drevoreda 49 – Ano.

NA TRŽNICI IZBIRA – Kljub temu da se ženske pritožujejo nač slabim vremenom, je bila mestna tržnica v ponedeljek kar dobro zasedena. Domačini so prodajali predvsem jajca, fižol, repo, zelje in smetano, dobili pa je bilo tudi regrat, po 20 din merico. Ni pa več zanj toliko zanimanja, ker ga je po vseh travnikih obilo. Tudi obrtniški del je bil za kupce zanimiv, saj so začeli prodajati že spomladanske izdelke.

Ena gospa je rekla, da bi lahko ZIS prometni davek mirno zvišal prvega, in ne drugega aprila. Nihče ne bi niti pomislil, da gre za potegavščino.

Drugod jim je bolje kot doma

V novomeški občini manjka rejniških družin, zlasti mlajših, zato 11 družin iz drugih občin skrbi za male brezdomce Novomeščanov – Rejništvo pa je lahko tudi poklic

Število rejencev v novomeški občini upada, vedno več pa je primerov, ko bi otroke brez staršev ali s starši, ki tega imena ne zaslužijo, morali dati v drug, miren in urejen dom. Za poklic rejnice z vsemi pravicami do zdravstvenega in pokojninskega varstva pa sta se doslej odločili le dve tovarišici.

Rejništvo je v novomeški občini doslej razvilo le v vaških predelih, najbolj na Mokrem polju, rejnice pa so vrsto let ene in iste, ki postajajo starejše. Med mlajšimi in urejenimi družinami za rejništvo ni zanimanja, zlasti ne v mestu in večjih krajih, čeravno bi lahko nezaposlenim gospodinjstvom tudi z lastnimi otroki dajalo skromen zaslužek. V Ljubljani je rejništvo že tako napredno-

valo, da lahko zagotovijo topel dom tudi za otroke matere samohranilke, ki po porodu nima kam iti.

V začetku letošnjega leta je bilo na območju novomeške občine pri Centru za socialno delo registriranih 37 rejniških družin, v drugih občinah, od Kranja do Domžal, Trebnje in Krškega, pa je 11 rejniških družin za otroke Novomeščanov.

Do pred nekaj leti so rejnice skrbele za male brezdomce zgolj iz humanosti, saj so dobivale le nekaj povrnjenih stroškov za prehrano otrok in obleko. Zadnja leta dobivajo tudi nagrado, čeravno je ta še vedno prenizka, da bi zavoljo nje rejništvo postalo privlačno. Letos dobivajo rejnice za predšolskega otroka 4.950 dinarjev, od tega je 3450 din namenjenih za stroške, 1500 din pa za nagrado rejnici. Za šolarja plačuje center za socialno delo 5.700 din, od tega zneska je nagrada rejnici 1.700 din. Enako plačilo dobivata tudi rejnici, ki sta se odločili za poklicno opravljanje rejniških opravil, le da jima od leta

1977 dalje teče delovna in pokojninska doba in da sta zdravstveno zavarovani kot vsi zaposleni. Medtem ko po eni strani iščejo mlajše rejniške družine, pa se po drugi strani za rejništvo nekateri zanimajo, le da ne ustrezajo pogojem. Rejnik ne more biti vsak, ker so družbena merila dokaj stroga tako glede starosti, kot siceršnjih razmer v družini, od stanovanjskih do ostalih. Novost pa je v tem, da se za rejništvo lahko odločajo tudi zaposlene žene iz urejenih družin, če ustrezajo ostalim pogojem, ker želijo rejčena spraviti v okolje, v kakršnem živi največ njihovih vrstnikov. Da obiskujejo vrtec, hodijo v šolo, sicer pa žive s krušnimi starši običajno življenje.

Hudo pa je socialnim delavkam, ko vedo za primere otrok, ki so jim starši umrli, pa žive pri daljnih sorodnikih v neprimernem okolju, ali za tiste, kjer alkoholizem očeta in matere, včasih pa obeh skupaj, povzroča nemogoče razmere, v katerih že majhni otroci postajajo živčni in bolhni. Nujno bi jih morali dati v miren in topel dom drugam, pa primernih rejnikov ni. Dva malčka sta tako kar v bolnišnici.

R. BAČER

SKRITA SMETIŠČA – Takile kupi smeti, kakršni so na Drski za prvimi hišami tik glavne ceste, so še marsikje. Najde jih le slučajen popotnik, sicer pa za zanje vedo le bližnji občani. Verjetno jih tudi ne moti, kajti poleg prvega kupa je že drugi pa tretji. (Foto: Bačer)

Kup neprizanesljivih očitkov

Za mlade premalo časa in razumevanja v družinah in družbi nasploh

Narščanje kaznivih dejanj med mladostniki in nezaposleno mladino v brežiški občini vzbujajo zaskrbljenost, razprave pa kažejo tudi na zelo nasprotujoča si mnenja o razlogih za te pojave.

Tako je eden od delegatov na zadnji seji občinske skupščine zatrjeval, da prihaja od takih pojavov zato, ker je naša družba preveč humana, ker ob prestopkih nasploh premalo ukrepa in ker mladinska organizacija ne odigra svoje vloge.

Podpredsednica skupščine Josipa Šalamun je menila drugače, da je premalo organiziranega dela z mladino v njenem prostem času. To velja pred-

vsem za večja središča, kot so Brežice, Krško in Leskovec. V Brežicah je na primer dosti prostorov, ni pa ljudi, ki bi se ukvarjali z mladimi. Žal, so tudi vse šole po pouku zaprte.

Delegacija mladine je prišla na dan z očitkom, da je bila mladinska organizacija postavljena na rob družbenih dogajanj in da so jo uporabljali predvsem kot servis za organizacijo najrazličnejših proslav. Te oblike so po njihovem mnenju preživele in zato ne morejo zadovoljiti mladih. Sicer pa mladi menijo, da bi morale vzgajati svoje članstvo tudi druge organizacije, češ da je tudi med odraslimi veliko slabih zgledov, z prthih družb, ki se vdajajo pijančevanju, in primerov popivanja po lokalih. Razen tega, so dejali, kraje vsak 116. odrasli in vsak 225. mladinec, kar tudi nekaj pove. S to navedbo je delegacija mladih podkrepila potrebo po združenih naporih vse družbe, od staršev do šole, SZDL, KS in društev pri vzgoji mladega rodu.

Na OK ZSMS trdijo, da je najslabše poskrbljeno za mlado-

dino v mestu, kjer se že leta borijo za primeren prostor. Za sestanke ga še dobijo na sedežu krajevne skupnosti ali v Domu JLA, vendar se ne morejo sicer zadrževati tam. Ves inventar od blagajne naprej prenašajo s seboj. Nekaj mladine je sicer vključene v klubih in društvih, vendar tudi ta del mladih želi svoj prostor, v katerem bi preživljali prosti čas brez stalnega nadzorstva, kjer bi se lahko nemoteno pogovarjali med seboj, poslušali glasbo, se zabavali, vendar ne ob alkoholnih pijačah, ampak ob jupiju in kokti. V Krškem imajo tak klubski prostor, kjer se shajajo ob večerih, a v Brežicah so vse šole in dijaški dom zaprti zanje. Mladi se potem srečujejo po „kafičih“ in popivajo, ker drugačnih zgledov tam nimajo.

„Nadzor staršev je vprašljiv, ker se to pogosto dogaja v neurejenih družinah ali pa tam, kjer se vzgoja zoži na prepovedi ali na denar, namesto da bi si odrasli vzeli čas in se kdaj pogovarjali z otroki. Razen tega, je menil mladinski delegat, smo družino s spremembo delovnega časa še bolj razkrojili.“

J. TEPPEY

Delegati proti spremembam za vsako ceno

Vnaprej hočejo vedeti, če pomenijo pocenitev ali podražitev

V času, ko razglamo potrebo po varčevanju na vsakem koraku, ljudje ne odpravljajo širjenja nobenih služb in nobenega podvajanja dela. Do tega vseeno prihaja, saj so primeri, tudi v Posavju, ko tozid in delovna organizacija vodita enake evidence na dveh mestih. To podražuje proizvodnjo in jemlje delavcu dohodek.

Vsaka reorganizacija prav zaradi finančnih razlogov vzbujajo nezaupanje. Izkušnje kažejo, da predlagatelji ne razmišljajo o posledicah ali jih celo zamolčijo. Zaradi tega postajajo delegati previdnejši pri odločanju in zahtevajo popolnejše podatke. V praksi je nič koliko primerov, ko se pristojnosti prenašajo z republiške na občino in z občine na krajevne skupnosti, vendar se zaradi tega administrativni aparat ne zmanjšuje. Tudi denar ostaja navadno tam, kjer je bil.

Tako so na primer izrekli delegati skupščine stanovanjske skupnosti minul četrtek v Brežicah veliko pomislekov glede ustanovitve posebnega sodišča združenega dela za področje stanovanjskega gospodarstva, ki ga predvideva osnutek samoupravnega sporazuma za SRS. Menili so, da je to predrago in da si česa takega spričo naraščanja stroškov za redna sodišča ne morejo privoščiti. Samo za prostore bi potrebovali deset milijonov dinarjev in prav tolikšen znesek za štiri sodnike. Toda stroški bi bili še večji. Sodnikom, ki bi prihajali v občino, bi morali vsakič zagotoviti delovni prostor in stroje, kar ne bi bilo zastoj. Skupščina je menila, da so redna sodišča to nalogo doslej dobro opravljala, zato naj bi jim reševanje stanovanjskih sporov prepustili še naprej, lahko pa bi del zadev prevzela tudi sodišča združena dela.

Podobne zadržke vzbujajo teze za spremembo zakona o javnem pravobranilstvu. Tolmačenja, da prenos zadev na družbene pravobranilce ne pomeni hkrati povečanih stroškov, so neodgovorna do delegatov. To deblo bodo morali opravljati pravniki s pravosodnim izpitom, kar pomeni nove zaposlitve. Čeravno čas kliče po spremembah, po krepitvi pravne pomoči za krajevne skupnosti in občine, ni mogoče obiti finančne plat. Obratno, še bolj temeljito kot kdaj prej želijo delegati pretehtati vsako novost s posledicami vred. Edino taka pot vodi h gospodarnemu ravnanju, saj bi sicer delavci upravičeno kazali nanje, ker so glasovali in ne na predlagatelje.

J. TEPPEY

POTREBUJEJO POMOČ – Koprivničani so bili zelo veseli obiska občinskih funkcionarjev, saj tako visoke „delegacije“ že precej časa ni bilo med njimi. Sekretar občinskega Komiteja ZK Blaž Kolar, predsednik občinskega izvršnega sveta Vinko Bah in drugi niso pršli „s košaro obljub“, ampak z željo, da bi поблиže spoznali, kje se krajanom najbolj zatika. (Foto: P. Perc)

Telefonija bo okno v svet

Z obiska v krajevni skupnosti Koprivnica – Telefon, voda, ceste poglaviti problemi

Življenja v Koprivnici na obrobju Kozjanskega bi se meščan, denimo Krčan, le stežka navadil. Sprva bi človek, sit betonske džungle, morda celo našel svoj raj, mir. Toda povsem drugačna je pesem, če bi se odločil za kaj več kot za kratkotrajni odhiti.

Navaditi bi se moral, da sta v kraju pravzaprav le dva telefona, da bi v trgovini dobil svež kruh le trikrat na teden in še to le, če bi si ga poprej naročil. Če kruha zmanjka, pa kaj zato, poreče marsikdo, češ, saj si ga znajo „tam na kmetih speči boljše“, kot je pekovski kruh! Spet krivično, nekako romantično, vsekakor pa površno obravnavanje problema. Po-

doben očitek bi lahko kdo naslovljal tudi na nas, češ da se zaustavljamo ob malenkostih. Na vsem, kar smo slišali 28. marca v koprivniški osnovni šoli ob obisku občinskih mož, celo tako pomembni komunalni vprašanji, gre za ceste in vodo, nekoliko zbledita.

Prihodnje leto bo minilo deseto leto, odkar so se Koprivničani veselili zadnje večje

O GOSPODARJENJU IN O NUKLEARKI

Delegati vseh zborov krške občinske skupščine bodo v ponedeljek, 18. aprila, razpravljali o poročilu o rezultatih gospodarjenja in poslovanju ozdov in sisov v lanskem letu, seznanili pa se bodo med drugim tudi s poročilom o izvajanju stališč in sklepov občinske skupščine v zvezi z izgradnjo, zagonom in obratovanjem Nuklearne elektrarne Krško. Ocenili bodo tudi stanje na področju delovanja državnih in drugih organov, ki so dolžni poročati občinski skupščini o svojem delu.

Solidarnost samo do tistih, ki jo zaslužijo

Ob zvišanju stanarin v brežiški občini

Skupščina stanovanjske SIS v Brežicah je 31. marca glasovala za 38-odstotno zvišanje stanarin in najemnin za poslovne prostore. S tem sklepom je povežala zahtevo po predhodnem prevrednotenju stanovanj, ker je to zagotovilo za enotnejše urejanje stanarin v Sloveniji. Skok je precej velik, vendar nujen, saj današnja stanarina ne zadostuje niti za vzdrževanje stanovanj. To pa ne pomeni, da bodo prizadeti socialno ogroženi stanovalci, obratno, seznam prejemnikov družbene subvencije se bo podaljšal, ukinjena pa bo solidarnost do tistih z visokimi prejemki, ki so desetletja stanovali skoraj zaastonj, hkrati pa si omišljali drage vikende in avtomobile. Ob tem so delegati opozorili, da ne odobravajo takih skokov cen, zato naj bi se v prihodnje ne ponavljali. Stanarine se morajo dvigovati sproti, vendar ne tako kot lani, ko niti inflacije niso dohitele.

IZVOZ POVEČAN ZA 3 ODSOTKE

Z izvozom blaga je brežiško gospodarstvo lani ustvarilo nekaj nad 365 milijonov dinarjev, kar je le za 3 odst. več kot 1981. Izvoz so precej povečale Tovarna pohištva (za 35 odst.), Beti Dobova, Agraria, POZD Regulator, Trim, Brebus, Terme, razočarala pa je Tovarna prikolic IMV, ki ga je izpolnila komaj s 84 odst. Kolektiv se je spopadal s številnimi težavami pri dobavi materiala, domačega in uvoženega, zato plana ni mogel uresničiti.

IZGUBE V TREH TOZDIH

Brežiški občini je med izgubarji nakopal največ skrbi TOZD Lesnine Dekorles iz Dobove. Leto 1982 je zaključil z 19 milijoni dinarjev izgube. V kratkem je pričakovati referendum za združitve s Tovarno pohištva. Če bo to uspelo, potem ima 60 delavcev zagotovljen kruh tudi vnaprej, za preostalih 30 pa bodo poiskali zaposlitev v drugih delovnih kolektivih. Tem naj bi na priporočilo občinske skupščine dajali prednost, če ustrezajo razpisnim zahtevam. Drugi izgubar je IMV-Tozid Tovarna prikolic z 38 milijoni dinarjev izgube. Njegova sanacija je predvidena v sklopu delovne organizacije. Program zanjo je že obravnaval izvršni svet občinske skupščine. Gre za večje razsežnosti, zato ga morajo potrditi zbori skupščine SRS. Tretji tozid, ki se še vedno bori s težavami, je tozid Terme na Čatežu. Temu je lani uspelo za 27,6 odst. zmanjšati planirano izgubo. Manjkajočih 4,6 milijona dinarjev je že pokrtil v prvem trimesečju.

ZNAMKE PRIVLAČIJO – Filatelistično društvo Verigar iz Brežic počasti vsak pomembnejši dogodek z razstavo ali spominskim ovitkom. Zaradi svoje delavnosti se je uvrstilo med najboljša društva v Sloveniji. Posnetek je z nedavne razstave v občinski matični knjižnici v Brežicah. (Foto: J. T.)

NOVO V BREŽICAH

BOSONOGA KOMUNALA, željam kljudi v krajevnih skupnostih bi veliko laže ustregli, če bi ritikal v občino tudi prispevek od aposlenih v delovnih organizacijah sosednjih občin. Ta znaša tisoč dinarjev na delavca letno. Plačujejo ga samo kolektivi v brežiški občini. Ko si se ravnale po predlaganem dogovorju vsaj posavske občine, bi bilo uresničeni precej več izboljšav na cestah in drugih komunalnih objektih. Tako pa dve leti trajajoče dogovarjanje ni prineslo napredka ne v besedah ne v dejanjih.

VESELO PRESENEČENI Starši, ci so pred dnevi pristostvovali tekmovalcu, učencev ob zaključku plesne šole v Osnovni šoli bratov Ribarjev, niso mogli prehaliti organizatorjev. Plesni venček je potekal v nadvse prijetnem vzdušju, zato odrasli želijo, da javnost zve zanj. Menijo, da je bilo to prvič, vendar ni tako. Plesno šolo imajo v Brežicah že nekaj let. Učitelj pa se vozi iz

Ljubljane, pouk pa plačajo učenci oz. starši.

KJE DOBITI GRAMOZ? Vsako pomlad imajo v krajevnih skupnostih obilico dela s posipavanjem poti. Letos nekatere od njih samo čakajo, ker nimajo gramoza. Zastoj je povzročilo pomanjkanje denarja za pišečki kamnolom. Niti Pišečani ne morejo do posipnega materiala, da bi odpravili posledice po lanskem neurju s točo. Na gramoz čakajo še krajevne skupnosti Sromlje, Globoko, Bizeljsko in Kapele.

ZA SOLIDARNOST PORABLJEN MAJHEN ZNESEK Lani so v brežiški občini izplačali družbeno pomoč za delno nadomestitev stanarine 73 upravičencem. Zanjo so namenili nekaj manj kot 398 tisoč dinarjev. Skupna vsota ni velika, iz česar lahko sklepamo, da so bili zneski sorazmerno majhni. V prihodnje zneskov do 100 dinarjev sploh ne bodo izplačevali, saj se zanje skorajda ne izplača premetavati papirjev.

Nesreča nikoli ne počiva

Precej zastarele gasilske opreme – Boljša usposobljenost odvraca nevarnosti – Obetaven podmladek

V krški občini deluje že 25 gasilskih društev v 16 krajevnih skupnostih in dve industrijski gasilski društvi. Vsa društva bolj ali manj uspešno sodelujejo s poklicno gasilsko enoto v Krškem. Poklicni gasilci so vedno vedno pripravljeno pomagati, pa najsi gre za gašenje požarov ali pa za raznetnične intervencije. Predvsem pa zadnji čas poklicni gasilci še bolj poudarjajo, da želijo še bolj prispevati, oziroma pomagati pri usposabljanju operativne gasilskih društev in tudi popravilu nekatere opreme.

Janez Uršič, predsednik občinske gasilske zveze: „Posebno pozornost kmetijsku in industriji, da ne bo škode.“

Na nedavni delovni konferenci občinske gasilske zveze je poveljnik le-te in poklicne gasilske enote Franc Černelič opozoril, da si ne bi smeli dovoliti nihanja dejavnosti v posameznih društvih, saj se požarna ogroženost na to ne ozira. Društva imajo ponekod zelo staro, dotrajano opremo, in čeprav imajo kar v 19 na voljo gasilska vozila in nove črpalke znamke Rossenbauer, je bojazen, da bodo težko zdržali korak z razvojem tehnike, vse bolj upravičena. Razna orodja in oprema so namreč še vedno izključno iz uvoza, deviz pa ni nikjer na pretek. Kakorkoli grozljivo se že sliši, da pri nas primanjkuje nekaterih nenadomestljivih zdravil, tudi kronično pomanjkanje gasilskih cevi in drugega, kar gasilci nujno potrebujejo za uspešne posege, ne more pregnati z obrazov teh marljivih mož vidne zaskrbljenosti.

Spodbudno pa je, da si gasilci znajo znova obnavljati svoje vrste, saj imajo poleg aktivnih in operativnih članov ter gasilskih veteranov vse več žena in gasilskih pionirjev. Na breštanski, koprivniški, leskovski osnovni šoli in tudi na Raki so v okviru pionirske organizacije ustanovili društva Mladi gasilec. Ko bi bilo med učitelji več gasilcev, bi lažje prodrli še na preostale šole.

naložbe v kraju – šole. Manjka ji telovadnica, jedilnica in pogoj so po besedah ravnatelja Andreja Kolarja najtežji zavoljo predšolskega varstva in male šole. „Okrog 800 prebivalcev ima 2 telefona, če odstojemo poštnega, na Veterniku v sosednji šmarni občini pa jih je kar 10. Ljudje se bojijo sprejeti funkcije,“ je še dodal Kolar. Politično delo in delegatski odnosi v krajevni skupnosti močno šepajo, pri čemer krajanj samokritično priznavajo, da je premalo sposobnih ljudi, tisti, ki so pripravljeno delati, pa postajajo „obešalniki“ za funkcije. Sveve tako ni prave produktivnosti in rezultatov. Pravijo, da težave izvirajo zavoljo neuresničevanja zastavljenih načrtov, češ da so predalec od središča.

Navkljub vsemu pa je dokaj razgibano kulturno življenje, po izgradnji igrišča ob šoli pa so vsaj malo prišli na račun tudi športniki. Tako, kot je znotraj šole problem mentorstva, tudi pri teh interesnih dejavnostih ni na pretek dobrih voditeljev, a se stvari le obračajo na boljše.

Gotovo pa je eden najpomembnejših sklepov odkritega pogovora ta, naj bo izgradnja javne telefonske govornilnice v Koprivnici zares prednostna.

P. PERC

„HOČETE IGRATI Z MANO“ V LESKOVCU

Po dolgem času smo si v Leskovcu lahko spet ogledali predstavo. Domača dramska sekcija je uprizorila delo „Hočete igrati z mano“. Krajanj so bili navdušeni nad prizadevnostjo igralcev, lahkotna in šaljiva pripoved pa jih je tudi razvedrila. S to predstavo je oživela dejavnost leskovskega kulturno-umetniškega društva, ki nosi ime po Ivanu Cankarju.

SONJA BENCE

SPOSOJENO TRNJE

– Ne delajte tako dolgih spiskov želja. Ni papirja. (Iz Politike ekspres)

RIBARNICA V KRŠKEM

V mesnici krškega M-Agrokombinata na Resi, ki so jo preuredili, naj bi po zagotovilih občinskega izvršnega sveta v Krškem v prvi polovici aprila že lahko ponudili številne vrste morskih rib. Ribarnico bo oskrboval izolski Delamaris, v njem pa naj bi lahko dobili tudi žive sladkovodne ribe.

NOVI GASILSKI ČASTNIKI

Že konec novembra lani je komisija za izobraževanje pri krški občinski gasilski zvezi, ki jo vodi Slavko Šrbar, pričela usposabljanje 47 gasilcev za nižje gasilske častnike in častnike. Do 20. marca je tečaj končalo 22 kandidatov za nižje častnike, medtem ko naj bi tečaj za gasilske častnike, ki ga obiskuje 11 kandidatov, končali 10. aprila. Med kandidati so tudi 4 ženske. Razveseljuje dober obisk predavanj in pa da je tudi najmlajše društvo iz Stranj že dobilo dva nižja častnika.

KRŠKE NOVICE

funkcionarji precej pozno na svoje domove. Toda tudi ravnite kasno v noč niso nič v primerjavi z „žrtvijo“ trgovca na Zdolah, ki omogoča krajanom, da pridejo do telefona ob vsakem času. „Bolje, da ga ni tu, ker bi ga preveč hvalili,“ je rekel eden od gostov, dpmčin pa je pristavil: „Se dobro, da ni oženjen.“ Trgovčeva dobrohotnost kmalu ne bo več potrebna, saj Zdolani družno s sosednjimi krajevnimi skupnostmi gradijo novo telefonsko omrežje.

BODO RIBE POPESTRILE JEDILNIK? – Te dni si Krčani precej obetajo od nove ribarnice v Resi, kajti znano je, da je ribje meso bolj zdravo. Če bo cenejše kot svinjina in govedina, utegnejo ribe postati težko pogrešljive v menzah in na domačih jedilnikih. Verjetno pa se na ribe ne bo težko navaditi, če druga meso ne bo...

KRŠKI TEDNIK

**NOVOSTI
PREDVSEM ZA
KMETE**

Občinska konferenca SZDL in Kmetijski kombinat (Mercator) iz Sevnice pričinja v tem tednu po krajevnih skupnostih javne razprave o osnutku novega invalidskega pokojninskega zakona. Na Bučki so imeli takšen pogovor že v nedeljo. Danes ob 18. uri bo tak sestanek v Boštanju, jutri, tudi ob 18. uri, bosta taki razpravi na Blanci in v Šentjanžu. V soboto ob enakem času so vabljeni na Primožu in Loki pri Zidanem mostu, v nedeljo, obkrat ob 8. uri, pa na Studencu in Zabukovju. Ob 16. uri v ponedeljek bo taka razprava še v Sevnici. Pogovori bodo v prostori, kjer so po navadi zbori občanov. Zaradi vrste novosti teh shodov ne bi smeli zamuditi predvsem kmetje.

NEKAJ TABEL ZA RED – Delavci cestne službe so namestili minuli teden na sevniskem avtobusnem postajališču table s številkami in oznakami avtobusov, ki so očitno nekje že doslužile. Pridobitev je vseeno vredna pohvale, saj utegne, če se je bodo vozniki držali, zmanjšati drendaj in iskanje ob konicah. Razen nekaj borne strehe pod nekdanjo kolesarnico je videti sedaj vse skupaj dosti prijaznejše. (Foto: Železnik)

Stroški že rastejo čez glavo

Skupnosti socialnega skrbstva se ne izidejo računi – Pomoč med skupnostmi

Nenavadno je videti, da že ob sprejemanju finančnega načrta manjka denarja. Prav pred tem so se znašli delegati obeh zborov skupščine socialnega skrbstva na seji konec marca.

Ze sedaj je namreč jasno, da bo socialnemu skrbstvu primanjkovalo kar okrog 2,4 milijona dinarjev. Resna opozorila prihajajo iz domov

• Kako shajati le z nekaj tisočaki pomoči na mesec, je uganka. V sevniški občini je znašala lani povprečna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja, 2.050 dinarjev, najnižja izplačana pomoč pa je bila le 1.100 dinarjev na mesec. Od začetka lanskega avgusta so to pomoč osebam, katerim pomeni ta denar edini vir preživljanja, zvišali na 4.100 dinarjev mesečno. Kako je socialna slika takšnih podpirancev težka, pove tudi podatek, da je bilo lani v sevniški občini povprečno 200 prejemnikov družbene denarne pomoči.

več preglavic, so šele po vzajemnem prepričevanju izglasovali sprejem tega načrta. Seveda si nihče ni delal utvar, da ga bo treba čimprej popraviti.

O hudi stiski samoupravnih interesnih skupnosti v sevniški občini opozarjajo že dlje časa. Ob tem je najbolj znana izguba zdravstvene skupnosti. V skupnosti socialnega skrbstva so nazadnje namesto dosedanje prispevne stopnje 0,09 odst. sprejeli povišanje na 1,16. Kljub temu to še zdaleč ne da dovolj denarja, tako da je ogroženo zavodsko varstvo odraslih, zavodsko varstvo mladine in še nekatere nujne

stvari. Skupščina socialnega skrbstva je sprejela tudi povišanje materialnih pomoči, saj z nekaj tisočaki na mesec res ni mogoče shajati.

Minuli četrtek so predstavniki sevnških interesnih skupnosti z nezavidljivimi razmerami seznanili predstavnike izvršnega sveta in občinskih družbenopolitičnih organizacij. Med drugim predlagajo poseben sistem, ko naj bi si v stiski pomagale samoupravne interesne skupnosti v občini tudi same med seboj. Predvsem pa se želijo v sevniški občini učinkovito dogovoriti, kako dobiti več iz republiške solidarnosti. Sedanje visoke stopnje, s katerimi je prav nezavidljivo obremenjeno združeno delo, doslej niso pomenile rešitve.

A. ŽELEZNIK

Uspelo le pri „revežih“

Poročilo o glasovanju na slehernem volišču

Med ocenjevanjem negativnega izida glasovanja je razprava na seji predsedstva občinske konference SZDL nekaj dni po referendumu opozorila na več stvari.

Predvsem je boleče, ker je zadan udarec tudi dosedanemu solidarnemu zbiranju denarja. Kako naj npr. takšna majhna krajevna skupnost, kot je Primož, zbere kaj denarja za cesto čez Laze ali podobno? Ni čudno, da je torej glasovanje v tej krajevni skupnosti uspelo (54,5 odst. „za“). Najvišji odstotek „ZA“ so zabeležili v krajevni skupnosti Zabukovje – 61,2 odst., v Šentjanžu so tudi še premaknili jeziček na tehtnici – z 51 odst.

Na Blanci je občinski referendum

„padel“ do 47,5 odstotka, svojega pa so izglasovali. V Boštanju je bil rezultat še slabši: le 39,3 odstotkov glasov „za“, v KS Bučka celo le 32 odst., dosti bolje ni bilo v veliki KS Sevnica (33,1 odst.) v KS Studence so zbrali vsega 40 odst. „za“, v Krnelju 38,5 in Tržišču 47, v Loki pri Zidanem mostu pa 39,7 odst.

• Sevnščani so si prizadevali, da bi na televizijskih zaslonih videli kak prispevek o svojih prizadevanjih pri pripravljanju referendumu. Vendar iz tega ni bilo nič – ne vedo si razložiti, zakaj, pač pa je televizija poročala, ko je referendum propadel. To ni celovito obveščanje, menijo v Sevnici.

Na seji predsedstva je bilo rečeno, da bodo delegatom občinske skupščine posredovali podatke o izidu glasovanja za sleherni od nekaj nad 80 volišč v občini. Ne manjka tudi takih, ki menijo, da je sedaj potrebno ponovno pretresti sistem financiranja krajevnih skupnosti v občini in vzpostaviti bolj solidaren način delitve denarja. „Nekaterim zagotavlja lagodno življenje, drugi pa si lahko zbrusijo roke in noge, pa ne morejo ničesar doseči,“ so rekli kritiki. Vsekakor se bo treba več dogovarjati.

A. Z.

SKUPŠČINE INTERESNIH SKUPNOSTI

Te dni so se jele sestajati skupščine interesnih skupnosti. V ponedeljek je bila sklicana skupščina socialnega skrbstva, prihodnji ponedeljek pa bo v sindikalni dvorani zasedala skupščina izobraževalne skupnosti, pred njo pa še skupščina otroškega varstva. V slednji so na dnevnem redu tudi nove oskrbnine v vrtih. Izračunali so ekonomsko ceno za otroka v letošnjem letu. Za jasli znaša leta s prehrano 7.319 dinarjev, v predšolskih oddelkih pa 5.703 dinarjev. Cena je za 16 odst. višja od lanske. Računajo, da morajo letos od staršev zbrati za 18 odst. več denarja.

Spodbudni podatki o izvozu

Trebanjsko gospodarstvo je lani za 103 odstotke povečalo izvoz na konvertibilni trg – Na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine in skupnosti socialnega varstva so obravnavali tudi probleme alkoholizma

Omejitveni ukrepi, sprejeti lani na začetku leta, so prav gotovo v veliki meri vplivali, da rezultati trebanjskega gospodarstva niso bili taki, kot je bilo zapisano v resoluciji. Čeprav so le za las zgrešili obseg fizične proizvodnje, niso dosegli predvidenega prihodka in dohodka. Vzrok je slaba prodaja, sprememba strukture proizvodnje in nesorazmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami. Zaradi tega je manj denarja za akumulacijo, pa tudi reproduktivna sposobnost gospodarstva se ni povečala, zlasti če upoštevamo rast cen. Razveseljivo pa je, da je trebanjsko gospodarstvo povečalo izvoz na konvertibilni trg kar za 103 odst. To pa je bil edini razveseljiv podatek, ki so ga delegati občinske skupščine lahko slišali na seji pretekli teden.

Obveznosti iz dohodka so precej porasle, zato je bil čisti dohodek le za desetino večji v primerjavi z enakim obdobjem predlani. Skoraj tri četrti čistega dohodka je šlo za osebne dohodke. Tako je bilo denarja za reprodukcijo le za okoli 28 odst. več kot predlani, kar pa bo za normalne potrebe premalo. Močno se je povečala tudi izguba, ki je še enkrat večja kot predlani in znaša prek 100 milijonov dinarjev. Večino te izgube sta „pridelala“ IMV-jev tozd na Mirni in Industrija gradbene keramike na Račjem selu.

Čeprav podatki o lanskem poslovanju v trebanjski občini niso tako slabi, so obeti za letošnji precej bolj skromni. Toda tudi to ni spodbudilo delegatov zbora združenega dela k razpravi. Več debate je bilo na skupnem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine in skupščine skupnosti socialnega varstva. Tam so obravnavali vprašanja alkoholizma in izvajanje programa socializacije Romov.

Iz analize, kijo je na pobudo trebanjskega izvršnega sveta pripravil Center za socialno delo, je razvidno, da je alkoholizem vse bolj pereč družbeni problem. Čeprav je bila podobna analiza pripravljena že pred sedmimi leti in jo je prav tako obravnavala občinska skupščina ter sprejela tudi program boja

proti temu družbenemu zlu, ni bilo dosti narejenega. Število evidentiranih alkoholikov se povečuje, vse to pa vpliva na produktivnost, na nesreče pri delu in tudi na odnose v delovnih organizacijah. Žal pa večina delovnih organizacij ne izvaja sankcij, ki so določene v samoupravnih aktih, nekatere pa sploh nimajo teh določil. Prav

zaradi tega, ker je vprašanje alkoholizma vse bolj pereče, so na zadnji seji skupščine sklenili, naj združeno delo čimprej sprejme programe, boja proti alkoholizmu.

Ko so na seji govorili o poročilu o izvajanju programa socializacije Romov, sicer niso mogli mimo ugotovitve, da je bilo na tem področju marsikaj narejenega. Toda na skupnem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine ni bilo predstavnika Romov. Veljalo bi pritrčiti mnenju enega izmed razpravljalcev, naj bi Romi enakopravno sodelovali pri reševanju teh vprašanj, sploh pa ne bi smeli govoriti samo o njihovih pravicah, ampak tudi o njihovih dolžnostih.

J. SIMČIČ

Program bo vodilo dela

Jože Tomažin novi predsednik, Nace Sila pa sekretar občinske konference SZDL v trebanjski občini

Konec preteklega leta sta dolžnost predsednika oziroma sekretarja občinske konference SZDL v trebanjski občini prevzela Jože Tomažin in Nace Sila.

Jože Tomažin

Jože Tomažin se je rodil leta 1928 in je zaposlen v KPD Dob, kjer opravlja dolžnosti upravnika. Tomažin je znan kot dolgoletni družbenopolitični delavec v trebanjski občini. Opravljal je vrsto odgovornih dolžnosti v Zvezi komunistov, Socialistični zvezi in občinskih organih. Več let je bil član občinskega komiteja ZK, predsednik družbenopolitičnega zbora občinske skupščine in član predsedstva OK SZDL.

„Ze moja osnovna zaposlitev terja veliko časa, zato bom pri opravljanju nove dolžnosti bržkone nalezol na precej težav, tudi časovnih stisk. Socialistična zveza pa se danes ukvarja s široko paleto vprašanj, ki jih prav gotovo ne bo moč obdelati, če ne bomo k delu pritegnili tudi vseh teles občinske konference. Zato bo vodilo našega dela v tem, da bomo dosegli kar največjo angažiranost vseh, ki so kakorkoli povezani s temi telesi.“

Nace Sila se je rodil leta 1948. Nazadnje je bil zaposlen kot ravnatelj osnovne šole v Mokronogu. Dolej je opravljal vrsto dolžnosti v mladinski in taborniški organizaciji, še posebej pa je bil viden njegov delež v telesni kulturi.

„Naše delo bo več ali manj sledilo programu, ki smo ga sprejeli konec preteklega leta. Če nam bo uspelo vse to uresničiti, potem bomo lahko rekli, da smo zadovoljni. Zato bomo

morali poskrbeti, da bi ne bila prekinjena kontinuiteta dela, zlasti pa ne povezava s krajevnimi konferencami SZDL. V veliki meri je namreč naše delo odvisno prav od dejavnosti v teh okoljih, zato bomo nemalo pozornosti posvečali stikom z njimi.“

Nace Sila

morali poskrbeti, da bi ne bila prekinjena kontinuiteta dela, zlasti pa ne povezava s krajevnimi konferencami SZDL. V veliki meri je namreč naše delo odvisno prav od dejavnosti v teh okoljih, zato bomo nemalo pozornosti posvečali stikom z njimi.“

POPRAVEK

Novinarji se moramo pogosto opravičevati zaradi napak, ki jih zakrivi tako imenovani tiskarski skrat. Zal se za tem skratom skriva tudi slabo delo grafičnih delavcev. Po njihovi zasluzi se je v intervjuju „Brez denarja so“ vrnila groba napaka. Namesto „Večja delavnost mladinske organizacije pa ne bo sla samo v smeri političnega dela, še manj naj bi bila podrejena diktatorju občinskega vodstva“ bi moralo v intervjuju pisati: „... še manj naj bi bila podrejena diktiranju občinskega vodstva“. Odveč je razlagati, da gre za veliko pomensko razliko, zato so upravičeno negodovali vsi, ki jih je pomota tako ali drugače prizadela. Vsem se opravičujemo in želimo, da ne bi več prihajalo do takih nepotrebnih napak. J. S.

Zrela odločitev

Delegati stanovanjske skupnosti zavrnili nove stanarine – Vzrok: ni bilo posvetovanja v delegacijah

V trebanjski občini bodo morali še nekoliko počakati s povišanji stanarinami za družbena stanovanja. Delegati zbora uporabnikov, ki so bili prisotni na sicer nesklepčni seji skupščine stanovanjske skupnosti, so namreč zavrnili obravnavanje tega vprašanja, ker so dobili gradivo tik pred sejo.

Na neki način je to tudi izraz delegatske zrelosti v tej skupnosti. Normalno bi namreč bilo, da bi delegati dobili gradivo precej prej in bi ga tudi obravnavali na sejah delegacij. Komite za varstvo okolja in urejanje prostora pri izvršnem svetu SR Slovenije pa je sklical posvetovanje o tem šele 18. marca. Na nove, torej povišane stanarine pa naj bi presli že 1. aprila. Ker v tako kratkem času ni bilo moč izpeljati razprave po normalni samoupravni poti, v trebanjski občini ne bodo povečali stanarin s 1. aprilom, ampak bodo morali en mesec počakati.

Težko je reči, kje je krivda. Toda gotovo je eno. Za zakasnitev prav gotovo niso krivi delegati, ki so računali, da bodo gradivo dobili pravočasno. Tudi posledice ne bodo prehode, čeprav je že zdaj jasno, da bi imela stanovanjska skupnost tudi zaradi tega manj denarja, saj bodo z uvajanjem višjih stanovanjskih stanarin kasnili najmanj en mesec.

J. S.

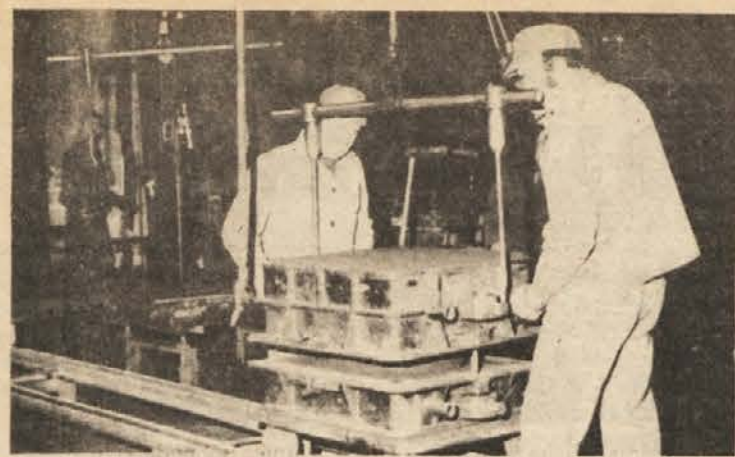
IZ KRAJA V KRAJ

USPELA POTEGA VŠČINA – Ze pred 1. aprilom so številni plakati vabili na koncert Lepe Brene in njene skupine, ki naj bi bil na Mirni. Slika Lepe Brene in njena popularnost sta prav gotovo veliko prispevali, da so mnogi nasledili in so že začeli iskati vstopnice za ta koncert. V resnici si je skupina mirenških šaljivcev privoščila dobro prvoaprilsko potečavščino. Zal pa se niso domislili podobne potečavščine tudi organizatorji javne razprave o novem zakonu o pokojninskoinvalidskem zavarovanju. Prostori po krajevnih skupnostih, kjer naj bi te razprave potekale, so bili večinoma prazni, največkrat so se v njih pojavili le razlagalci zakona.

ZDOMCI SO RAZVESELILI TREBANJCE – Medtem ko so pretekla leta zdomci ob velikonočnih

praznikih prinašali le devize, so zdaj prinesli tudi turistične bone za bencin. Zlobni stranski opazovalci dogajanja ob tem dodajajo, da si bodo morali domačini spočiti tudi od prekupčevanja in ne samo od obilnih velikonočnih pojedinj.

KJE HODI DIMNIKAR? – Kar težko bi bilo našeti vse tisto, kar pogrešajo Mokronožani, toda v zadnjem času se vse bolj sprašujejo, kdaj bo k njim spet prišel tudi dimnikar. Baje ga že poldrugo leto ni bilo na obisk. Krajin, ki so že čisto obupani zaradi tega, bodo menda o tem obvestili tudi trebanjski sekretariat za notranje zadeve. Tu ne gre samo za lepotno napako, ampak se kaj lahko zgodi, da bo zaradi onesnaženosti dimnikov tudi kje zagorelo. Torej, dimnikarji na plan, dokler je še čas.

KAKO ZAPOSILITI DELAVCE? — Zaradi težav pri oskrbi z materialom zmanjšanje prodaje in nedoseganju planiranega izvoza so nekateri Beltovi kupci močno zmanjšali naročila. Tako je na primer Tehnostroj zmanjšal letno količino za 7000 zavornih bobnov. Vozila Gorica pa so za drugo četrtletje zmanjšala naročila za 3550 zavornih bobnov, kar zneso 30 odst. letne količine. Odpovedi so prišle tudi iz TAM in Torpeda. To pa v Beltu pomeni, da nobena skupina strojev, ki izdelujejo ulitke, ni popolnoma zasedena. S tem se odpira vprašanje zaposlitve delavcev, saj predvidevajo, da jih bo aprila že 23, ki na svojih strojih ne bodo imeli dela. (Foto: M. Bezek)

Zapisano, toda neuresničevano

Komunisti črnomaljske občine o delu v preteklem in letošnjem letu — Uspehi so, vendar čaka še veliko dela — Odgovornost v vseh okoljih

„Komunisti so vse premalo nastopali v vlogi gonilne sile v delegatskem sistemu, v delovanju samoupravnih organov v OZD in KS ter DPO, predvsem v okviru SZDL, prav tako pa so bili tudi mladi komunisti premalo vključeni v delo osnovnih organizacij in organe ZSMS,“ je v uvodu programske konference črnomaljskega občinskega komiteja ZKS kritično dejal njegov predsednik Rade Vrlinč.

Tudi sicer so razpravljali v glavni obliki uspehe v preteklem letu, ki jih ni manjkalo, opozorili zlasti na težave in nepravilnosti ter nakazali poti za rešitev problemov. Komunisti Belta, Iskre in tozda Gorenje so enotno ugotovili, da je njihova povezanost v okviru sozdov zelo šibka, bolj na

NA KVIZU 70 TEKMOVALCEV

Na občinskem tekmovalstvu „Tito revolucija mir“, ki je bilo konec preteklega tedna v Črnomlju, je sodelovalo 70 mladih, kar je rekordno število. Med osnovnošolci je na testna vprašanja najbolje odgovarjal Franc Trček iz osnovne organizacije ZSMS OS Vinica, med OO ZSMS iz srednjih šol, krajevnih skupnosti in OZD pa je bila najboljša Mojca Vrlinč iz OO Loka. Regijski kviz, ki ga pripravlja črnomaljska občinska konferenca mladine in na katerem se bodo pomerili mladi iz Novega mesta, Trebnjega, Metlike in Črnomlja, bo 23. aprila v Vinici.

DELAVNI, A ANONIMNI

Čeprav so mladinci na Sinjem vrhu delavni, pa ostajajo, gotovo tudi zaradi oddaljenosti od občinskega središča anonimni. Tako malokdo ve, da so v letošnjem letu pripravili že dve večji kulturni prireditvi, da za 1. maj pripravljajo tekmovalstvo v šahu, malem nogometu in namiznem tenisu ter da ustanovljajo tudi tamburaško skupino, saj so se trije mladinci že udeležili tečaja za vodje tamburaških skupin. Prav tako bo 30 mladincev pomagalo pri gradnji večnamenskega doma v vasi, s katero so začeli pred kratkim.

ČRNO MALJSKI DROBIR

SKLEPCNI, A PO STAREM CASU Ponedeljek, 28. marec, torej prvi delovni dan z novim, za eno uro premaknjenim časom, so v Črnomlju zakoličili s sejami sisov, ki pa so bile verjetno zaradi tega, ker so bila vabila poslana še za časa starega časa, na meji sklepčnosti, dve pa celo nesklepčni. Delegati so namreč računali po starem času ter prihajali uro pozneje, ko so bile nekatere seje že pri kraju.

NA DNEVNEM REDU NI BILO FINANČNEGA PLANA — Med ponedeljkovimi sejami sisov je bila po sestavi prisotnih gotovo najbolj zanimiva seja telesnokulturne skupnosti, na kateri je bilo od zboru uporabnikov prisotnih 20 od 35 delegatov, od 15 iz zboru izvajalcev pa le eden, a še ta je zamudil. Glede na to, da je bila na dnevnem redu obravnava delovanja delegatskega sistema, ne pa finančni plan, je takšen sestav kar razumljiv.

BOLEZEN SODOBNEGA CASA? Mnoge Črnomalce je zadnje čase zajel val iziranja leta in

papirju kot v realnosti, zato ni čudno, da se komunisti v Iskri na nivoju sozda v preteklem letu niso mogli sestati niti enkrat, zelo malo od začrtanega so v okviru sozda uresničili tudi komunisti v tozdu Gorenja. V sozdu ZIV TAM, v katerega je vključena DO Belt, pa so zaradi šibke povezanosti delovnih organizacij prisotne celo težnje po dezintegraciji. Takšno nesodelovanje komunistov gotovo ni pripomoglo k reševanju gospodarskih težav.

Znova je bilo slišati že tolikokrat izrečeno kritiko na račun premajhnega vpliva delavcev pri odločanju o ustvarjenem dohodku, kar velja zlasti za tozde, katerih sedži DO so izven občine. Predvsem delavci v materialni proizvodnji terjajo tudi večjo odgovornost v vseh delovnih okoljih, razpravljalec iz zdravstvenega doma pa je ostro nastopil proti kolektivni odgovornosti, pod krinko katere nekateri posamezniki skrivajo svoje subjektivne slabosti.

Komuniste čaka v letošnjem letu vrsta nalog, med drugimi tudi vključevanje v reševanje zaposlovanja, predvsem mladih in Romov, pospeševanje kmetijske dejavnosti in razširitev mreže informiranja. In ne nazadnje predvsem v reševanje problematike na gospodarskem področju, saj so preteklo leto 4 tozdi v občini zaključili z izgubo, ki je preseгла 45 milijonov dinarjev ter narasla v primerjavi z letom poprej za 60

športne napovedi. Tako je bilo pred kratkim vplačanih kar dva tisoč listkov vlata, kar je najmanj dvakrat več kot takrat, ko ta val še ni pljusnil čez občinsko mejo s takšno silovitostjo. Zagnanci pravijo, da se ljudje navdušujejo za to igro predvsem zato, ker je bilo v Črnomlju že več večjih dobitkov in upajo, da se bo sreča nasmehnila tudi njim. No da, nekaj nagrad bo med dva tisočimi gotovo tudi tokrat našlo.

POMEŠČANJEN DRAGATUS — Tako so ga prekrstili tisti, ki mislijo, da se človek v mestu navzame le slabih lastnosti. V tej vasi — saj je gotovo uradno to še vedno imajo vsako soboto dobro obiskane plesne. To se ne bi bilo nič čudnega in slabega, če ne bi bili tamkajšnji prebivalci prepričani, da jim takšen obisk v kulturnem domu zadostuje. Kako naj si sicer razlagamo to, da folklorna skupina v kraju živetari, da z moškimi pevskim zborom ni dosti boljše ter da se je gledališka skupina že dve sezoni zapored razšla?

SINDIKALNI OBISK IZ DUGE RESE

V okviru programa sodelovanja med pobratenimi občinama Črnomljem in Dugo Reso sta predsedstvi občinskih sindikalnih svetov obeh občin pripravili delovno srečanje, ki je bilo tokrat v Črnomlju. Gosti so obiskali DO Iskra v Semicu, kjer so se s predstavniki konference OO ZS, predsedniki OO ZS, predstavniki drugih DPO delovnimi organizacijami ter vodstvom Iskre pogovarjali o rezultatih gospodarjenja lani in v prvih treh mesecih letos v DO in občini ter o aktivnostih, ki jih ima pri tem sindikat. Gostje so bili seznanjeni tudi z delovanjem sindikata v Iskri, z njegovimi nalogami in problematiko ter si ogledali proizvodne prostore. Obiskali so tudi spominsko obeležje na Gričku ter spomenik na Gor. Lazah. Obisk pomeni pomemben korak pri nadaljnjem sodelovanju sindikatov, ki se bodo v prihodnje povezovali tudi na nivoju delovnih organizacij, ne le občine. Kot prvi se bosta tako povezali Iskra in Pamučna industrija iz Duge Rese.

odst. Prav tako sta v prvih treh mesecih 1983 manjša od načrtovanega fizični obseg proizvodnje in izvoz. — M. BEZEK

Kmetje dobro preskrbljeni

Tako zatrjujejo v prodajni črnomaljske Kmetijske zadruge na Vinici

„V naši prodajalni je največ povpraševanja po umetnih gnojilih, semenih, zaščitnih sredstvih ter gradbenem materialu,“ je dejal poslovodja prodajalne črnomaljske Kmetijske zadruge v Vinici Janko Cvar ter se pohvalil, da pri njih skorajda ni pomanjkanja tega blaga, s katerim se oskrbujejo iz skladišča Kmetijske zadruge v Črnomlju ali pa nabavijo pri Novotehni in Posavju iz Brežic.

„Res, da umetna gnojila dobivamo občasno in da jih ljudje takoj razgrabijo, vendar ne morem govoriti o kakšnem večjem pomanjkanju. Zlasti kmetom kooperantom, med katerimi je največ takšnih, ki prodajajo preko Kmetijske zadruge mleko, se ni treba bati pomanjkanja. Sicer pa si prav ti kmetje umetna gnojila v glavnem priskrbijo že pozimi, ko smo tudi v naši trgo-

Janko Cvar

vini dobro založeni,“ pravi poslovodja. Aprila bo po Cvarovih besedah umetnih gnojil dovolj tudi za nekooperante, seveda pa jih bodo lahko kupili le z obveznicami tovarne umetnih gnojil iz Kutine. To pomeni, da je k vsaki vreči vračunanih 100 dinarjev, ki jih bo tovarna začela odplačevati s — 16 odst. obrestmi leta 1990.

Poleg semen povrtin imajo v vinski trgovini na zalogi dovolj semena detelje, krompirja, ovsa in ječmena, pretekli teden pa so dobili tudi semensko koruzo. „Od zaščitnih sredstev imamo zlasti tista, po katerih je največje povpraševanje, torej škropiva proti plevelu, škodljivcem vinske trte ter koloradskemu hrošču, za zaščito sadnega drevja pa je zelo malo povpraševanja, zato je tudi izbira pičila. Tisti, ki bodo sadili domača semena, lahko pri nas kupijo tudi sredstva za razkuževanje semen,“ je še povedal Janko Cvar ter dodal, da „gre“ izmed gradbenega materiala najbolj cement, ki ga vsak mesec pri Novotehni naročijo po 25 ton, a ga sproti prodajo.

Pretesna šola za 730 otrok

V začetku je bilo na metliški osnovni šoli 12 oddelkov, sedaj jih je 26 — Vsi prostori izkoriščeni za učilnice — Za enoizmenski pouk nujna dograditev

Ko je bila metliška osnovna šola leta 1966 zgrajena, je za takratno število otrok in za enoizmenski pouk povsem ustrezala. Takrat je bilo na šoli 12 oddelkov, po letu 1972, ko so ukiniteli podružnične šole na Radovici, na Božakovem in v Draščih ter višjo stopnjo na Suhorju, pa se je število oddelkov močno povečalo, tako da jih je danes 26.

„Šola je postala pretesna, saj se danes pri nas šola 730 otrok, poleg tega hočejo skoraj vsi starši, da njihovi otroci hodijo v šolo samo dopoldne,“ je povedal ravnatelj šole Ivan Zele. Sedaj ima dopoldanski pouk kar 22 oddelkov, se pravi več kot 600 otrok, zato so morali vse razpoložljive prostore spremeniti v učilnice. Zaradi dopoldanske gneče je tudi telovadnica postala pretesna, saj imajo telovadbo tudi po trije oddelki hkrati. „Rešitev je samo v enoizmenskem pouku, za to pa je nujno dograditi in

razširiti šolo,“ pravi ravnatelj.

Po programu, ki je sprejet tudi v srednjeročni razvojni program občine, bodo letos sanirali podružnično šolo na Suhorju, potem naj bi prišla na vrsto gradnja gospodarskega poslojpa pri šoli, kjer bosta dve skladišči, garaža za šolski kombi in delavnico za hišnika, ki je sedaj v deponiji za premog. Potem sledi ureditev športnega igrišča pri šoli, sedaj namreč nimajo svojega igrišča in sploh nikakršnih možnosti za vadbo atletike in morajo tek vaditi kar na cesti. Na koncu nameravajo dograditi učilnice, garderobe, dobili bodo tudi prostor za šolsko ambulanto ter razrešili telovadnico. V začetku so načrtovali, da bi ves program lahko izpeljali do konca tega srednjeročnega obdobja, vendar je že sedaj jasno, da tega ne bo moč uresničiti. Prej pa ne bodo

mogli preiti na enoizmenski pouk.

Dopoldanski pouk ima sedaj, kot rečeno, več kot 600 otrok v 22 oddelkih, med njimi je skoraj polovica vozačev. Prevzi otrok so dobro organizirani, saj pridejo učenci v šolo tik pred začetkom pouka, odidejo pa takoj po koncu. Otroke vozijo v šolo in domov trije Integralovi avtobusi in solski kombi, vozijo pa jih z Božakovega, iz Draščev, z Radovice, iz Grabrovc, iz Malin preko Jugorja in z Lokvice.

A. BARTEJL

Malo izbire za boljše učenke

88 metliških učencev se je prijavilo za 42 različnih poklicev — Preveč v ekonomsko šolo, težave s kadrovanjem

Letos bo metliško šolo zapustilo 88 učencev, od tega 76 po končanem 8. razredu, ostali pa po končanem 6. in 7. razredu. Učenci so se prijavili za vpis na 20 šol, in to v 30 programov in za 42 različnih poklicev. Najtežje je za dekleta z boljšim učnim uspehom. Še vedno se je preveč učencev prijavilo za vpis na srednjo ekonomsko šolo — 6, saj jih toliko metliško združeno delo nikakor ne bo potrebovalo. Enajst deklet se je prijavilo za vpis v metliško tekstilno šolo, kar je največ v zadnjih letih. Štirje so se prijavili za zdravstveno šolo, kar je glede na potrebe metliške občine tudi preveč. Fantje so se v glavnem odločili za kovinarske poklice, letos pa je prvič, da se je eno dekle odločilo za ta poklic, eno pa za lesarsko šolo. Trije fantje bodo šli v vojarske šole, eden pa v miličniško.

Za poklice se učenci težje odločajo tudi zato, ker so kadrovski plani v delovnih organizacijah zelo negotovi. Šola ima z združenim delom v občini stalne stike in usmerja učence v nadaljnje šolanje glede na razpisane štipendije pa tudi glede na to, kakšne karede bodo v občini potrebovali, tudi če za te poklice niso razpisane štipendije.

Nedrčki za vse okuse in postave

Metliški Komet je eden naših največjih proizvajalcev ndrčkov — Letos v kolekciji 16 artiklov

Poleg Lisce je metliški Komet največji proizvajalec ndrčkov, ki so Kometov glavni artikel. V letošnji Kometovi kolekciji je 16 artiklov, od tega velika večina ndrčkov. Letošnja kolekcija so morali zaradi težav pri uvozu materiala precej skrajšati. S prodajo na domačem tržišču nimajo težav, povpraševanje je celo večje od ponudbe, precej ndrčkov pa izvozijo, zlasti na vzhodno tržišče.

Marija Zajc: „Pri našem delu upoštevamo tudi vse modne zahteve tržišča.“

V modelarnici, kjer nastajajo vsi Kometovi novi modeli, so zaposlene tri delavke, že šest let pa ta oddelek vodi samostojna modelarka Marija Zajc. „Ko načrtujemo nove modele, se posvetujemo tudi z drugimi našimi službami, zlasti s komercialno in tehnično,“ je povedala Zajčeva. „Vsako leto našo kolekcijo obnovimo in popostrimo, v zadnjem času pa imamo precej težav zaradi oteženega uvoza potrebnih materialov.“ Čeprav ndrček ni artikel, ki bi bil tako podvržen modnim spremembam kot vrhња oblačila, v Kometovi modelarnici sledijo modnim spremembam tudi na tem področju.

„Paziti moramo, da ustrezno vsem zahtevam in okusom; mlada dekleta bolj posegajo po modnih modelih, medtem ko imajo starejše ženske raje standardne modele. Seveda tudi standardne modele izpopolnjujemo, spreminjamo, in tako pri izbiri materiala kot pri kroju.“ Naše delo je povsem zelo natančno, kajti pri tesno prilagojenem se perilu mora biti natančnost večja kot pri vrhnjih oblačilih,“ pravi Marija. „Pri izdelavi kolekcije pa moramo seveda upoštevati vse okuse in postave.“

Nekaj ndrčkov proda Komet v Srbiji, njegovo močno tržišče sta še Dalmacija in tudi Makedonija, seveda pa grede izdelki dobro v denar tudi v Sloveniji, ki je najbolj dovozna za modne novosti. „Nekatere modne artikle delamo stimo eno leto, medtem ko standardne proizvajamo tudi po več let,“ pravi Zajčeva.

KOTLOVNICA ZA 300 STANOVANJ

Za novo poslovno-stanovanjsko sosesko v Metliki, kjer naj bi bilo sčasoma 300 novih stanovanj, je predvidena samo ena kotlovnica. Ker bo prvih 30 stanovanj vseljivih že v začetku letošnje jeseni, je seveda treba poskrbeti tudi za ogrevanje, za kar pa ne bi bilo smotno zgraditi kotlovnice s tako veliko zmogljivostjo. Ne samo, da ne bi bilo smotno, za to tudi ni na razpolago dovolj denarja, saj bi po sedanjih cenah taka kotlovnica stala 22 milijonov dinarjev. Tako so se odločili, da bodo kotlovnico zgradili v dveh fazah, kljub temu pa so že za prvo fazo potrebna velika začetna sredstva, najmanj polovico vseh predvidenih stroškov. V ta namen metliška stanovanjska skupnost uporablja vzajemnostna sredstva.

GNEČA V ŠOLI — V metliški osnovni šoli je dopoldne, ko ima pouk več kot 600 otrok, huda gneča. Vse prostore so morali izkoristiti za učilnice, zato jim nujno potrebnih drugih prostorov primanjkuje.

SPREHOD PO METLIKI

LETOŠNJA 3. SLIKARSKA KOLONJA ALOJZ GANGL bo zadnji teden v avgustu in prinaša v primerjavi s prejšnjimi nekaj novosti. Namesto deset slikarjev bo povabila metliška kulturna skupnost šest gostov, da bi tako vsaj delno zmanjšala stroške. Osnovnošolski eksterpore pa bo zajel vse belokranjske osnovne šole. Iz vsake naj bi prišli po trije osnovnošolci s svojim mentorjem. Dela, nastala pod čopiči otrok v letu 1982, so last metliške Kmetijske zadruge in krasijo njihove poslovne prostore. Prav nič neumno ne bi bilo, če bi zajadrala katera od slik tudi v gostinske lokale, ki so večinoma opremljeni s kičem najslabšega okusa.

kulturnega doma, mestna godba pa je igrala v avli centra srednjih šol. Navratilovci se zdaj pripravljajo na odhod v Makedonijo, kjer bodo nastopili v televizijski oddaji Znanje — imanje. Z njimi bo odpotoval tudi oktet Vitis, ki uspešno nastopa kljub nedavnim zamenjavi nekaterih pevcev. Na jug naše države se bodo odpeljali v sredini maja.

NE, TUDI TOKRAT NE BOMO PO ZABILI NAPSATI NEKAJ vrstic o razstavi belokranjskih vin, ki bo od 22. do 24. aprila v Metliki. Naj seznanimo bralstvo, da potekajo dela pri urejanju vrsto let zapuščene grajske kleti, kot je le zeleti. V času Vinske vigradi bo tam pokušnja nagrajenih vin, ob najrazličnejših prireditvah na grajskem dvorišču pa se bo moč v grajski kleti odčejati. Ljudje, ki jim nikoli ne zmanjka zamisli, predlagajo, naj bi uredili v grajski kleti vinoteko. Ideje ne gre vreči v koruzo.

Gre za pomoč, ne za nagajanje

Zbori občinske skupščine o položaju v LJK - Od 1. aprila nekoliko nižje prispevne stopnje za SIS - Za občinski praznik temeljni kamen za bodoči dom starejših občanov

V zadnjem obdobju je v občini Kočevje veliko razprav o položaju v delovni organizaciji LJK in o ukrepih, ki naj bi pripomogli, da bi se rešila iz težav. O tem je bila živa razprava tudi na seji družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, ki je bila 29. marca.

Glavni direktor LJK Vladimir Mihelič je na seji prikazal gospodarski položaj LJK in nakazal tudi pot za rešitev iz težav, ki jo pri LJK vidijo v povečanju fizičnega obsega proizvodnje, v uvajanju novih proizvodnih programov, občutnih investici-

jah v letih 1983 do 1985, povečanjem izvozu, zmanjšanju zaloga, zmanjševanju kratkoročnih posojil po neugodnih obrestnih merah itd. Direktor je v razpravi tudi menil, da so stališča vodstva LJK v glavnem skladna s stališči občinskega izvršnega sveta, takoga mnenja pa ni bila večina razpravljalcev delegatov. Do poenotenja stališč bo verjetno preteklo še precej časa, saj kaže, da se nekateri pri LJK še ne zavedajo, da pri teh razpravah ne gre za prepire med LJK in občinsko skupščino oziroma družbenopolitičnimi organizacijami, ampak je cilj vseh razprav in ukrepov le, da bi LJK pomagali čimprej prebroditi težave. Seveda pa je treba o stvarnem položaju v LJK in predvidenih ukrepih za reševanje seznaniti tudi delovni kolektivi.

Živahna je bila tudi razprava o letnih načrtih SIS družbenih dejavnosti in o izračunu prispevnih stopenj zanje. Delegati so ugotovili, da materiali za sejo premalo kažejo, kako poteka svobodna menjava dela, in da je načrtovanje in reševanje zadev na tem področju pogosto neresno. Nobena SIS ni pripravljena porabe bistveno zmanjšati. Izvršni

svet ne more nositi odgovornosti za sprejemanje prispevnih stopenj in je treba samoupravo na tem področju speljati po pravi poti.

Zanimiva je bila še razprava o pripravah na gradnjo doma starejših občanov, ki potekajo že dobra štiri leta. V tem obdobju je zagotovljeni donar izgubljal vrednost, dela pa so se dražila. Kaže, da je zdaj zadeva tako daleč, da bodo do konca septembra imeli vsa potrebna gradbeno dokumentacijo, da bo za občinski praznik položen temeljni kamen in da bo dom, če bo šlo vse po sreči, dograjen marca 1985.

JOŽE PRIMC

IMENOVANJA

Na zadnjih sejah zborov občinske skupščine Kočevje so v komisijo za spremljanje družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini imenovali Cveta Lipovca (za predsednika), Jožeta Stefančiča, Ireno Briški, Petra Medveda, Jožeta Uleta, Anico Kosten, Rudija Orla, Valentina Mavrina in Antona Jurkoviča.

V komisijo za spremljanje družbenega dogovora o izvajanju zakona o združenem delu so bili imenovani Janez Lunder (predsednik), Borut Kopitar, Julij Plut, Brane Merhar, Tomo Jarni, Zdenko Sulman, Saša Bižal, Nace Vidrih, Darko Vidic, Cirila Žlindra in Matija Glad.

TRI PLAKETE 26. MAREC - Na svečani seji ob prazniku občine Ribnica so podelili priznanja občine Ribnica. Plakete 26. marec so prejeli France Ilic (prvi z desne), Ivan Lavrič (prvi z leve) in Alojz Zbašnik (drugi z leve). Zaradi bolezni ni bil na svečanosti Alojz Kersnič, ki so ga proglasili za častnega občana. (Foto: Prime)

Bolj zaupati ljudem

Nekateri imajo preveč funkcij, drugi pa nobene - Komunisti o sebi, svojem delu in bodočih nalogah

Politične razmere v ribniški občini so bile v minulem letu zadovoljive, kar pa ni toliko zaslug političnih organizacij, pač pa razmeroma ugodnega stanja v občinskem gospodarstvu. To so samokritično ugotovili na seji občinske konference ZK 30. marca.

Komunisti so lahko s svojim delom zadovoljni, saj so izpolnili večino nalog, ki so si jih zadali pred letom dni. Rezultati njihovega dela so vidni na vseh področjih, a so kljub temu na seji konference posvetili posebno pozornost slabostim in v razpravah nakazovali tudi smernice za njihovo razreševanje.

V razpravi je sodeloval tudi sekretar medobčinskega sveta ZK Ljubljana okolica Ludvik Zajc, ki je na osnovi tistega, kar je bilo povedano v poročilih in razpravah, dal ribniškim komunistom nekatere napotke za nadaljnje delo.

Tako je opozoril, da naših gospodarskih težav še nekaj let ne bo konec, zato je dobro delo komunistov med ljudmi še bolj potrebno. Poudaril je, da ni prav, če ima en komunist 10 in več odgovornih dolžnosti, ker to pomeni, da drugim komunistom, članom SZDL in drugih organizacij ne zaupamo. Prav zaradi tega se dogaja, da se nekateri včlanjujejo v ZK zaradi koristiljublja.

Govoril je še o demokraciji in ob tem dejal: „Komunisti smo bili vedno za demokracijo. Večje demokracije ni, kot je socialistično samoupravljanje. Demokraciji dajejo okvir ustava, zakon o združenem

delu in drugi predpisi. Za tiste, ki delajo izven teh okvirov, bo seveda manj demokracije.“

Poudaril je tudi, da je treba z delovnimi ljudmi in občani dobro pretehtati, če bi šli v akcijo za nov samoprispevek. Zavedati se je namreč treba, da ni dovolj zagotoviti le denar za gradnjo in opremo vrtca, ampak tudi za njegovo delovanje in vzdrževanje. V sedanjih reških trenutkih je potrebno dati prednost posodobitvi gospodarstva. Ko je govoril o preskrbi prebivalstva, je opozoril na možnost, da bi s samoprispevom in pomočjo organizacij združenega dela zgradili skladišča za blagovne rezerve v občini.

V bogati razpravi je predlagal še vrsto drugih rešitev in dejavnosti. Tako naj bi k delu in reševanju raznih zadev pritegnili vse, ki stanujejo na območju občine, tudi pripadnike JLA. Neke vrste mali nacionalizem je, če se deli prebivalstvo na domačine in prištevke. S takimi pojavi je treba obračunati, oziroma jih odpraviti.

J. PRIMC

LJUBLJANSKI LIKOVNIKI V RIBNICI

V počastitev praznika občine Ribnice je bila v domu JLA v Ribnici od 27. marca do 6. aprila odprta razstava likovnih del, ustvarjenih v lanski peti likovni koloniji Ektempore na Rašici. Svoja dela so pokazali Milan Čirovič, Slavica Drev, Jožica Komadina, dr. Avguštin Lah, Dušan Matoh, Milan Merhar, Slavica Pavšek, Franc Smole, Jože Tonig, Uroš Žitnik in Tomo Žmavc.

Gospodarili bolj kot republika

Lanski dosežki ribniškega gospodarstva so bili znatno nad republiškim povprečjem - Seveda pa je vsako samozadovoljstvo in „spanje na lovorikah“ lahko škodljivo

V primerjavi s Slovenijo je ribniška občina dosegla v minulem poslovnem letu nadpovprečne rezultate poslovanja na področju gospodarstva. To so ugotovili na zadnji skupni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine, ki je bila 30. marca.

Podrobneje o tem smo poročali že v eni prejšnjih števil. Tokrat naj povemo le, da se pogoji gospodarjenja še zaostrojujejo. To zahteva še prizadevnejše in bolj preudarno gospodarjenje.

Precej razprave je bilo tudi o poročilu o zbranih in porabljenih sredstvih samoprispevka v obdobju julij 1978 - junij 1983 in oceni sredstev naslednjega samoprispevka. O obeh teh dokumentih je potrebno razpravljati še na bližnjih zborih delovnih ljudi in občanov, saj se bodo ti odločili za novi samoprispevek le, če so bila sredstva sedanjih koristno porabljena. Če površen pregled pove, da so bila sredstva samoprispevka najmanj 3-krat oplemenitenjena še z dodatnimi samoprispevki in delom občanom pa tudi drugimi sredstvi. Res pa je tudi, da v nekaterih krajevnih skupnostih ni bilo narejeno vse, kar so načrtovali. Temu je glavni vzrok, da ni bilo dovolj denarja, ker so pač v nekaterih KS v načrt vnesli svoje želje, ne da bi jih uskladili z možnostmi. Se pravi, da niso dovolj pretehtali, kaj je možno z zbranim denarjem resni narediti.

„Ni težko dati denar za davke ali kaj drugega, če ves, da bo koristno porabljen. Težko pa je dati z nako priložen denar, da bi ga kdo nikoli zapravil.“ je dejal v razpravi o davčnih dokumentih delegat od

Sv. Gregorja, ki je tudi poudaril, da mora biti davčna prisila zadnja (in ne prva), ki naj doseže, da bo zemlja obdelana. Sprejeli so tudi proračun občine, ki predvideva za leta 15

odst. več izdatkov kot lani, ter nekatere druge odloke, opravili pa so tudi nekatere volitve in imenovanja.

J.P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

SEDEM MLADIH - Gostovanje beogradskega zabavnega ansambla „Sedem mladih“ v Ribnici je pritegnilo na koncert veliko poslušalcev iz Ribnice in Kočevja pa tudi drugih krajev teh dveh občin. Dvorana športnega centra je bila nabito polna, saj je sprejela kar okoli 1.500 obiskovalcev, ki so vstopnice plačali po 200 din.

TEČAJ V RAKITNICI - Obnovljeno gasilsko društvo v Rakitnici je organiziralo tečaj za gasilce, da bi tako člani pridobili znanje, ki je potrebno za uspešno delo v društvu. Predavatelj so iz občinske gasilske zveze.

GALLUS SE JE PREDSTAVIL - V počastitev občinskega praznika je bila v domu JLA kulturna prireditev z naslovom „40 let pozneje“. Publiko so predstavili KUD „Jakob Gallus“, ki je prikazal glasbeno ustvarjalnost mladih.

V SOBOTO ČIŠČENJE - Čiščenje in urejanje okolice športnega centra v Ribnici organizira osnovna organizacija ZSM Ribnica v soboto, 9. aprila, ob 15. uri za svoje člane. Akcija odpade le v primeru izredno slabega vremena.

KRES BO NA MLAKI - Podobno kot mladina po vseh krajih občine se tudi v Ribnici pripravlja na praznovanje praznika dela, 1. maja. Ribniški mladinci bodo letos imeli kres pri nogometnem stadionu na Mlaki. Prejšnja leta so ga kurili pri Sv. Ani, zdaj pa ga bodo bliže, v Ribnici, tako da bodo do njega lahko prišli tudi starejši občani.

Kaj praviš na ugotovitev, da je pravi Ribničan samo tisti, ki nobenega drugega Ribničana ne prizna za pravega Ribničana? - Da se temu pravi lahko tudi ribniški nacionalizem.

REŠETO

Slabo obiskani zbori

Udeležili so se jih predvsem upokojenci in občani zrelih let, mladinci pa so bili zelo redki - Novi člani

V krajevni skupnosti Kočevje-mesto so bili pred kratkim zbori občanov, ki so bili zelo slabo obiskani, saj se jih je udeležilo le okoli 2 do 3 odst. občanov. Na njih so razpravljali o delu KS lani in načrtih za letos, o kandidatih za nove člane skupščine in sveta KS ter o poteku razprav o preoblikovanju KS.

Podobno kot na ostalih šestih zborih so tudi na Šeškovem terenu razpravljali največ o komunalnih zadevah: potrebi po parkirišču pri trgovini v Kidričevi ulici, ogrevanju (o tem bodo organizirali še poseben sestanek s stanovlci prizadetih hiš), nevarni poti do šole, varstvu okolja, slabi meteorni kanalizaciji, ki ob nalivih ne požira vode, in drugem. Izrazili so prepričanje, da onesnaževanje zraka in vode ne more biti tako nenevarno, kot bi nekateri radi prikazali, saj je v Kočevju veliko raznih bolezni in smrti zaradi infarkta in raka.

Za člane novega izvršnega sveta KS so bili predlagani Marjan Krivec, Miha Petrovič, Vukoje Mrdakovič, Tone Sercer, Hinko Jarni, Ivan Oberstar, Ivan Arko, Anton Obrano-

vič, Lojze Hočevcar, Pepca Rudolf, Vinko Zajec, Herman Bundertar, Cveto Arko in Drago Čihak. Za predsednika je bil predlagan Ivan Vesel, a se je kandidaturi odpovedal. Nova skupščina KS pa bo štela 60 članov, ki so že izvoljeni.

Uvodne misli

Napako ugotovimo, odpravimo pa ne

Poročali smo že, da je bila v Kočevju pred kratkim zelo uspeša seja občinske konference ZK, na kateri so zelo kritično in samokritično obravnavali pereče zadeve v občini. Ugotoviti pa moramo tudi, da je bilo takih kritičnih konferenc te organizacije in drugih že več, izboljšalo pa se kljub temu ni dosti.

To potrjuje tudi zelo kritična uvodna razprava sekretarja predsedstva občinske konference Petra Šobajja, v kateri je dejal, da se mora vsak komunist izkazati s svojim delom na delovnem mestu, v samoupravnih organih, v sindikalni skupini, in zborih delavcev in občanov, in sicer tako, da se bo zavzemal za vsebinsko uveljavljanje zakona o združenem delu, ustave in sprejete politike ZK na zadnjih kongresih. Preseči je treba leadersko obnašanje, zapiranje v ozke kroge, odločanje v imenu samoupravljalcev itd.

Ob tem je omenil počasnost pri oblikovanju krajevnih skupnosti Kočevje, ki naj bi bila organizirana tako, da bi imel vsak občan možnost delovati pri urejanju skupnih zadev. V vse več delovnih organizacijah razmišljajo, da bi ukiniteli tozde. To se dogaja seveda tam, kjer so tozdi samó formalno prilagojeni zakonu o združenem delu. Zavešt o skupnem izdelku in skupnem prihodku, ki naj bi ga delili po vloženem delu, se še ni uveljavila. Informiranje o zaključnih računih poteka še preveč formalno, za delavca nerazumljivo in tako delavec ne more delovati kot samoupravljalca in dober gospodar.

J. P.

SPORTNI UTRIP

Pred kratkim sta izšli 5. in 6. številka glasila TKS in ZTKO Kočevje „Sportni utrip Kočevske“. V peti številki so objavljena predvsem poročila o delu 22 športnih društev, klubov, organizacij in sekcij v minulem letu v šesti številki pa poročila o finančnem poslovanju teh športnih organizacij (tokrat jih je napisalo poročila 25) v minulem letu. V peti številki je objavljeno tudi poročilo o sodelovanju s pobrateno občino Dolina pri Trstu.

Drobne iz Kočevja

NEVAREN PLOČNIK - Pločnik od avtobusne postaje do doma upokojencev in osnovne šole je nevaren, saj je poln lukenj, ki jih v sedanjih deževnih poldanskih dneh zakrijejo še luže. Po takem pločniku hodijo v šolo otroci od 1. do 4. razreda in upokojenci, se pravi najmlajši in najstarejši naši občani. Ne le zaradi varnosti, čeprav naj bi bila ta prva, ampak tudi zaradi ugleda mesta bi morali pločnik čimprej popraviti.

SE VEDNO DIVJAJO - V naši rubriki smo že večkrat opozarjali na divje avtomobilske in motoristične vožnje po mestu, predvsem še po cesti proti Rudniku. Ob takem divjanju mora priti do nesreč. Pri zadnji je avtomobilist podrl pešca in pobjegal, namesto da bi ustavil in pomagal. Upamo, da bodo pobjegle odkrili.

DVAJSETLETNICA DOMA - Pred dvajsetimi leti, za občinski praznik leta 1963, je bil v Kočevju odprt nov dom telesne kulture, ki smo mu takrat rekli Dom TVD Partizan. Ob tem domu so nato rasli še drugi športni objekti, da smo tako dobili današnji športni center v parku Gaj. Okroglo obletnico bi bilo gotovo primerno proslaviti s kakovostnimi športnimi prireditvami.

RED NA POKOPALISCU - Zlat je primeren čas za urejanje grobov svojcev. Kazalo bi sprejeti in javno objaviti pokopališki red, v katerem bi bilo določeno, od kdaj do kdaj je vsak dan pokopališče odprto, se pravi, kdaj so dovoljeni obiski in urejanje grobov na pokopališču. Ta pa naj bi veljal tako za pokopališko upravo, kot tudi za najemnike grobišč.

Zakaj si šel po dovoljenje za vožnjo traktorja, ko vendar nisi kmet, nimaš traktorja in ne zemlje, saj delaš le v pisarni? - Ker se pri današnjem stanju našega gospodarstva zagotovo obeta kruh le tistim, ki obdelujejo zemljo.

KOČEVJSKE NOVICE

**"KIT KMETIJSKA ZADRUGA
ČRNOMELJ, n. sub. o.
Kolodvorska 39**

Razpisne komisije TZO „Kmetijstvo“ Črnomelj, TOZD „Živinoreja“ in DSSS

razpisujejo

na podlagi sklepov organa upravljanja v skladu s samoupravnimi splošnimi akti prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA:

1. VODJA TZO „Kmetijstvo“ Črnomelj
2. VODJA TOZD „Živinoreja“

DELAVCA S POSEBNIMI POOBLASTILI IN ODGOVORNOSTMI

3. VODJA komerciale v DSSS

Za opravljanje razpisnih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1:

- da imajo visoko izobrazbo agronomske smeri
- pet let delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah
- da imajo organizacijske sposobnosti.

Pod 2:

- da imajo visoko izobrazbo agronomske, ekonomske ali živilsko-tehnološke smeri in
- najmanj tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.

Pod 3:

- da imajo višjo ali visoko izobrazbo ekonomske ali agronomske smeri in
- najmanj tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delih in nalogah.

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta, do ponovne izbire.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa z oznako „Za razpisno komisijo“ TZO „Kmetijstvo“ Črnomelj oz. TOZD „Živinoreja“ oz. DSSS na naslov: KIT Kmetijska zadruga, Črnomelj, Kolodvorska 39.

Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

MERCATOR – ROŽNIK

Gradišče

Razpisna komisija delavskega sveta

TOZD GRADIŠČE TREBNJE
v skladu z določili Zakona o delovnih razmerjih ter samoupravnih splošnih aktov

razpisuje
prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

RAČUNOVODJE

ni reelekcija

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja ali višja šolska izobrazba ekonomske smeri
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah
- moralno- in družbeno-politične kvalitete
- organizacijske sposobnosti.

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta. Delavec je po preteku tega roka lahko ponovno imenovan na način in po postopku, ki ga določa zakon in samoupravni akti.

Pisne prijave z oznako „Za razpisno komisijo“ dostavijo kandidati v roku 15 dni od dneva razpisa na naslov: Mercator Rožnik, TOZD Gradišče Trebnje, Goliev trg 11. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izteku razpisnega roka. Rok za zasedbo: 1. 7. 1983.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST občine Kočevje

razpisuje

I. NATEČAJ v letu 1983

za pridobitev posojila za individualno in združno gradnjo, nakup ali prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše.

Natečaj velja do vključno 30. 4. 1983.

Upravičenci se lahko seznanijo s podrobnostmi natečaja pri OZD in delovnih skupnostih, Društvu upokojencev Kočevje, Obrtnem združenju Kočevje, krajevnih skupnostih in pri Zvezi borcev NOV.
Kočevje, dne 30. 3. 1983

203/14-83

Delavski svet delovne organizacije „TREGRAD“ TREBNJE

razpisuje
prosta dela in naloge

SEKRETARJA DELOVNE ORGANIZACIJE za določen čas – nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba pravne smeri
  - nad 3 leta delovnih izkušenj na pravnem področju
  - moralno-politične kvalitete
- Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za določen čas, s polnim delovnim časom.
Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: „TREGRAD“, Trebnje, Goliev trg št. 9.

„INLES“, industrija stavbnega pohištva RIBNICA – komisija za delovna razmerja
TOZD Tovarna stavbnega pohištva DOLENJA VAS razpisuje prosta dela in naloge:

1. OBRATOVODJA TOZD Dolenja vas
2. RAČUNOVODJA TOZD Dolenja vas
3. SKLADIŠČNIKA žaganega lesa in repromateriala TOZD Dolenja vas.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: končana visoka šola lesne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

pod 2.: končana višja šola ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj

pod 3.: končana višja šola lesne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Od kandidatov zahtevamo moralno-politično neoporečnost, organizacijsko sposobnost in aktiven odnos do samoupravljanja.

Prijave lahko dostavijo tudi kandidati, ki ne izpolnjujejo v celoti posebnih pogojev, če imajo z delom pridobljene ustrezne delovne sposobnosti.

Prijave z dokazili o šolski izobrazbi sprejema kadrovska služba „INLES“ RIBNICA–TOZD TSP DOLENJA VAS, 61331 DOLENJA VAS, 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Na predlog predsedstva Skupnosti osnovnih šol občine Črnomelj razpisuje komisija za delovna razmerja osnovne šole Mirana Jarca Črnomelj

prosta dela in naloge

TAJNIKA

Skupnosti osnovnih šol Črnomelj

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja ali visoka pedagoška izobrazba s strokovnim izpitom
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu
- sposobnost razvijanja samoupravnih socialnih odnosov
- organizacijske in strokovne sposobnosti za uresničevanje smotrov osnovne šole.

Izbrani kandidat bo sprejet za nedoločen čas. Stanovanja ni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15-ih dneh po objavi razpisa na naslov OŠ Mirana Jarca, Črnomelj, Ul. Otona Župančiča 8.

Kandidata bomo obvestili o izbiri v 15-ih dneh po preteku roka za prijavo.

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE „TGP“ METLIKA

odbor za medsebojna razmerja delovne skupnosti skupnih služb

razpisuje
prosta dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA (ni reelekcija)

Kandidati za opravljanje zgoraj navedenih del oz. nalog morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti visoko ali višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ali
- srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri in nad 6 let ustreznih delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo za opravljanje razpisanih del in nalog imenovan za 4 leta.

Sklenitev delovnega razmerja je možna takoj po končanem razpisu oz. izbiri. Prevzem dolžnosti vodje finančno-računovodskega sektorja je določen z 1. 8. 1983.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovske politiki predvidene pogoje.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z ustreznimi dokazili najkasneje 15 dni po objavi na naslov:

Transportno gradbeno podjetje „TGP“ Metlika – Delovna skupnost skupnih služb, Cesta XV. brigade št. 2, 68330 Metlika.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po izbiri.

**Tovarna celuloze in papirja „DJURO SALAJ“ Krško
TOZD PAPIRKONFEKCIJA**

Delavski svet TOZD PAPIRKONFEKCIJA Krško razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD

Za opravljanje navedenih del morajo kandidati izpolnjevati splošne in posebne pogoje:

- kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane v 511. členu Zakona o združenem delu,
- imeti morajo visokošolsko izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj ali srednješolsko izobrazbo ustrezne smeri in 10 let delovnih izkušenj
- biti moralno-politično neoporečni.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela pošljite v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Tovarna celuloze in papirja „DJURO SALAJ“ Krško – TOZD PAPIRKONFEKCIJA Krško, Tovarniška 14, z oznako „Za razpisno komisijo“.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po poteku roka za sprejemanje prijav.

**ISKRA—INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
TOZD TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV
NOVO MESTO**

OBJAVLJA

PROSTA DELA IN NALOGE

1. KONTROLOR II

Pogoji:

- inženir elektrotehnike – elektronike
- dve leti delovnih izkušenj v kontroli, tehnologiji ali konstrukciji
- poskusno delo 45 dni

2. KONTROLOR III

Pogoji:

- elektrotehnik – šibki tok
- dve leti delovnih izkušenj v kontroli ali proizvodnji
- poskusno delo 45 dni

Vabimo vse zainteresirane kandidate, ki imajo ustrezna znanja in sposobnosti iz navedenih del in nalog, da pošljejo pismene vloge ali se osebno zglasijo v kadrovskem oddelku TOZD, kjer bodo dobili dodatne informacije o delovnih pogojih, osebnem dohodku in ostalih ugodnostih.

Rok za pošiljanje ponudb je 8 dni po objavi. Vse prijavitelne kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Razpisna komisija

„NOVOTEHNE“, trj. pod. na debelo in drobno, p.o.

Novo mesto, Glavni trg 11

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – direktorja delovne organizacije

2. VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni po zakonu oz. družbenem dogovoru, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1)

- da imajo visoko oz. višjo izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in 5 oz. 10 let delovnih izkušenj v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije ali

- da imajo srednjo izobrazbo ekonomske smeri in 15 let delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije

- da so moralno-politično neoporečni

pod 2)

- da imajo višjo izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije ali

- da imajo srednjo izobrazbo ekonomske smeri oz. VKV izobrazbo trgovske stroke in 10 let delovnih izkušenj v stroki oz. komerciali, ki je predmet poslovanja delovne organizacije

- da so moralno-politično neoporečni.

Izbrana kandidata bosta imenovana za dobo 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov delovne organizacije.

Vsi kandidati bodo v roku 30 dni po objavi pismeno obveščeni o izbiri kandidata.

210/14-83

**KREDITI ZA
OBRRTNIKE**

Kreditni odbor

OBRRTNEGA ZDRUŽENJA SEVNICA

obvešča obrtnike,

Ja so razpisana sredstva LB TPB Krško za najetje kreditov za nakup osnovnih in obratnih sredstev.

Vsi zainteresirani obrtniki naj pošljejo svoje vloge z že znano dokumentacijo na naslov: Kreditni odbor Obrtnega združenja Sevnica, Glavni trg 14, Sevnica 68290. Na istem naslovu dobite tudi dodatne informacije ob uradnih dnevih, sredah in petkih od 19. do 21. ure.

219/14-83

SDK v SR Sloveniji

podružnica Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

KONTROLORJA V PREDHODNI KONTROLI v ekspozituri Trebnje

Pogoji:

- splošni pogoji, določeni z zakonom
- višja izobrazba ekonomske, pravne ali upravne smeri in 9 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- moralne in družbenopolitične kvalitete
- 3-mesečno poskusno delo

Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili sprejema kadrovska služba podružnice 8 dni po objavi.

O izidu objave bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

212/14-83

MALTIT®

hidravlično vezivo za pripravo malt za zidanje in omete.

Nabavite ga lahko v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom in naši trgovini na drobno v Anhovem, telefon (065) 51-030, 52-030

SALONIT ANHOVO

TOZD BLAGOVNI PROMET
Kidričeva 20
65001 Nova Gorica, p. p. 68
Telefon: (065) 24-411

„NOVOLES“ LESNI KOMBINAT
Novo mesto—Straža, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja
DELOVNE SKUPNOSTI STROKOVNIH SLUŽB

objavlja prosta dela in naloge

OPERATERJA NA SISTEMU
v službi za avtomatsko obdelavo podatkov

pod naslednjimi pogoji:

— poklicna šola elektro ali druge ustrezne smeri, 1 leto delovnih izkušenj in opravljeni tečaj za operaterja
Delovno razmerje bomo sklenili s 45-dnevnim poizkusnim delom.
Delo poteka v treh izmenah.

Ponovno objavljamo prosta dela in naloge

CUVAJA (2 delavca)

pod naslednjimi pogoji:

— končana osemletka, 6 mesecev delovnih izkušenj in znanje slovenskega jezika.
Delovno razmerje bomo sklenili s 45-dnevnim poizkusnim delom.
Kandidati naj podajo svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Novoles, lesni kombinat, 68351 Straža — Kadrovska-socialna služba.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

213/14-83

LICITACIJA

„NOVOLES“, lesni kombinat
Novo mesto—Straža, n.sol.o.
TOZD SIGMAT, Brestanica

razpisuje javno licitacijo za prodajo

PRIKOLICE ADRIA IMV, tip 450

Licitacija bo v sredo, 9. aprila, ob 9. uri na parkirnem prostoru v Straži, kjer si je možno prikolico ogledati od 8. ure dalje.
Izključna cena je 25.000 din.

215/14-83

Komisija za delovna razmerja delavskega sveta delovne skupnosti ZAVAROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV

Dolenjske območne skupnosti Novo mesto

objavlja
prosta dela in naloge:

— ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA ZA ZASTOPNIŠTVO TREBNJE

Pogoji:

Za objavljena prosta dela in naloge je potrebna uspešno končana poklicna šola in eno leto delovnih izkušenj.
Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poizkusno delo za objavljena prosta dela in naloge je dva meseca.

Kandidati naj ponudbe s kratkim lastnoročno napisanim življenjepisom in zadnjim šolskim spričevalom pošljejo v roku 8 dni na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Dolenjska območna skupnost Novo mesto, Cesta herojev 1, Novo mesto.

Ponudbe kandidatov, ki ne bodo priložili zahtevanih dokumentov, komisija ne bo obravnavala.

Sklep o izbiri bo kandidatom vročen v roku 30 dni po preteku roka za prijavo.

industrija stavbnega pohištva Ribnica

61310 Ribnica, Partizanska 3

telefon h.c.: (061) 861-411

telegram: Inles Ribnica

telex: 31262 yu inles

okna kombivak®

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

RAZPISUJE

JAVNO PRODAJO
RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

	Izključna cena
1. Kamion TAM 6500, letnik 1972, vozen	220.000.- din
2. Kamion TAM 6500, letnik 1972, z dvigalom Hiab 193, vozen	350.000.- din
3. Kamion FAP 220 B, letnik 1971, z dvigalom Jonsereds Super Z-70, vozen	450.000.- din
4. Kamion IMV 2200 D, vozen	120.000.- din
5. Freza AGRIA-D s priključki — plug, kosa snežni plug-rolba	18.000.- din
6. Freza IMT 507 — priključek tudi kosa	6.000.- din
7. Freza IMT 507	4.000.- din
8. Peč za centralno kurjavo, nova, na kurilno olje 300.000 K. cal. 2 kom	50.000.- din
9. Bojler 400 l. za centralno kurjavo	20.000.- din

— Licitacija ho dne 15. 4. 1983 pod 1., 2. in 3 — kamioni v TOZD TRANSPORT IN GRADNJE v Straži ob 11. uri, za vse ostalo pa v TOZD VRTNARSTVO IN HORTIKULTURA, Novo mesto, Kristanova ul. ob 8. uri.

— Ogled pod 1., 2. in 3 — kamioni — možen dan pred licitacijo v TOZD TRANSPORT IN GRADNJE v Straži, vse ostalo pa tudi dan pred licitacijo v VRTNARIJI, Novo mesto, Kristanova ul.

— Pred pričetkom je treba položiti 10-odst. varščino.

216/14-83

ZAVAROVALNA SKUPNOST
TRIGLAV

Dolenjska območna skupnost
Novo mesto,

posreduje
prodajo naslednjega
poškodovanega vozila:

IMV-RENAULT 4 TLS,

reg. št. LJ 317-657, letnik 1981, prevoženih 6839 km, izključna cena 50.000 din.

Ogled vozila je mogoče pri Zavodu za požarno varnost Novo mesto, Cesta herojev.

Pred licitacijo morajo interesenti položiti 10 % kavcije.

Licitacija bo v sredo, 13. aprila 1983, ob 16. uri v mali sejni sobi Dolenjske območne skupnosti Novo mesto, Cesta herojev 1.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE KOČEVJE
razpisuje

NATEČAJ

za delno nadomeščanje stanarin občanom z nižjimi dohodki.

Razpis velja do vključno 16. maja 1983.

S celotno vsebino razpisa bodo upravičenci obveščeni prek hišnih svetov v družbenih stanovanjskih hišah ter prek krajevnih skupnosti v občini Kočevje.
Kočevje, 4. 4. 1983

Samoupravna stanovanjska
skupnost občine Kočevje
Predsednik skupščine:
DRAGO AUPIČ, i.r.

KIT, KMETIJSKA ZADRUGA KRKA
tožú Žabja vas

Agroservis

vabi k sodelovanju

DELAVCA za pranje in mazanje vozil, vzdrževanje ter urejanje delavniških prostorov

Pogoja:

— popolna ali nepopolna osemletka,
— odslužen vojaški rok.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo vloge z opisom dosežanega dela v 10 dneh po objavi na naslov: KIT, KZ Krka Novo mesto, tožú Žabja vas Agroservis, Pot na Gorjance 8, 68000 Novo mesto.

okna kombivak®

MERCATOR ROŽNIK TOZD „GRADIŠČE“ TREBNJE

organizira v sodelovanju z
LESNINO LJUBLJANA

STALNO PRODAJNO RAZSTAVO

SOBNEGA IN STAVBNEGA POHIŠTVA TER
TALNIH OBLOG V TĚLOVADNICI STARE
OSNOVNE ŠOLE V TREBNJEM.

V začetku bomo organizirali posebno akcijsko prodajo, ki bo trajala od 21. marca do 3. aprila 1983 in od 5. do 19. aprila 1983 vsak dan od 10. do 17. ure.

Nudili vam bomo:

- 3-odstotni popust proizvajalcev ob nakupu sobnega pohištva,
- do 30 odstotkov popusta proizvajalcev ob nakupu pohištva opuščenih programov,
- prodajo na potrošniški kredit ter
- pri večjih nakupih brezplačno dostavo na dom.

PO ZAKLJUČKU AKCIJSKE PRODAJE BOMO V TEH PROSTORIH NADALJEVALI REDNO PRODAJO POHIŠTVA.

Najnovejši dosežki moderne tehnologije so omogočili nove proizvode iz steklene volne — NOVOTERM za izolacijo v gradbeništvu in industriji:

- neobdelana steklena volna,
- elastični filci, blazine,
- plošče, dekorativne plošče in
- cevaki

Prodaja in informacije:
KRKA IZOLACIJE, Marketing sektor Novo mesto, Bršljin 62, tel.: 068/25-877, telex: 35813 yu krka izolacije
TERMIKA LJUBLJANA, Kamniška 25, tel.: 061/315-477, telex: 31263 yu termiz

PRODAJA NA DOLENJSKEM TUDI V

Mercator Železnina na Mirni
Mercator Trebnje
Mercator Metlika
Mercator Kostanjevica
Novotehna Novo mesto
Opekarna Zalog, Zalog 21, Novo mesto

Še nikoli ni bila energija tako draga, še nikoli izolacija tako pomembna!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 25. marca do 2. aprila 1983 so v brežiški porodnišnici rodile: Zdenka Vizinlin iz Krškega - Nadjo, Sonja Ašič iz Sevnice - Benjamina, Katica Hribar iz Rud - Andrejo, Pepica Zepek iz Samobora - Zeljko, Ana Močnik iz Brežic - Mašo, Angela Cerovšek iz Parkasveca - Morano, Jožica Šuga s Senovega - Rajka, Anica Slak s Piršenberga - Danijela, Ljubica Novoselič iz Nove vasi - Sandija, Ljiljana Gorupc iz Vidikovca - Andrejo, Anica Prišlin iz Hamorja - dečka, Slavica

Covran iz Dobove - Ines, Jožica Strle iz Podgorja - dečka, Darinka Volk iz Rajca - Martino, Ksenija Sikošek iz Krškega - Anjo, Zvonka Četin iz Brežic - Nevo, Anica Tomáško iz Kerestina - Suzano, Ana Planinc iz Vrbinje - Vesno. ČESTITAMO!

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 7. aprila - Herman Petek, 8. aprila - Albert Sobota, 9. aprila - Demeter Nedelja, 10. aprila - Melitilda Ponedeljek, 11. aprila - Stanislav Torck, 12. aprila - Lazar

Sreda, 13. aprila - Ida Četrtek, 14. aprila - Valerij

LUNINE MENE
13. aprila ob 8.58 - mlaj

KINIO

BREŠTANICA: 9. 4. hongkonški barvni film Največje maščevanje Bruceja Leeja.
BREŽICE: 8. in 9. 4. aprilski film Projekt: umor. 8. 4. jugoslovanski film Sončni zahod. 9. 4. argeški

film Ta čudoviti svet divjine. 10. in 11. 4. japonski film Sogun in Ninja. 12. in 13. 4. ameriški film Rokerji. CRNOMELJ: 8. in 10. 4. ameriško-italijanski film Kaluguta. 10. 4. francoski film Učitelj. 12. 4. jugoslovanski film Somrak. 14. 4. ameriški film Zob za zob.

KOSTANJEVICA: 9. 4. ameriški film Umazana igra. 10. 4. ameriški film Gadje maturirajo.

KRSKO: 8. 4. ameriški film Glash Gordon. 10. 4. ameriški film Jery išče delo. 12. 4. ameriški film Divja dirka. 13. 4. ameriški film Nesreča na liniji 401. 14. 4. italijanski film Umazani, grdi, zlobni.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 8. do 10. 4. ameriški film Bojevniki iz svetišča Kung-fu. Od 11. do 13. 4. ameriški film Pobeg s padalom.

SEVNICA: 7. 4. italijanski film Terezino telo. 8. in 9. 4. hongkonški film Tetovirana veza. 10. 4. slovenski film Razseljena oseba. 13. 4. jugoslovanski film Živetni kot ves ostali svet. 14. 4. italijanski film Prsti iz velurja.

FIAT 124 prodam. Telefon 24-006 (dopolodne) ali 24-487 (popoldne).
ZASTAVO 850 (kombi) in FIAT 131 prodam. Informacije vsak dan od 7. do 15. ure. Miroslav Vavžik, Partizanska 12, Novo mesto.

Kmetijski stroji

TRAKTOR URSUS C 335, star sedem let, v dobrem stanju, prodam. Parkelj, Mirna peč 37.
TRAKTOR UNIVERZAL 445, brezhiben, ugodno prodam. Selak, Dobrava 32, Skočjan.
PRODAM rotacijsko koso znamke FAHR, obračalnik pajk, štiri gume (155x14) in dve gumi (650x17). Telefon 61-987.

PRODAM kosilnico BCS, puhalnik in motor MZ 250, registriran. Zajc, Velike Poljane, Skočjan.
TRAKTOR URSUS C 355, odlično ohranjen, 1200 delovnih ur, prodam. Alfonz, Duhanič, Gazice 7, Cerklje ob Krki.

PRODAM traktor Ferguson (58 KM), prikolico - kiper (3 t), frezo poljske izdelave, vse letnik 1978. Jože Božičnik, Krže 19, 68282 Koprivnica pri Brešanici.
TRAKTOR PORSCHE (18 konjskih sil), prodam. Anton Bohorč, Dobrava 41, 68281 Senovo.

GRABLJE MARATON za kosilnico BCS prodam. Anton Mežnaršič, Prečna 32, Novo mesto, telefon 24-196.
TRAKTOR ZETOR (42 KM) prodam. Boričevič 7, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM frajtonarico „Slak Zupan“, Mengeš, novo (cis, fis, ha) in klavirsko, novo, Rojal montana, 120 basov. Dušan Zbogar, Semič 1.
HRASTOVE PLOHE, suhe, prodam. Jerič, Dol. Karteljevo 27, Mirna peč.

MINI REZKAR prodam. Telefon 44-460.
PRODAM nove traktorske gume (velikost 750 x 18). Jože Zupanič, Igljenik 5, Velika Loka.
PRODAM tovarno prikolico za osebni avto s cerado ali brez nje. Drago Kump, Kot. n. h., 68333 Semič.

UGODNO PRODAM šotorsko brako prikolico. Telefon (068) 24-873.
PRODAM več ton prevetrovanega sena. Cvelbar, Šmarjeta 5.
KONJSKO SEDLO, dobro ohranjeno, prodam. Alojz Srčič, Radovlja 16, Šmarjeta.

PRODAM radio kasetofon Rama 4100, star tri mesece. Informacije: Suštaršič, Gor. vrhe 4, Dobrič.

PRODAM 150 l-dobrega žganja in 400 l črnega vina. Stanko Rajk, Gabrje 1, Brusnice.
PRODAM novo prikolico za osebni avto, nosilnost 500 kg. Milčič, Grič 6, Kostanjevica.
PRODAM dve ovci in eno jagnje, Solčavke, ali zamenjam za motor ali moped. Jože Primc, dimnikarstvo, Zelena pot 8, Crnomelj.

OSTRESJE, neobdelano, za vikend prodam. Somrak, Goriška vas 7, 68216 Mirna peč.
PRODAM 1 ha košnje in 750 sadik ligustra. Kastelic, Ragovo 8, Novo mesto, telefon 25-951.
KRAVO simentalko prodam. Globevnik, Skočjan 2.

OSTRESJE, primerno za manjšo hišo ali večji vikend, prodam. Naslov v upravi lista (1480/83).
PRODAM kombinizon UTOK številka 50. Marjan Košir, Dolenja Straža 6, 68351 Straža.
DVA STEREO RADIO-KASETOFONA, nova, in pisalni stroj prodam. Telefon 25-977.
HIDROFOR, trifazni, prodam. Mesojedec, Češča vas 30, Novo mesto.

HLADILNIK (180 l) prodam. Telefon 23-564.
SENO ugodno prodam. Zajčji vrh 8, Stopiče.
PRODAM večjo količino pšenične škope in traktorsko koso za Steierja. Polde Žužek, Vrh - Trebnje 10, Mokronog.

5000 kg sena (toflave) po zelo ugodni ceni prodam. Jože Pozvek, Senovo 164/a.
OTROŠKO FANTOVSKO OBLEKICO (13 let), novo, prodam. Naslov v upravi lista (1482/83).
PRODAM diatonično harmoniko „Lubas“ GCTB. Telefon 61-987.
PRODAM mlatilnico. Kostrevec Franc, Ratež 31.

POSEST

NHIVO v Šalki vasi pri Kočevju prodam. Interesenti naj se oglasi pisмено ali osebno na naslov: Danica Jakšič, Ob zdravstvenem domu 2, 61210 Ljubljana-Senvid.
HIŠO, novo, z nekaj zemlje, prodam ali zamenjam za trisobno stanovanje v bližini Novga mesta. Naslov v upravi lista (1481/83).

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

DELAVCA za plastiko v Šentjerneju zaposlim. Informacije po telefonu (068) 32-035.

MIZARJA, izučenega ali priučenega, takoj sprejemam v službo. OD in pogoj za delo so dobri. Matko KURNIK, Savska 12, Sevnica, tel. 81-191.

ZIDARJA in DELAVCA takoj zaposlim. Telefon 23-915.
PRIDNEGA FANTA takoj zaposlim. Informacije po telefonu (061) 571-175.

SLUŽBO IŠČE

IŠČEM zaposlitev (trgovka, administratorka, glasbenik). Poizve se: 68274 Raka 30.

STANOVANJA

NUJNO POTREBUJEM SOBO in kuhinjo za dobo enega do dveh let, najraje v Trebnjem ali bližnji okolici. Plačam vnaprej, lahko tudi z devizami. Naslov v upravi lista (1483/83).

ZAMENJAM enosobno opremljeno stanovanje v bloku in Ljubljani za enako stanovanje v Novem mestu. V poštev pride tudi stanovanje v zasebni hiši z lastnim vhodom. Ponudbe na telefon 71-794, od 7. do 15. ure.

VIŠJA MEDICINSKA SESTRA nujno potrebuje neopremljeno sobo z možnostjo kuhanja v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1477/83).

MLAD PAR (slovenski) išče neopremljeno sobo v Novem mestu, po možnosti s kopalnico. Naslov v upravi lista (1478/83).

OPREMLJENO SOBO oddam dvema moškima. Informacije po telefonu 21-601, vsak dan od 18. ure dalje.

Motorna vozila

ZASTAVO 750, letnik 1972, prodam. Telefon 21-977, dopoldne, Jože Jurečič, Zloganje 30, Skočjan.

Prodam tovorni avto DEUTZ KIPER (6 ton), kason 4,20 metra, motor TAM 125 KM. Ernest Pirc, Mirna 254.

PONY EKSPRES prodam. Marjan Fabjan, Zabja vas 41, Novo mesto.

AUSTIN 1300, leto proizvodnje 1970, in rezervne dele prodam po zelo ugodni ceni. Vprašajte vsak dan od 7. do 15. ure, razen soboto in nedeljo, na telefon 62-710.

AMI 8, letnik 1976, prodam za 3,5 milijona. Dušan Gorenc, Dolenjske Toplice 52.

Z 70 L, metalik, prodam. Žnidaršič, Roje 14, Šentjernej.

KATRO GTL novo in Z 101, letnik 1981, prodam. Šentjošt 5, Stopiče.
PRODAM MERCEDES 808-kasonar s hidravlično zadnjo stranico, letnik 1970, registriran do 18. decembra 1983. V račun vzamem tudi osebni avto. Informacije: Alojz Avsec, Drenovec 3, 68273 Leskovec pri Krškem.

RENAULT 4, letnik 1976, prodam. Cena ugodna. Pero Matič, Jerebova 8/b, Novo mesto.

MERCEDES 1313 trambus, letnik 1973, kason 6,30 x 2,40 (aluminijasti), prodam. Jože Košiček, Košialova 30 a, Novo mesto, telefon 22-108.

TAM 2000 (vozen z B kategorijo) prodam. Jože Bevec, Mej vrti 3, Novo mesto.

Prodam PRINCA 1200 in RENAULT 10, oba za rezervne dele. Prodajam še dve gumi TIGAR-RADIAL 155-SR-12, malo rabljeni, in gumi 155-SR 15. Stine, Gor. Sušice 24, Uršna sela.

125 P, letnik 1978 (prevrjen), ugodno prodam. Franc Tramt, Gor. Lakinca 5, Mokronog.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartel, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simičič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 15 din. Letna naročnina 600 din - Za delovne in družbene organizacije 1.200 din - Za inozemstvo 20 ameriški dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 250 din, za razpise, licitacije ipd. 350 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 380 din, 1 cm na prvi strani 500 din. Vsak mali oglas do 10 besed 115 din, vsaka nadaljnja beseda 12 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov skupnih služb DITC: Germova 3, p. p. 33, tel. 22-365 in 22-551 - Naslov ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka: Jenkova 1, p. p. 33, telefon (068) 24-008 - Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopišni stavek, filmi in pretom: DITC, tozd Grafika, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Kruta usoda nam je komaj v 51. letu starosti iz naše sredine iztrgala dragega moža, očeta, brata, strica in svaka

FRANCA NOVAKA

iz Soteske 4, Straža

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali veliko lepega cvetja ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala velja GG TOZD Gozdarstvo Straža in TOZD Transport in Gradnje, DS IB SGP Pionir Novo mesto za podarjene vence in cvetje, govornikoma za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali lajšati bolečino.

YSI NJEGOVI

ZAHVALA

Po dolgi in hudi bolezni nas je zapustila naša draga mama, stara mama, babica, sestra, teta in sestrična

FRANČIŠKA ZORKO

roj. REBSELJ iz Podlpe 12 pri Raki

Zahvaljujemo se sorodnikom in znancem za darovano cvetje in denar ter spremstvo na zadnji poti. Hvala kolektivu Gostinsko podjetje Slavija - Moste za darovani venci. Posebna zahvala patronažni sestri Milki Kranjc za lajšanje bolečin. Hvala duhovniku za opravljeni obred. Iskrena hvala vsem sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih slovesa.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

IVANA CVITKOVIČ

iz Tribuč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnici darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo KO ZZB NOV, KUD in Zvezi žena iz Tribuč ter njeni članici Franciški Horvat za poslovilne besede in kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoči: hči Anica z Robijem in Pepca z Janezom

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

AVGUSTA DRENOVCA

upokojenega rudarja in borca NOB

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom za darovano cvetje in toplo sočustvanje. Posebno iskreno se zahvaljujemo občinski in krajevni organizaciji ZB NOV Krško, godbi tovarne celuloze in papirja Djuro Šaljaj iz Krškega in pevcem s Senovega. Prisrčna zahvala Slavku Kunju in Jožetu Račiču za lepe poslovilne besede in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

YSI NJEGOVI

Krško, Dubrovnik, Pesje, Trebnje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene, mame, stare mame

FRANČIŠKE KOVAČIČ

iz Goriske vasi pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali, posebno sosedom Pungertovim, Klemenčičevim, zdravstvenemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnice Novo mesto, ŽTP TOZD za vleko vlakov Novo mesto, Iskri TNN Bršljin, Novoteksu in Temejnemu sodišču za podarjene vence in izrečeno sožalje, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Tone, sin France in hčerke Tončka, Joži in Vida z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega sina, moža, očeta in tasta

FRANCIJA VONČINE

iz Regerče vasi

se zahvaljujemo krajanom in KS Regerča vas ter kolektivoma Ele in Doma starejših občanov Novo mesto za gmotno pomoč, vence in cvetje ter sočutne besede. Zahvaljujemo se zdravniku dr. Debeljuhu in sestri Zlatki za pomoč v zadnjih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi duhovniku za opravljeni obred in govor, pevcem in godbi.

VSI NJEGOVI

Ni v duši podoba zbledela, ne zbrisala solza obraz, v srcih bo večno živeła ljubeča podoba, tvoj jaz.

V SPOMIN na

STANETA GRABRIJANA

iz Novega mesta

10. aprila bo minilo žalostno leto, kar smo se poslovili od tebe, toda v naših srcih še vedno živiš in ostal boš nepozabljen, ljubljeni mož, očka, dedek, sin, brat in stric. Za sabo si pustil veliko bolečino in praznino. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi našega ljubega moža, atija, sina in brata

FRANCIJA KLAVŽERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutkih strašne izgube stali ob strani, nas tolažili in nam pomagali. Iskrena hvala vsem, ki so se na njegovi mnogo prerani zadnji poti poslovili od njega in mu darovali vence in cvetje. Najlepša hvala tov. Palfiju iz GG TOZD Senovo za občutene besede slovesa, senovski godbi, župniku Weingerlu za opravljeni obred ter mešanemu pevskemu zboru. Hvala vsem, ki ste pokojnega imeli radi, se ga spominjate in žalujete za njim.

Žena Cvetka, sin Franci, hčerka Simonca, mama, ate, sestre, bratje in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 82. letu starosti zapustila naša ljubljena mama, stara mama in prababica

MARIJA PAJNIČ

iz Bukovice pri Ribnici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev in cvetja ter nam ustno ali pisмено izrazili sožalje. Iskrena hvala pevskemu zboru, prav tako dekanu za opravljeni obred in poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sin Branko, hčerki Marica in Anica v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Nenadoma sta nas zapustila naša draga starša, mama v 81. letu in oče v 86. letu starosti,

MARIJA in MARTIN KOČEVAR

Rožanec 19, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali, pokojnikoma darovali vence in cvetje ter jih spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo ZB Petrova vas, Iskri Črnomelj za podarjene vence, spremstvo in poslovlilna govora ob grobu. Iskrena hvala duhovnikoma za opravljena obreda.

Žalujoci: sinova Martin in Vinko, hčerke Marija, Rozalija in Matilda z družinami ter brat Jože in sestra Ana

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi oče, stari oče, brat in stric

JANEZ IVANŠEK

iz Malin 15, Semič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam karkoli pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili k njegovemu zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za nesebično pomoč. DO Iskra Semič za podarjene vence, ZZB Štrekļjevec, tov. Antonu Malensku za poslovlilne besede pred domačo hišo in tov. Vinku Mrviču ob odprtem grobu ter dekanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: sin Janez, hčerka Marija z družino, brat Martin z družino, sestre Marija in Anica z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je po kratki zahrbitni bolezni mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, tati, stari oče

RUDOLF BUTALA

iz Dobljč 24

Z bolečino in žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede sožalja, pokojnemu darovali cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja GD Dobljč in Rudniku Kanizarica za organizacijo pogreba, drugim gasilskim društvom, govornikoma za poslovlilne besede, godbi iz Črnomlja ter duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerki Mimica in Anka z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, 76-letne

HELENE GRIČAR

Majde Šilc 16, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali, z nami sočustvovali, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvala velja kolektivu Novoteksa Novo mesto, Domu starejših občanov Šmihel, ZZB, upokojencem in pevcem. Še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: sin Edi z ženo, brat Berto in sestra Zlatka z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prezgodnji, nepričakovani in boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in sestre

POLDKE TOMAŽIČ

roj. IPAVIC
iz Zagrada pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo prijateljem in znancem ter vsem, ki ste v tem težkem trenutku sočustvovali z nami, izrekli sožalje in tolažilne besede. Iskrena hvala za številne šopke in vence svežega cvetja, ki ste jih darovali pokojnici, krajanom KS Škocjan, KK SZDL, RK, ZZB NOV Novo mesto, delavcem in pionirjem OS Škocjan, gasilskim društvom Dobrava, Škocjan in Zagrad, našim sestanovalcem iz Kajuhove 42, Ljubljana, godbi iz Sentjerneja in pevskemu društvu iz Škocjana, osebju intenzivne nege kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Hvala predstavnici RK Škocjan za poslovlilne besede pred domom žalosti in predsedniku KK SZDL Škocjan za poslovlilne besede pri odprtem grobu. Še posebna hvala za poslovlilne besede predstavnici gluhih Ljubljana, s katerimi je naša mama največ in vedno živeła. Nad vse iskrena hvala sovaščanom Zagrada in Klenovika ter mladinkam in mladincem Zagrada za nesebično sosedsko pomoč.

Žalujoci: vsi njeni

Kje si, ljubi oče, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas?

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA ŠTRKA

iz Hrastulj pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vaščanom za vsestransko pomoč, pevskemu zboru KUD Dubrava, gasilskim društvom, tov. Pavletu Zupetu za poslovlilne besede, kaplanu Andreju za lepo opravljeni obred. Zahvaljujemo se sodelavcem AMZJ Otočec in trgovine Alpina Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Nežka, sin Franci in hčerka Marina z družinama, brat Tone, sestra Marija in ostalo sorodstvo

SESTRA MALČI

Ko smo se pred skoraj 21 leti takratni maturanti novomeške gimnazije odločili za nadaljnji študij, je bila marsikatera odločitev med sošolci sprjeta z začudenjem in celo osuplostjo. Le temu, da se je Burgerjeva Malči namenila študirati za višjo medicinsko sestro, se ni nihče čudil niti ni njen izbor življenjskega poklica nikogar presenetil. Osupnilo bi nas, če se Malči ne bi odločila tako.

Čeprav je bil v tistih letih poklic višje medicinske sestre, kot bi danes rekli, zelo deficitaren, se pravi, da jih je močno primanjkovalo. Malči ni dobila štipendije. Prvo leto je na študiju v Ljubljani preživela ob svojih prihrankih (odpovedala se je tudi maturantskemu izletu, za katerega smo takratni maturanti mesec dni služili denar na delu v roških gozdovih, in tako prvič v življenju videla morje po končanem študiju), naslednji dve leti je preživela ob podpori staršev in brata.

„Ko sem doštudirala, sem imela v Ljubljani na izbiro službo v štirih oddelkih, vendar so me domači pregovorili, da sem prišla domov. V Novem mestu sem hotela na kirurgijo, vendar so me bolj potrebovali na internem oddelku.“ In tako je Malči od prvega dne službe pred skoraj 18 leti na internem oddelku, od tega je glavna sestra le kakšnega pol leta manj, kot ima delovne dobe. „Takrat smo bile v vsej novomeški bolnici le štiri višje medicinske sestre, na internem oddelku pa sem bila samo jaz, zato so me tudi tako hitro postavili za glavno sestro,“ pravi danes Amalija Burger-Jurekovič, ki pa jo številni ljudje, bodisi njeni pacienti ali njihovi sorodniki, znanci, poznajo kot sestro Malči.

Več kot pol časa, odkar je v službi, je Malči preživela v bolnici. Zgodilo se je, da je bila eno leto dežurna več kot 200 dni, povedati pa je tudi treba, da je bila ob bolniški postelji svojega prvega sefa dr. Kosca neprekinjeno več kot mesec dni.

„V začetku nas je bilo malo na oddelku in smo morali krepko poprijeti. Meni ni bilo nikoli težko ostati v bolnici, zlasti ker doma nisem imela nobenih obveznosti. Ko sem jaz prišla na interno, je bilo na oddelku 80 postelj, zaposlenih pa je bilo 36 ljudi, danes imamo 114 postelj, brez pripravnikov pa nas je sedaj 68, od tega deset zdravnikov in pet višjih medicinskih sester.“ Je povedala Malči. Čeprav je prva naloga glavne sestre razpored službe in skrb, da delo na oddelku čim bolj poteka, Malči raje dela s pacienti. „Če vidiš, da je komu potem, ko si se celo noč trudil, bolje, imaš, če ne drugega, vsaj dober občutek in nekakšno zadoščenje; če pa se greš administracijo, o takih občutkih res ne moreš govoriti.“

Interni oddelki novomeške bolnice ima svoje prostore v prvem, drugem in tretjem nadstropju nekdanje moške bolnice v Kandiji. „V glavnem je naš oddelki stalno zaseden, res prihajajo k nam tudi taki pacienti, ki sodijo bolj v kategorijo socialnih primerov: sami, zapuščen, ostareli. Zlastno pa je, v kakšnih prostorih deluje interni oddelki. Kar šest sob je na oddelku z osemimi posteljami in le tri v celi hiši imamo dvoposteljne; poleg tega ni dnevnih prostorov za paciente, sanitarije so neustrezne, saj v drugem nadstropju prideta na 60 bolnikov le dve kadi in ena prha, ni skladišča za vozčke in ostalo opremo, in tako imamo stalno občutek, da oddelki ni pospravljen. Pred desetimi leti, ko so razširili kirurški oddelki, so nam obljubili, da bomo do leta 1985 dobili nov interni oddelki, vendar kot kaže sedaj, mi tega ne bomo dočakali,“ malce resignirano ugotavlja Malči.

Novoga oddelka morda res še ne bo kmalu, sestra Malči pa bo ostala. To pa tudi nekaj velja.

A. BARTELJ

Le teden množičnega popivanja?

So očitki, da pomeni cvičkarija zgolj množično popivanje upravičeni? — 5 litrov na obrok hrane — Mnenje Zavoda za socialno medicino in higieno dela

Danes, po natanko treh tednih, kar je v okviru letošnje cvičkarije steklo nekaj tisoč litrov žlahtne tekočine, so glave verjetno že tolikanj bistrše, da premorejo nekoliko bolj trezno razmišljanje o tej priveditvi.

Organizator letošnjega tedna dolenskega cvička je bilo Društvo vinogradnikov Dolenske, ki je skrb za preskrbo večitosečnega množice zaupalo novomeški Krki — tozdu Zdravilišča in zasebni gostinčarki Pavlinovi. Le slednja je imela za

svoje delo tudi soglasje pristojne občinske službe, medtem ko ne vinogradniki ne Krka niso zaprosili za izdajo dovoljenja za prodajo živil.

Vsa zadeva je torej stekla na črno, če seveda izvajamo dopis Krke na dan otvoritve prireditve, da bodo pač v športni dvorani prodajali vino in jedajo. Sanitarni in veterinarski inšpektor tako sploh nista imela priložnosti reči svoje besede, ki pa bi verjetno še kako vplivala na, če drugega ne, obliko letošnje prireditve. Med štiridnevnim točenjem cvička je namreč sanitarni inšpektor pogledal nekoliko podrobneje, kaj se skriva za to gospodarsko in turistično prireditvijo Dolenske. Skozi športno dvorano je šlo preko 10 tisoč obiskovalcev, prodanih je bilo 2.800 obrokov hrane in 16.000 litrov vina, kar pomeni 5 litrov tekočine na en obrok hrane. Cvičkarija je imela poleg vina in krač premalo prireditev, ki bi opravičile njen širši gospodarski in turistični pomen oziroma namen.

Omenimo naj poleg tega, da je bila prireditev v športni dvorani, ki pa v načrtu gradnje ni imela tovrstnih dogodkov. Prav zato sta bili zgrajeni le po dve stranišni kabini za moške in ženske in štirje pisuarji, kar ni približno ne zadošča za tolikšno množico gostov. Nič čudnega potem, če se je vsak znašel, kakor je vedel in znal. Kako, je pokazalo šele jutro. Še beseda o kajenju in vonjavah ob različni pišči: mikroklima v športni dvorani je bila po ugotovitvah inšpektorjev še lep čas po prireditvi neprimerna za normalno vadbo.

Očitno so tokrat ekonomski računi premagali vse. Nad 200 starih milijonov iztržka samo od prodane vina je organizatorjem vsakakor v dober izgovor, pogljemo pa, kakšno mnenje je o tednu dolenskega cvička, dala socialna služba

Zavoda za socialno medicino in higieno dela v Novem mestu:

„Zavedajoč se gospodarske in ekonomske razsežnosti manifestativne prireditve, kot je teden dolenskega cvička, ni mogoče prezreti vseh negativnih posledic, ki se kažejo ob pomankljivi organizaciji prireditve. Vino in vinogradništvo sta močan faktor v regionalni ekonomiji. Alkoholiem, pijačevanje in nekulturni izgredi pa so negativen socialno-medicinski pojav, ki ni nujno potreben za doseganje gospodarskih uspehov, ampak mu ga celo zmanjšuje.“

Poudarjamo, da manifestiranje alkoholiizma izredno škoduje organizirani družbeni akciji v okviru SZDL, ki vodi organizirano borbo proti alkoholiizmu.“

Naslednje leto se bo zadeve verjetno potrebno lotiti drugače. Če že zaradi drugega ne, pa zaradi podatka, da je bilo še pred leti na cvičkariji popitih „vsega“ 6 tisoč litrov cvička, letos pa že šestnajst tisoč. Groziti s kaznimi pa je verjetno nesmiselno, kajti za prodajo „na črno“, kot je bila letos, predvideva zakon od 2 do 10 tisoč dinarjev kazni, kar pa je ob tolikšnem iztržku in temu ustreznemu dobičku še zmeraj zelo donosen posel.

B. BUDJA

NE 24. TEMVEČ 24.000 KM

V prejšnji številki nam je spet zagodla naglica v pisanju. Tokrat je pri zanimivosti o Dolinski najboljši golobici pomotoma izpadel del številke. Golobica v lanskem tekmovalni sezoni ni preletela le 24 km, temveč kar 24.761 km, in tako postala najhitrejša in najboljša med slovenskimi golobi.

Zgodovina Ribnice

Podrobneje jo je predstavil urednik Kronike

„Kronika“, časopis za slovensko krajevno zgodovino, je vso lanko drugo številko posvetila Ribnici. To „Kroniko“, ki je izšla v 1.300 izvodih, je predstavil delegat občinjske skupščine (zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti) na seji 30. marca njen urednik dr. Peter Vodopivec, ki je za „Kroniko“ napisal „Prispevek k zgodovini kočevske železnice“. Ob tej priložnosti se je zahvalil za sodelovanje profesorju Janezu Debeljaku iz Ribnice.

„Kroniko“, ki izhaja že enatrideseto leto, izdaja sekcija za krajevno zgodovino Zveze zgodovinskih društev Slovenije. Polanski reprezentančni knjigi „Ribnica skozi stoletja“ je tako Ribnica dobila še obsežnejše delo o svoji preteklosti, ki temelji na zgodovinskem gradivu.

Pobudo za izdajo tematske številke „Kronike“ o Ribnici na Dolenskem je dal odbor za priložnost 900-letnice Ribnice pri občinski skupščini Ribnica, ki je izdala tudi delno sofinanciral.

Denarno sta pomagali tudi delovni organizaciji Inles in Riko iz Ribnice.

J. P.

„Vaja dela mojstra“, zagotavlja Toni Hervol, „zato tudi vsi štirje Sevnici enkrat na teden redno prihajajo v Brežice.“

Zlati ansambel iz Brežic vabi pred zaslone

Večletni trud poplačan

Ansambel Tonija Hervola je v Posavju edini, ki snema že drugo veliko ploščo. Jutri, 8. aprila ob 17.30, ga bo predstavila gledalcem ljubljanska televizija. Oddajo o njem je pripravila prejšnji mesec v Športni gostilni v Radomljah. Avtor narodnozabavnih melodij je harmonikar Toni Hervol, po katerem se je ansambel poimenoval pred petimi leti. Kot pevec sta se fantom tedaj pridružila Andrej in Zdenka Pinterič.

V ekipi je devet ljudi. Obšla je vso Slovenijo in udeležuje se tudi srečanj narodnozabavnih ansamblov v Ptuj, kjer je predlanskim osvojila zlato značko. Tako priznanje jim utruje zavest, da so tudi ta del Slovenije lahko enakovredno meri s skupinami, ki so zaslovene že pred njimi. Toni, njegovi pevci in glasbeniki imajo za seboj nešteto javnih nastopov. Ansambel dobro poznajo poslušalci četrtkovih radijskih večerov.

Ta glasbena skupina se je pred kratkim predstavila s kaseto. Na njej so posnete vse tiste skladbe, s katerimi se je priljubila v Posavju in drugod. Na sporedu RTV Ljubljana bodo gledalci videli skupino ta mesec dvakrat. Drugič bo oddaja o njej na sporedu 17. aprila.

A. Z.

Iran bo delal za dinarje

Klub za vzrejo športnih konj v Sentjerneju ima odličnega žrebca — Mnogo mednarodnih zmag — Skok 10.000 din

„Sentjernejska dolina še nikoli ni imela kaj takega v hlevu“, je dejal navdušeno Jernej Narad iz Sentjerneja, ko so mu pripeljali v oskrbo enega najlepših topokrvnih konj, dvanajstletnega švedskega žrebca Great Irana. Žrebec je pojem konjske kakovosti ne le zaradi svoje postavnosti in športnih uspehov, temveč tudi zaradi cene. Klub za vzrejo športnih konj v Sentjerneju je zanj namreč položil kar 900.000 din (90 starih milijonov).

Iran izvira iz najbolj žlahtnega konjskega rodu. Njegova mati Fortuna Bulwark je kot triletna na hipodromu dosegala odlične rezultate. Rodila je sedem žrebet, med katerimi sta dve dosegli mednarodno slavo. Gay W. je startal 152-krat in dosegel 24 zmag, še uspešnejši pa je bil Iran, ki je v osemletni športni karieri nastopil 136-krat in požel kar 32 zmag. Zanimive so tudi ostale njegove uvrstitve, saj je dosegel tudi trinajst drugih mest, desetkrat je bil tretji, trikrat četrti in sedemindvajsetkrat peti. Za tiste, ki se na kasški konjski šport bolj spoznajo, naj še zapišemo, da je Iran dosegel odlične kilometrske čase. Na 1640 m dolgji progi ima rekord 1.18,2 min., posebno uspešen čas pa ima na še enkrat daljši progi (3140 m) z 1.19,2 min. Za svoje uspehe je Iran oziroma njegov lastnik prejel 183.025 švedskih kron.

Iran bo sedaj v Sentjerneju delal za dinarje. Seveda ne bo več meril svojih moči na hipodromih, temveč bo skrbel za potomstvo. Pri svojem prejšnjem lastniku v Zagrebu je že

lani zaskočil 21 kobil, med katerimi sta bili tudi dve kobli iz Sentjernejske doline in imajo prav v tem času že enomesečna žrebeta. Že čez leto pa se bo videlo, če potomčeva kri kaj velja. Za oploditev čistokrvne kasačice mora lastnik šentjernejskemu klubu odšteti 10.000 din, za nerodovno kobilo pa le 2000 din.

J. PAVLIN

PONOS ŠENTJERNEJSKE DOLINE Postaven dvanajstletni švedski žrebec Great Iran s svojim skrbnikom Jernejem Naradom iz Sentjerneja. (Foto: J. P.)

SPOSOJENO TRNJE

— Preden je bil uveden pojem „drseči delovni čas“, smo pri nas že imeli — drseče gospodarstvo.

(Iz novega tednika)

— Nekateri stojijo na čelu naroda, nekateri pa na glavi.

(Studentski zbor)

— Tisti, ki so nas pripeljali v današnje zagate, imajo vsaj svetlo in lepšo preteklost.

(Iz Svijeta)

— Sindikat hoče, želi in mora ščititi delavce. To je več kot dobro. Ni pa dobro, da sindikat nima nikogar, ki bi ga ščitil, ko hoče on ščititi delavce.

(Iz Svijeta)

— Predvidevamo, da bo letos pri nas mnogo turistov iz tujine. Na potovanju v Grčijo...

(Iz Večernjih novosti)

— Negospodarstvo je na koncu leta vrnilo vse presežke. Razen presežka funkcionarjev.

(Iz Politike ekspres)

— Socializem bo pordel — v komunizmu.

(Iz Politike)

Nutrije tudi v Sevnici?

Vse več zanimanja za male živali — Kmalu razstava

Neutrudni Silvo Osovnikar je tudi duša pred nedavnim ustanovljenega sevniciškega društva rejcev malih živali.

Mnogi člani, je jih že 63, so se društvu pridružili tudi iz povsem koristnih razlogov. V nekaterih od petih sekcij so združeni namreč rejci kuncev, perutnine in golobov, varstvo in vzgojo ptic, akvaristiko ter varstvo živali pred mučenjem. Proti koncu maja nameravajo v Sevnici pripraviti zanimivo razstavo. K sodelovanju vabijo tudi nečlane: gojitelje koz, ovc, golobov, kokoši, rac, gosi, puranov, zajcev in podobnega. Prijave zbirajo pri Osovnikarju, Milošu Dornovski v Peku in tajniku Mirku Štojsu. Sodelovali bodo tudi člani društva iz Maribora.

Sevnicičan imajo stike tudi z enim takojšnjim gojiteljem nutrij. Te živali z izredno dragoceninim krznom so za nekatero prava gurmanska poslastica. V sevniciškem društvu pripravljajo strokovno ekskurzijo v našo prvo kunčjo farmo pri Rimskih Toplicah. Za zaenkrat zaradi karantene ogled še ni možen. Lotevajo se tudi hvalovrednega odkupa zajčjih kož za škofjeloško tovarno „Sešir“. Kunčje kože odkupujejo pri Osovnikarju od 25 do 40 dinarjev za kožo na vsak semanj dan v Sevnici. Ti so

vsako drugo soboto v mesecu). S kožami se da prisluziti tudi nekaj krmil. Le-ta zagotavlja društvo z vzglednim sodelovanjem s sevniciškim Kmetijskim kombinatom.

A. Z.

Repiški izbor za evropesem

Natečaj za izbor repiške evropesmi je bil zelo javen. Se pravi, da so se javno dogovorili, kdo bi napisal besedila, javno so sklenili, kdo bo nakracal note in še bolj javno od javnega odločili, kdo bo pesmi zgoled, se pravi: pel. Javno je bilo tudi objavljeno v vseh repiških časopisih, revijah, po radijih in televizijah, da bo izbor v Repičevih dragih in da bodo vse pesmi prvič izvajane.

Ko je napolnil večer izbora pesmi, ki bo zastopala Repi-

čevino, je bilo ozračje naelektrirano, komisije po repiških TV centrih pa zbrane vsaka v svojo jato. Naj pripomnim, da so bili člani komisije izvrstni glasbeni strokovnjaki, med njimi so sedeli celo avtorji glasbenih enciklopedij, da o njihovih pevskih sposobnostih sploh ne izglubljam papirja in obrabljam traku.

Pevce je spremljal veliki repiški orkester, dirigirali so mu najboljši repiški dirigenti, publika pa je zevala od navdušenja, ko so se vrstili na odru

znani repiški pevci in pevke. Spektakel so prenašale vse repiške radijske in televizijske hiše, ulice Repičevine so bile prazne, kajti slehernik je hotel iz prve roke zvedeti, kdo bo letos odpotoval v beli svet razširjat in popularizirati repiško zabavno glasbo.

Ko je bilo mimo vseh šestnajst izvornih in na novo skomponiranih melodij, so dobile besedo žirje. Delile so točke, z ekrana so se nasmihali izvajalci, ki so te točke prejeli, v kisle kumare pa

so se spreminjali obrazi tistih, ki jih člani žirje niso opazili ali pa so jih zanemarili zaradi neizvirnosti, slabe izvedbe, šepajočega teksta, premajhnega obsega prsi, zastarelosti podajanja. Zmagal je pevec Primož, dečko s tipičnim repiškim naličjem, po mnenju večine z medlim glasom, a zato s svežo pesmico: Pozimi pa rožice ne cveto.

„To pesem sem pa že nekje slišala,“ si je upala komentirati Primožovo zmago sedemdesetletna Repičanka. Malo je manjkalo, da je niso Repičani zatolkli v črno zemljo, kajti izjavo je žalila njihovo nagnjenje do novotarj.

TONI GAŠPERIČ